



Ársskýrsla
Gildis
lífeyrissjóðs
2018



Ársskýrsla
Gildis
lífeyrissjóðs
2018

Ljósmyndir

Anton Brink

Jóhannes Long

Ljósmyndasafn Ícelandair

Gassi (birt með leyfi Marel)

Hönnun og umbrot

Brandenburg / SÍA

Prentun

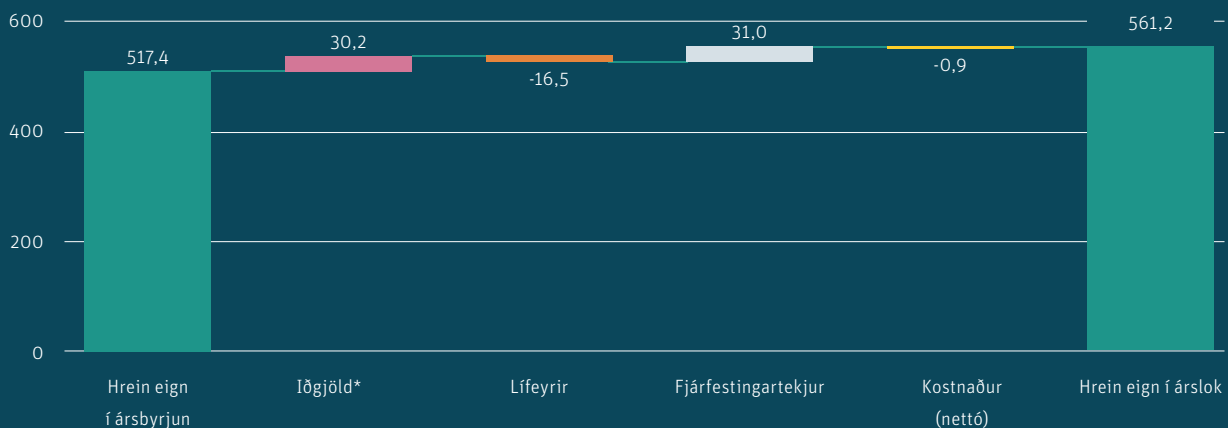
Oddi

Efnisyfirlit

Lykiltölur í starfsemi Gildis 2018	4
Ávarp stjórnarformanns	6
Verðbréfamarkaðir	11
Innlendur verðbréfamarkaður	11
Erlendir verðbréfamarkaðir	13
Samtryggingardeild	17
Lykiltölur	17
Sjóðfélagar	18
Iðgjöld	19
Lífeyrir	20
Lán til sjóðfélaga	21
Ávöxtun	22
Fjárfestingar	24
Innlent skuldabréfasafn	28
Innlent hlutabréfasafn	31
Erlent skuldabréfasafn	34
Erlent hlutabréfasafn	35
Fjárfestingarstefna	36
Tryggingafræðileg staða	38
Örorkubyrði / örorkuframlag	39
Samstarf við VIRK	40
Séreignardeildir	43
Lykiltölur	43
Rétthafar / lífeyrir	44
Ávöxtun	44
Verðbréfaeign í árslok	45
Framtíðarsýn 1	45
Framtíðarsýn 2	48
Framtíðarsýn 3	50
Starfsemi Gildis	53
Lykiltölur	53
Stjórn	54
Starfsmenn	55
Endurskoðunarnefnd	56
Hluthafastefna	57
Stefna um ábyrgar fjárfestingar	58
Samskipta- og siðareglur	58
Áhættustefna	59
Persónuverndarstefna	60
Starfsmannastefna	60
Fundir	61
Vefur Gildis	61
Könnun	62
Ársreikningur	65
Selected Financial Information	134

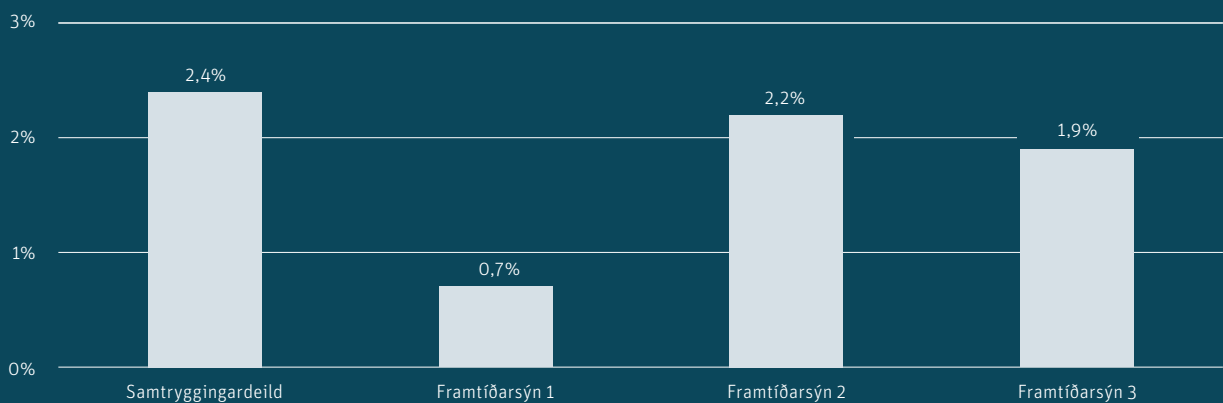
Lykiltölur í starfsemi Gildis 2018

Breyting á hreinni eign á árinu 2018 (ma.kr.)



*Þar með talið 1,8 milljarða kr. örorkuframlag úr ríkissjóði

Hrein raunávöxtun 2018



234.968

Fjöldi sem á réttindi hjá Gildi

6.090

Fjöldi launagreiðenda 2018

56.147

Fjöldi sjóðfélaga sem greiddu iðgjöld 2018

34,6%

Hlutfall eigna í erlendri mynt

41,5%

Hlutfall verðtryggðra eigna

54,8%

Lífeyrisbyrði

Ávarp stjórnarformanns

Óvissa og sveiflur á mörkuðum einkenndu árið 2018, og hafði það áhrif á afkomu Gildis. Talsverðar sveiflur urðu á gengi gjaldmiðla og virði innlendra og erlendra hlutabréfa lækkaði. Verðbólga jókst þegar líða fór á árið og nokkur óvissa skapaðist þegar leið að því að kjarasamningar á almennum vinnumarkaði rynnu út um áramótin.

Þegar árið í heild er skoðað er niðurstaðan sú að nafnávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins nam 5,8% sem þýðir að hrein raunávöxtun var 2,4%. Þetta er nokkuð lakari ávöxtun en árið 2017, þegar hrein raunávöxtun var 5,8%, en talsvert betri en árið þar á undan, þegar hún var neikvæð um 0,9%.

Ávöxtunartölur síðustu þriggja ára sýna glögglega þær sveiflur sem geta orðið á afkomu sjóðsins frá ári til árs. Gildi er hins vegar langtímafjárfestir og því er nauðsynlegt að skoða ávöxtun sjóðsins í því samhengi. Þegar það er gert kemur í ljós að meðaltal hreinnar raunávöxtunar samtryggingardeildar sjóðsins síðustu tuttugu ár er 3,7%.

Sterkur bakhjarl

Hrein eign samtryggingardeildar til greiðslu lífeyris nam 556,3 milljörðum króna í árslok og hafði hækkað um 43,4 milljarða milli ára. Tryggingafræðileg staða sjóðsins mætti gjarnan vera betri en hún var neikvæð sem nemur 1,5%, sem er sama staða og í árslok 2017.

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar sjóðsins námu alls 16,2 milljörðum króna á árinu 2018 sem er hækkun um rúman milljarð milli ára. Sjóðurinn greiddi 10,2 milljarða í ellilífeyri og greiðslur örorkulífeyris námu 4,9 milljörðum króna. Skuldbindingar Gildis vegna örorkulífeyris eru meðal þeirra hæstu sem þekkjast í lífeyrissjóðakerfinu sem skýrist m.a. af því að sjóðfélagar sinna alla jafna áhættusamari störfum en gengur og gerist á vinnumarkaði. Þung örorkubyrði sjóðsins gerir það síðan að verkum að minna er til ráðstöfunar hjá sjóðnum til greiðslu ellilífeyris en hjá sjóðum þar sem örorkubyrðin er minni.

Þessi skekkja hefur lengi legið fyrir og greiðir ríkissjóður nú framlag til þeirra sjóða sem bera þarna þyngstar byrðar, meðal annars til Gildis. Þetta framlag er hins vegar ekki nægilega hátt til að jafna stöðu sjóðanna í þessum efnum og það þarf að laga. Um brýnt hagsmunamál er að ræða fyrir sjóðfélaga og hefur stjórn Gildis beitt sér fyrir breytingum í þessum efnum. Það hefur ekki enn skilað árangri og því mun stjórnin beita sér áfram þar til viðunandi lausn finnst.

Umfang lífeyrissjóða

Undanfarin ár hefur verið allhávær umræða um að lífeyrissjóðirnir séu orðnir of stórir og umsvifamiklir í íslensku hagkerfi. Án þess að taka sérstaklega afstöðu til þess hér verður að hafa í huga að stór ástæða umsvifa lífeyrissjóða á innlendum markaði liggur í gjaldeyrishöftum sem sett voru á í kjölfar efnahagshrunsins árið 2008. Þar með var lífeyrissjóðum gert ókleift að fjárfesta erlendis í jafnríkum mæli og æskilegt hefði verið. Eftir að höftum var aflétt hafa möguleikar á erlendum fjárfestingum um allan heim aukist. Gildi hefur nýtt sér það, með það fyrir augum að dreifa áhættu. Í upphafi árs var hlutfall eigna sjóðsins í erlendri mynt rétt tæplega 33% en í lok árs var það komið í tæplega 35%. Stefnt er að því að auka hlutfall eigna sjóðsins í erlendri mynt enn frekar á næstu misserum.

Virkari eigendur

Við ákvörðun um fjárfestingar, bæði erlendis og innanlands, þarf að horfa til fjölmargra þátta og hefur sjóðurinn á undanförunum árum lagt aukna áherslu á sjálfbærar og ábyrgar fjárfestingar. Til að mynda hefur verið unnið að því að formfesta með reglum samskipti við stjórnir þeirra félaga sem sjóðurinn á hlut í auk þess sem hann beitir sér á hluthafafundum með tillögum og ályktunum, sem snúa meðal annars að jafnræði hluthafa, starfskjarastefnum, tilnefningarnefndum og fleiri atriðum. Dæmi um hvernig sjóðurinn beitir sér er þegar fulltrúar hans, sem og annarra lífeyrissjóða, komu á framfæri athugasemdum við starfskjarastefnu N1 sem leggja átti fyrir hluthafafund félagsins í lok september 2018. Í kjölfarið var drögunum breytt þannig að viðmið um mögulegar bónusgreiðslur til stjórnenda voru lækkuð. Breytt starfskjarastefna var í kjölfarið samþykkt á hluthafafundi fyrirtækisins.

Annað dæmi er þegar sjóðurinn beitti sér í aðdraganda þess að HB Grandi keypti Ögurvík af Útgerðarfélagi Reykjavíkur. Í ljósi þess að ÚR var stærsti einstaki hluthafi HB Granda lagði Gildi til að óháður aðili yrði fenginn til að meta virði Ögurvíkur áður en hluthafafundur staðfesti kaupin. Slík úttekt fór fram sem staðfesti mat stjórnenda HB Granda um að kaupin á ÚR væru félaginu hagstæð. Tel ég að þau vinnubrögð hafi tryggt meiri sátt um niðurstöðuna en annars hefði orðið.

Þessi vinna byggir á hluthafastefnu sjóðsins sem var sett árið 2015. Stefnan er í stöðugri endurskoðun og var henni síðast breytt í október 2018. Vinnubrögð Gildis í þessum efnun hafa vakið verðskuldaða athygli. Til að mynda er rakið í grein eftir Bjarna Magnússon, sérfræðing í fjárhagslegu eftirliti Fjármálaeftirlitsins, að af 43 tillögum sem lagðar voru fram á hluthafafundum skráðra fyrirtækja í Kauphöllinni frá ársbyrjun 2013 til ársins 2015, lagði Gildi fram 23. Í greininni segir Bjarni að Gildi sé brautryðjandi í þessum efnun og leiðir að því líkum að aðrir fjárfestar treysti í dag á að Gildi sinni eftirliti með skráðum hlutafélögum og sýni fyrirtækjum nauðsynlegt aðhald.

Aukin starfsemi

Eitt er það í starfsemi lífeyrissjóða sem almenningur hefur hvað mesta skoðun á, en það er rekstrarkostnaður. Í því sambandi má segja að stjórnir sjóðanna dansi ákveðinn línudans. Annars vegar leggja sjóðirnir áherslu á hagkvæmni enda er markmiðið að skila sem flestum krónum til sjóðfélaga í formi lífeyris. Á hinn bóginn er því ekki að neita að sjóðirnir halda utan um gríðarlega fjármuni og þar með mikla hagsmuni fyrir hönd sjóðfélaga. Þá hagsmuni þarf að verja, sem kostar vinnu og þar með fjármuni.

Eftir að tekið hefur verið tillit til þessara tveggja þátta má fullyrða að rekstur sjóðsins er í góðu jafnvægi en einnig afar hagkvæmur. Heildar rekstrarkostnaður á árinu 2018 nam 873 milljónum króna, eða um 0,16% af eignum sjóðsins. Það er með því allra lægsta sem þekkest og samsvarar því að hver sjóðfélagi greiði um 3.600 krónur á ári fyrir þá þjónustu sem Gildi veitir.

Þetta er staðan þrátt fyrir að verkefnunum hafi fjölgað talsvert á síðustu misserum og að starfsmönnum hafi fjölgað um fjóra á árinu. Ástæðan fyrir þeirri fjölgun liggur meðal annars í aukinni áherslu á áhættustýringu sem og svo mikilli aukningu í lánveitingum til sjóðfélaga að í því sambandi má í raun tala um sprengingu. Alls veitti sjóðurinn 1.359 ný lán á síðasta ári og nam



virði þeirra ríflega 22 milljörðum króna. Í lok árs námu lánveitingar á mánuði að jafnaði ríflega 2 milljörðum króna, sem er nálægt því sem sjóðurinn lánaði sjóðfélögum samtals allt árið 2015.

Um áramótin var skilyrðum fyrir lánveitingum breytt þegar hámarksveðhlutfall sjóðfélagalána var lækkað úr 75% í 70%. Heildarupphæð sjóðfélagalána nálgast nú hratt það hámark sem kveðið er á um í fjárfestingastefnu sjóðsins. Því er ekki útilokað að nauðsynlegt verði að grípa til frekari aðgerða í þessa veru.

Tilgreind séreign

Með hækkun iðgjalda atvinnurekenda úr 12% í 15,5% á árunum 2017 og 2018 bættist við nýr valkostur fyrir sjóðfélaga, svokölluð tilgreind séreign. Sjóðfélagar geta valið hvort 3,5 prósentu viðbótin fer í samtryggingarhlutann að hluta eða öllu leyti, eða hvort hún er meðhöndluð sem séreignarsparnaður. Sé ekkert gert fer viðbótin sjálfkrafa í samtryggingarsjóð.

Það hefur háð þessu fyrirkomulagi að ekki hefur verið gengið frá lagasetningu sem nær utan um tilgreinda séreign. Slík óvissa er erfið og því þurfa stjórnvöld að setjast yfir málin og fastsetja fyrirkomulag tilgreindrar séreignar. Ég legg samt ríka áherslu á að innheimta þessara fjármuna verði í höndum lífeyrissjóðanna, annars verður afar erfið að hafa eftirlit með því að þessir fjármunir sjóðfélaga skili sér.

Lífeyriskerfið sjálft á mikið verkefni fyrir höndum að kynna þessa leið. Hjá Gildi hafa t.d. aðeins ríflega 700 af yfir 30 þúsund virkum sjóðfélögum skráð sig í tilgreinda séreignardeild. Margir sem gætu haft hag af því að skrá sig í þessa leið hafa því ekki gert það, sem sýnir okkur að sjóðurinn þarf að kynna tilgreinda séreignardeild betur fyrir sjóðfélögum.

Stjórn

Stjórn Gildis hélt 20 stjórnarfundum á árinu þar sem fjallað var um mörg krefjandi mál. Í störfum stjórnar hefur verið lögð áhersla á að tryggja enn betur en áður gagnsæi sem og ábyrgð í fjárfestingum og ákvarðanatöku. Það endurspeglast m.a. í vinnu við breytingar á hluthafastefnu og ákveðnari framfylgd hennar. Í þeim efnum hefur Gildi verið brautryðjandi.

Undirritaður tók við formennsku í stjórninni um mitt ár þegar þáverandi formaður, Harpa Ólafsdóttir, hvarf til starfa sem ekki samrýmdust setu í stjórn sjóðsins. Formennskan hefur verið krefjandi viðfangsefni, en samstarf við aðra stjórnarmenn, starfsfólk og ekki síst sjóðfélaga hefur gert það bæði ánægjulegt og gefandi. Ég kann þeim öllum bestu þakkir fyrir samstarfið.

Kolbeinn Gunnarsson
Stjórnarformaður Gildis-lífeyrissjóðs



Gildi átti í árslok 9,4% hlut í Símanum hf. að verðmæti 3,2 milljarða króna.

Verðbréfamarkaðir

Innlendur verðbréfamarkaður

Verðbólga og vextir innanlands

Innlendar efnahagsaðstæður hafa mikið að segja um þróun á skuldabréfa- og hlutabréfamarkaði en segja má að óvissa hafi einkennt innlenda markaði á árinu 2018. Verðbólga fór hækkandi samhliða veikingu krónunnar og vaxandi óvissu í efnahagsumhverfinu. Verðbólgan á árinu var 3,7% sem er nokkuð umfram 2,5% verðbólguþröngun Seðlabanka Íslands. Er þetta hæsta verðbólga sem mælst hefur á Íslandi síðastliðin 4 ár eða frá því í desember 2013. Seðlabankinn hækkaði stýrivexti um 0,25% á árinu 2018, úr 4,25% í 4,5%, vegna hækkandi verðbólgu og aukinna verðbólguvæntinga.

3,7%

Verðbólga á árinu 2018

4,5%

Stýrivextir við lok árs 2018

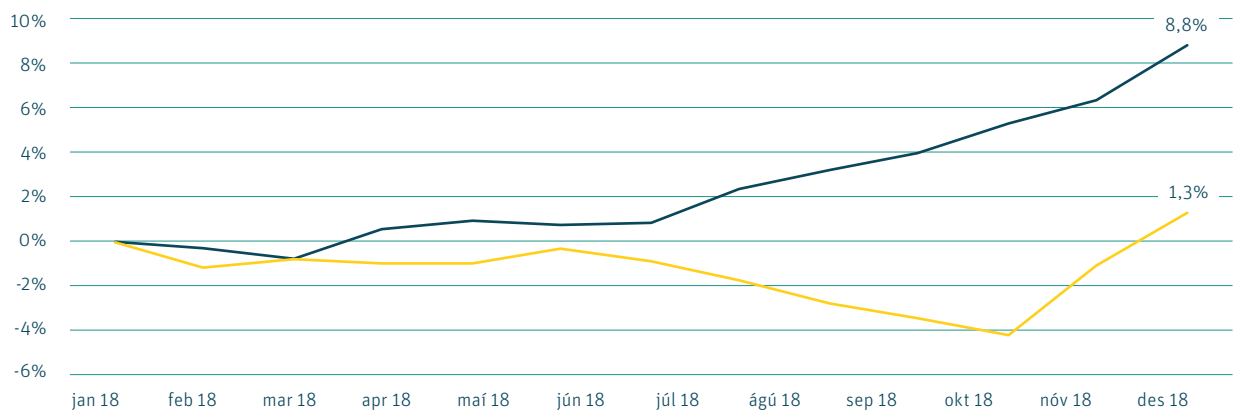
0,8%

Raunstýrivextir við lok árs 2018

Innlendur skuldabréfamarkaður

Verðtryggð ríkisskuldabréf hækkuðu nokkuð í verði á árinu 2018, sérstaklega lengri ríkisskuldabréfaflokkarnir. Óverðtryggð ríkisskuldabréf hækkuðu mun minna, einkum styttri flokkarnir. Verðbólguálag á markaði stóð í um 4% í lok ársins samanborið við um 3% verðbólguálag í árslok 2017. Velta með innlendur skuldabréf nam 1.066 mö.kr. á árinu 2018 og dróst saman um 13% milli ára.

Þróun innlendra skuldabréfa á árinu 2018, mæld með 10 ára verðtryggðri vísitölu (OMXI10YI) og 10 ára óverðtryggðri vísitölu (OMXI10YNI)



10 ÁRA VERÐTRYGGÐ SKULDABRÉFAVÍSITALA

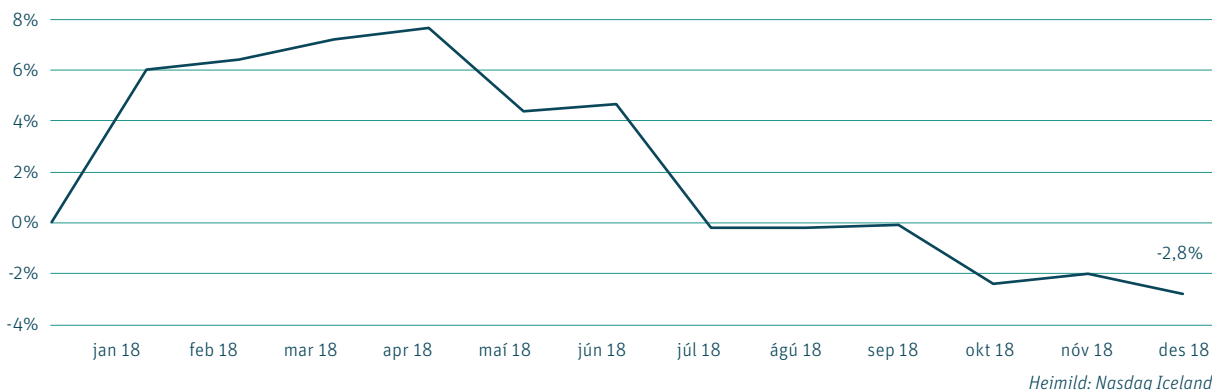
10 ÁRA ÓVERÐTRYGGÐ SKULDABRÉFAVÍSITALA

Heimild: Nasdaq Iceland

Innlendur hlutabréfamarkaður

Ávöxtun innlendra hlutabréfa þróaðist með svipuðum hætti yfir árið 2018 og árið á undan. Verð hækkaði fram undir mitt ár en þá tók að halla undan fæti og verðhækkarnir gengu til baka. Sé tekið mið af heildarvísitölu hlutabréfa (OMXI GI) var ávöxtun innlendra hlutabréfa neikvæð um 2,8% yfir árið. Sú vísitala tekur tillit bæði til verðbreytinga bréfa og arðgreiðslna félaga. Ef aðeins er horft á þróun hlutabréfaverðs, og arðgreiðslur ekki taldar með, var ávöxtunin neikvæð sem nemur 5,6% (OMXI PI).

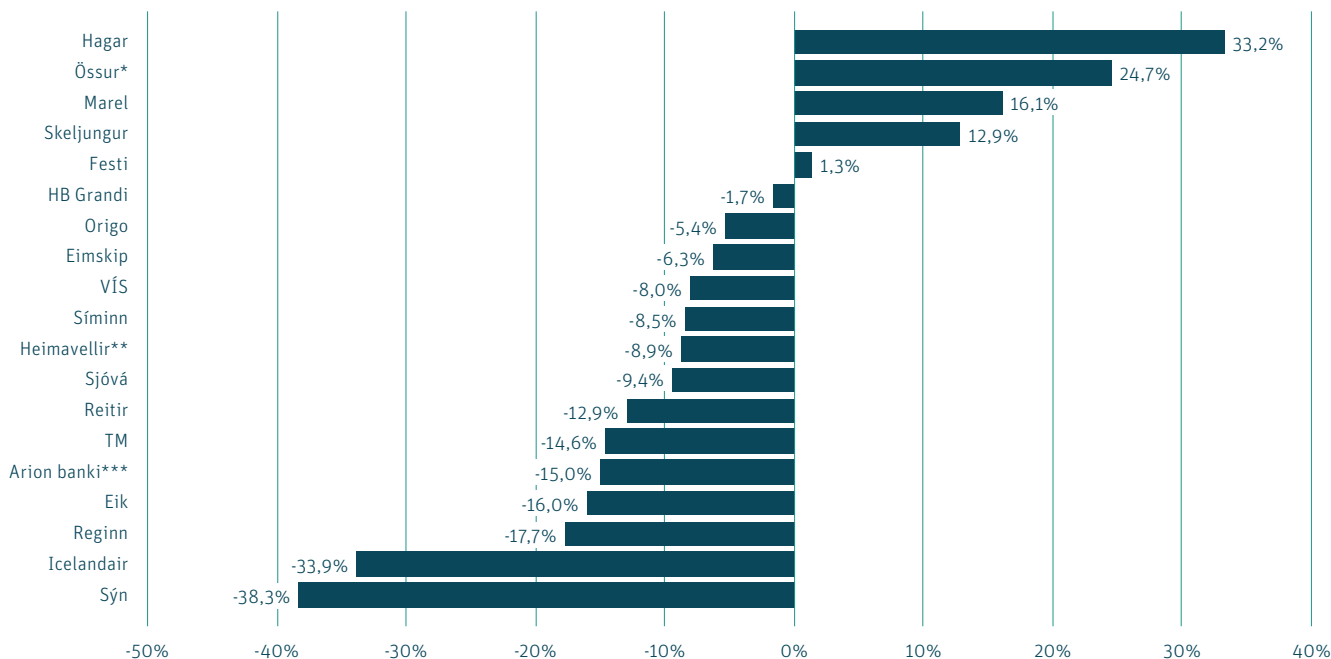
Þróun ávöxtunar innlendra hlutabréfa á árinu 2018, heildarvísitala hlutabréfa með arði (OMXI GI)



Velta með hlutabréf innlendra félaga sem skráð eru á aðallista Nasdaq Iceland dróst saman um rúmlega 20% milli ára, fór úr 630 mö.kr. árið 2017 í 492 ma.kr. árið 2018. Þetta er talsverður viðsnúningur því stöðug veltuaukning hefur verið á hlutabréfamarkaði frá árinu 2010. Þar hefur mikil áhrif að á því tímabili hefur félögum sem skráð eru á aðallista Nasdaq Iceland fjölgað úr 4 í 18. Af þeim bættust tvö við á árinu, þ.e. Heimavellir og Arion banki, en hið síðara er nú annað stærsta félagið á markaði.

Leiðrétt fyrir arði gáfu hlutabréf Haga hæsta ávöxtun á árinu 2018, eða 33,2%. Af þeim 18 félögum sem skipuðu íslenska markaðinn í lok árs, auk Össurar sem nú er einungis skráð í kauphöllina í Kaupmannahöfn, hækkaði virði fimm félaga. Icelandair lækkaði í verði þriðja árið í röð en Sýn lækkaði mest eða um 38,3%.

Ávöxtun skráðra innlendra hlutabréfa á árinu 2018, arðsleiðrétt



*Skráð í kauphöllina í Kaupmannahöfn.

** Tekið til viðskipta í kauphöll Nasdaq Iceland 24. maí 2018.

*** Tekið til viðskipta í kauphöll Nasdaq Iceland 15. júní 2018.

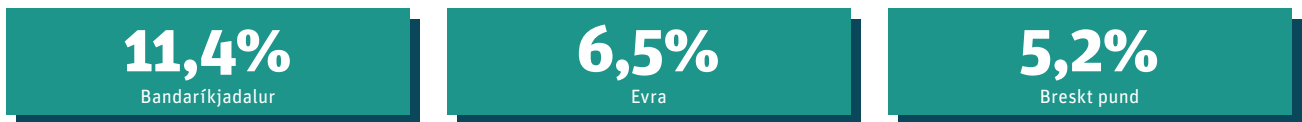
Erlendir verðbréfamarkaðir

Hafa ber í huga að ýmsir þættir hafa áhrif á ávöxtun eigna sjóðsins. Gengisþróun íslensku krónunnar hefur mikið að segja, annað hvort til aukningar eða minnkunar ávöxtunar.

Gengisþróun íslensku krónunnar

Íslenska krónan veiktist gagnvart helstu myntum á árinu 2018 eftir að hafa styrkst framan af ári, þó nokkuð hafi dregið úr veikingunni á allra síðustu vikum ársins. Veiking krónunnar nam 6,4% yfir árið en leita þarf 10 ár aftur í tímann til að finna meiri veingu íslensku krónunnar en varð á nýliðnu ári. Litið til helstu viðskiptamynta styrktist gengi Bandaríkjadals mest gagnvart íslensku krónunni á árinu, eða um 11,4%, enda styrktist dollarinn á árinu gagnvart öðrum helstu myntum. Evran styrktist um 6,5% gagnvart krónunni á árinu en breska pundið styrktist um 5,2%.

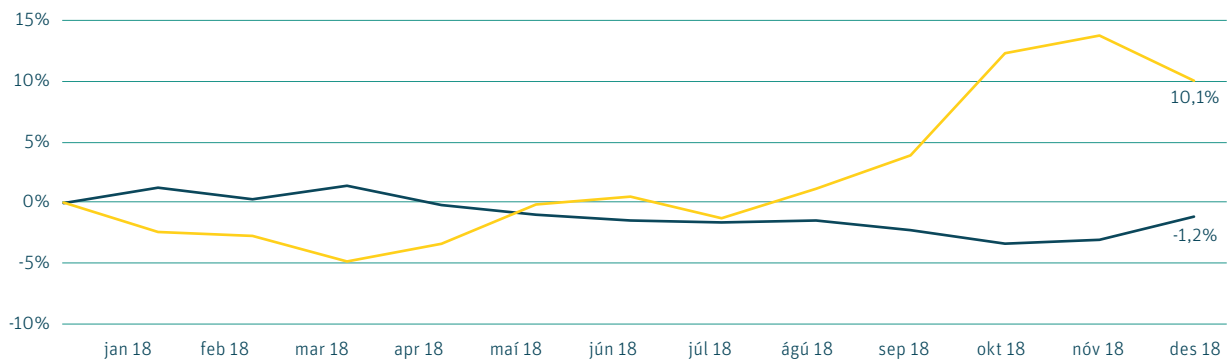
Verðbreytingar erlendra gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni á árinu 2018



Erlendir skuldabréfamarkaðir

Árið 2018 var áhugavert á erlendum skuldabréfamörkuðum fyrir margar sakir en flestir helstu flokkar erlendra skuldabréfa skiluðu neikvæðri ávöxtun á árinu. Í byrjun árs var sleginn jákvæður tónn á erlendum skuldabréfamörkuðum en þegar líða tók á árið fóru markaðir að snúast og neikvæð ávöxtun heimsvísitölu erlendra skuldabréfa var staðreynd í árslok, en sú vísitala sýnir niðurstöðu fyrir helstu tegundir skuldabréfa heimsins. Að teknu tilliti til áhrifa íslensku krónunnar skiluðu erlend skuldabréf þó jákvæðri niðurstöðu.

Þróun heimsvísitölu skuldabréfa (Bloomberg Barclays Global Aggregated Bond Index) á árinu 2018, mæld í Bandaríkjadal og íslenskri krónu

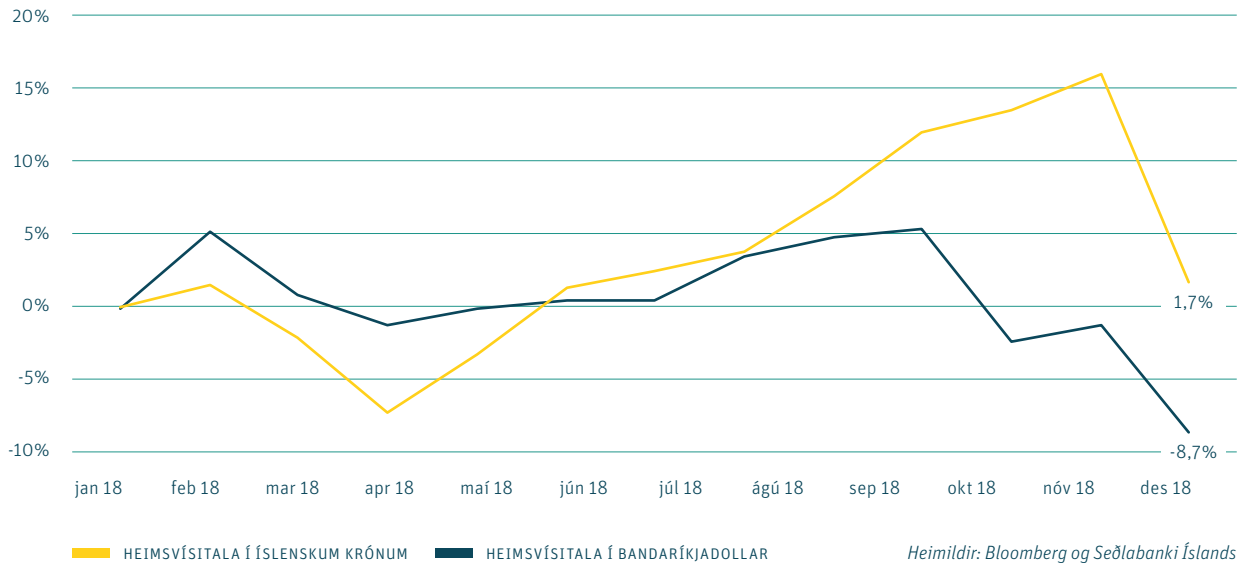


HEIMSVÍSITALA Í ÍSLENSKUM KRÓNUM HEIMSVÍSITALA Í BANDARÍKJADOLLAR

Heimildir: Bloomberg og Seðlabanki Íslands

Erlendir hlutabréfamarkaðir

Árið 2018 var erfitt á hlutabréfamörkuðum ytra, eins og sjá má á mynd sem sýnir heimsvísitölu hlutabréfa, en hún samanstendur af hlutabréfum skráðum á helstu verðbréfamörkuðum heims. Heimsvísitala hlutabréfa lækkaði um 8,7%, mæld í Bandaríkjadal, en að teknu tilliti til veikingar íslensku krónunnar er niðurstaðan jákvæð ávöxtun upp á 1,7%.

Þróun heimsvísitölu hlutabréfa (MSCI World Index) á árinu 2018, mæld í Bandaríkjadal og íslenskrí krónu

Hlutabréfaverð á nýmörkuðum lækkaði meira en á öðrum mörkuðum á árinu 2018. Hlutabréfavísitalan MSCI Emerging Market, sem mælir gengi hlutabréfa á nýmörkuðum, lækkaði um 16,6% á árinu, mæld í Bandaríkjadal. Mæld í krónum nam lækkunin 7,1%. Gengi hlutabréfa í Evrópu lækkaði minna eða um 13,1% mælt í evrum en lækkunin nam 7,4% í íslenskrí krónu. Hin bandaríska S&P500 hlutabréfavísitala, sem sýnir almenna markaðspróun í Bandaríkjunum, sýndi neikvæða ávöxtun upp á 6,2%, mæld í Bandaríkjadal, en reyndist bera jákvæða ávöxtun upp á 4,5%, mæld í íslenskum krónum.

Ársbreyting vísitalna helstu erlendra hlutabréfamarkaða á árinu 2018, mæld í heimamynt

-6,2% Í USD
Bandaríkin (S&P500)

-13,1% Í EUR
Evrópa (MSCI Europe)

-16,6% Í USD
Nýmarkaðir (MSCI EM)



Gildi átti í árslok 12,5% hlut í Eimskipafélagi Íslands hf. að verðmæti 5,3 milljarða króna.

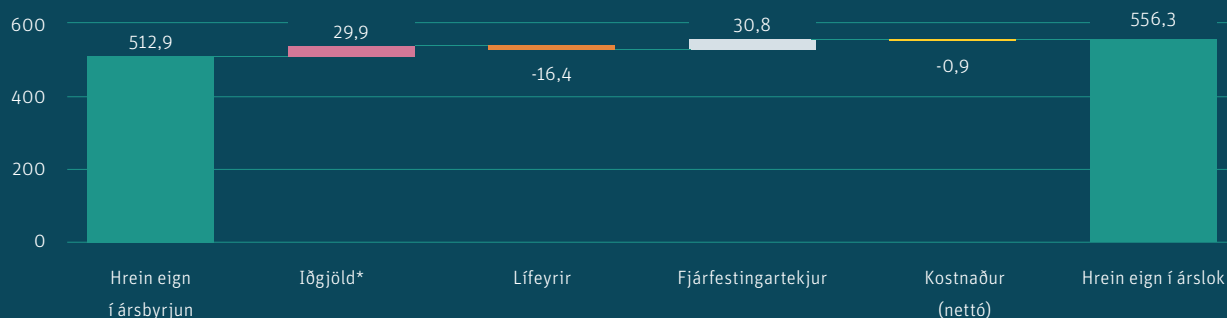


Gildi átti í árslok 14,8% hlut í Reitum fasteignafélagi hf. að verðmæti 7,7 milljarða króna.

Samtryggingardeild

Lykiltölur 2018

Breyting á hreinni eign samtryggingardeildar á árinu 2018 (ma.kr.)



*Þar með talið 1,8 milljarða kr. örorkuframlag úr ríkissjóði

10,2

Greiddur ellilífeyrir (ma.kr.)

4,9

Greiddur örorkulífeyrir (ma.kr.)

1,1

Greiddur barna- og makalífeyrir (ma.kr.)

14.459

Fjöldi ellilífeyrisþega

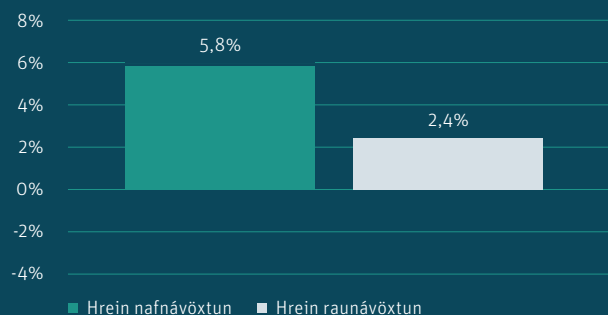
5.851

Fjöldi örorkulífeyrisþega

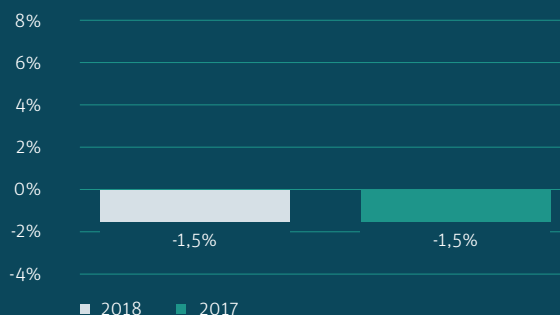
3.087

Fjöldi barna- og makalífeyrisþega

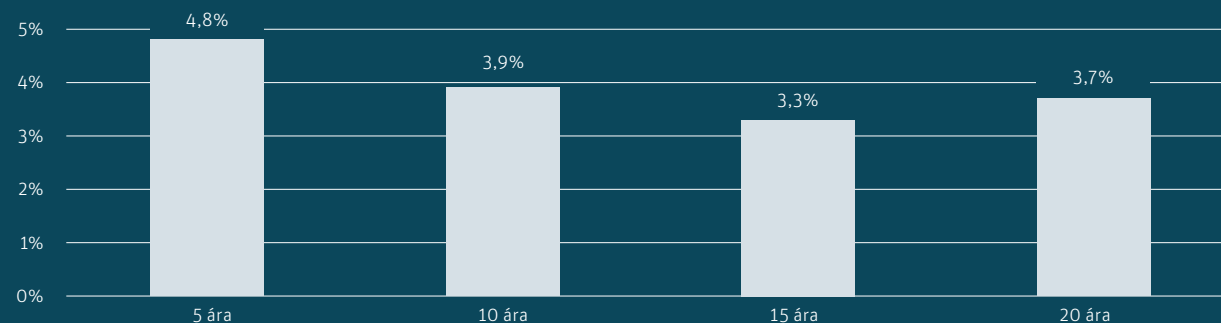
Ávöxtun samtryggingardeildar 2018



Tryggingafræðileg staða



Hrein meðaltals raunávöxtun samtryggingardeildar

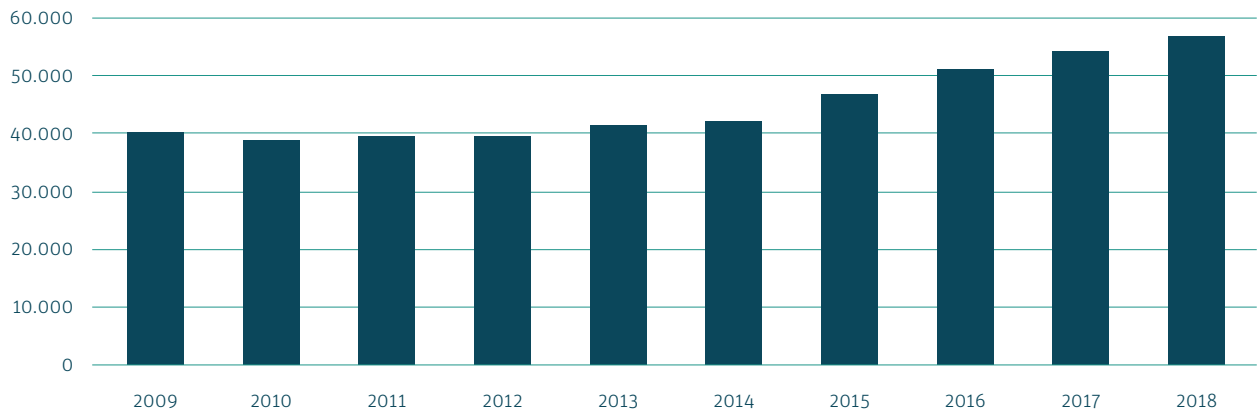


Sjóðfélagar

Í árslok 2018 voru sjóðfélagar Gildis alls 234.968 og hafði þeim fjölgað um 3,8% á milli ára. Sjóðfélagar teljast þeir sem einhvern tímann hafa greitt iðgjöld til Gildis og eiga þar með réttindi í sjóðnum.

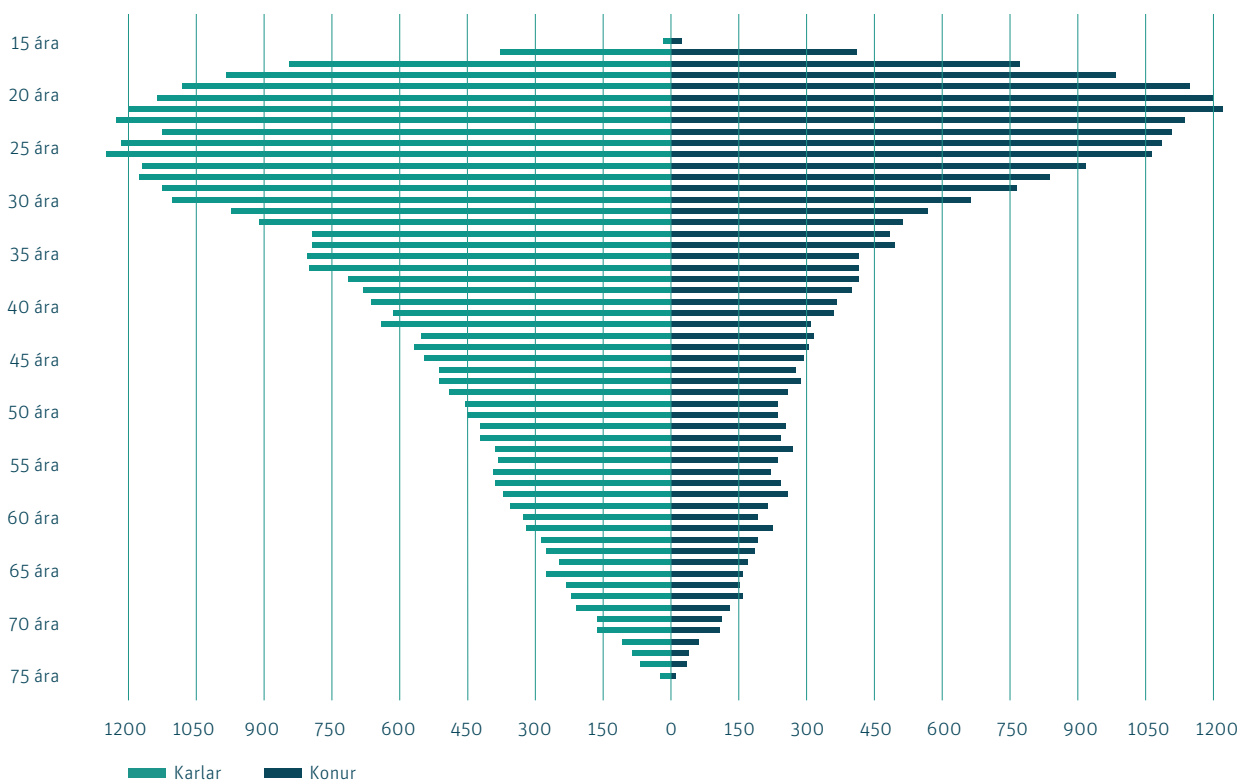
Þeir sem greiddu iðgjöld til Gildis á árinu 2018 voru alls 56.147. Þeim sem greiða iðgjald til sjóðsins hefur fjölgað nokkuð síðustu ár.

Fjöldi greiðandi sjóðfélaga



Þeir sem greiddu iðgjöld til Gildis á árinu 2018 voru frá 140 löndum og báru alls 127 ríkisföng. Aldursdreifing kynja er áþekkt en flestir voru á aldrinum 17 til 29 ára. Af þeim sem greiddu iðgjöld til Gildis á árinu 2018 voru 58,0% karlar og 42,0% konur.

Aldursdreifing sjóðfélaga sem greiddu iðgjöld á árinu 2018



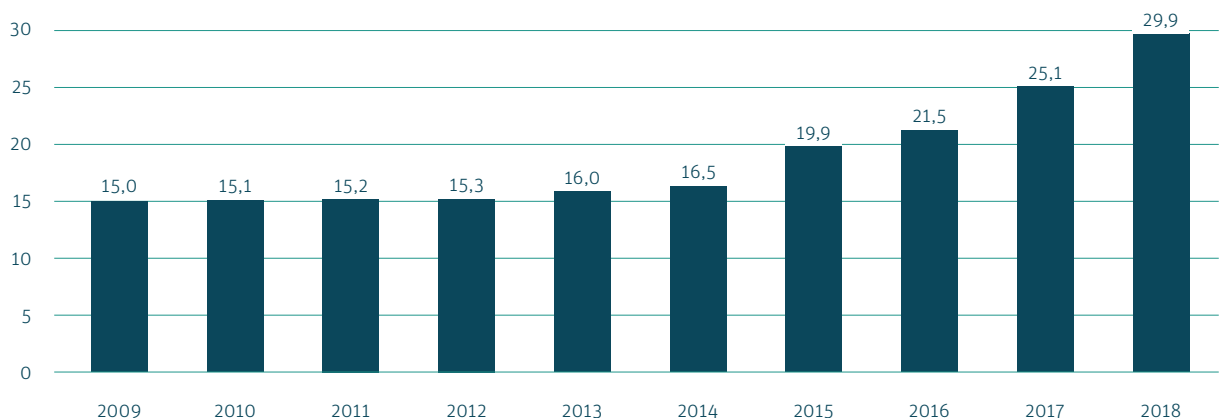
Skipting sjóðfélaga eftir atvinnugreinum

Atvinnugreinar	Hlutfall sjóðfélaga
Gististaðir og veitingarekstur	20,7%
Opinber stjórnslá, varnarmál og almannatryggingar	16,3%
Mannvirkjagerð	9,2%
Leigustarfsemi og sérhæfð þjónusta	8,7%
Verslun	6,7%
Heilbrigðis- og félagsþjónusta	6,3%
Annað	32,1%
Samtals	100,0%

Iðgjöld

Alls greiddu 6.090 launagreiðendur iðgjöld til Gildis fyrir 56.147 sjóðfélaga á árinu 2018. Heildariðgjöld sem greidd voru til sjóðsins námu 30,2 milljörðum króna, þar af voru 29,9 ma.kr. greiddir í samtryggingardeild.

Þróun iðgjalda samtryggingardeildar á föstu verðlagi (í milljörðum króna)



Allir launamenn greiða iðgjöld í lífeyrissjóð frá 16 ára aldri. Á móti iðgjöldum launamanns kemur framlag launagreiðanda. Árið 2018 voru að lágmarki greidd 12% af heildarlaunum sjóðfélaga, en fyrir flesta sjóðfélaga Gildis hefur móttframlag launagreiðanda hækkað á undanförunum árum. Í júlí 2016 var móttframlag launagreiðanda í tilviki flestra sjóðfélaga, þar á meðal þeirra sem fá greidd laun samkvæmt kjarasamningi Alþýðusambands Íslands og fleiri við Samtök atvinnulífsins, hækkað úr 8,0% í 8,5%. Í júlí árið 2017 hækkaði móttframlagið í 10% og í júlí 2018 hækkaði það í 11,5%.

Hækkun á móttframlagi launagreiðenda:

- Júlí 2016: móttframlag 8,5% (launþegi greiðir 4%, samtals iðgjöld 12,5%)
- Júlí 2017: móttframlag 10,0% (launþegi greiðir 4%, samtals iðgjöld 14,0%)
- Júlí 2018: móttframlag 11,5% (launþegi greiðir 4%, samtals iðgjöld 15,5%)

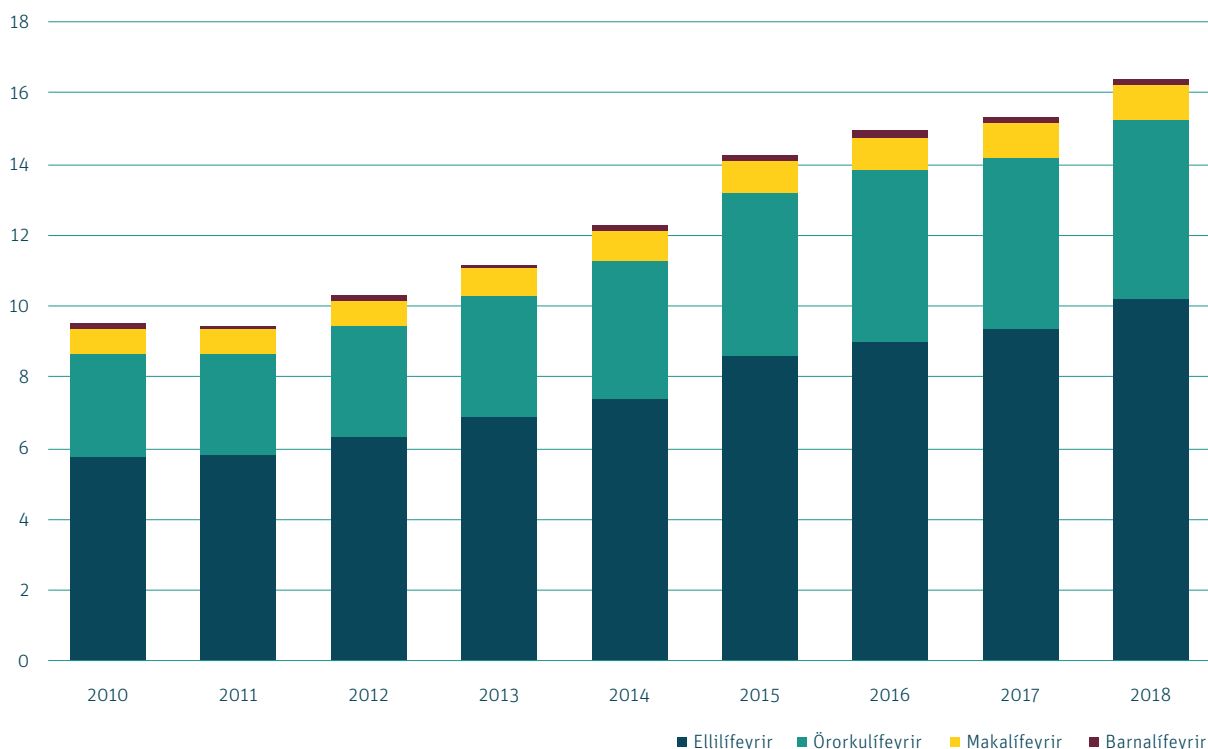
Lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar námu alls 16.171 milljón króna árið 2018 og hækkuðu um 7,2% milli ára. Lífeyrir sem hlutfall af hreinni eign var 2,9% á árinu 2018 samanborið við 3,0% á árinu 2017.

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar (í milljónum króna)

	2018	2017	Breyting milli ára
Ellilífeyrir	10.207	9.344	9,2%
Örorkulífeyrir	4.891	4.691	4,3%
Makalífeyrir	920	903	1,9%
Barnalífeyrir	153	151	1,3%
Samtals	16.171	15.089	7,2%

Lífeyrisgreiðslur á föstu verðlagi (í milljörðum króna)



Fjöldi lífeyrisþega í samtryggingardeild

Lífeyrisþegar voru 23.397 á árinu 2018. Þar af fengu 14 lífeyrisþegar einnig greiddan elli- og makalífeyri frá Umsjónarnefnd eftirlauna, samtals tæpar 2,6 milljónir króna.

Fjöldi lífeyrisþega eftir tegund lífeyris

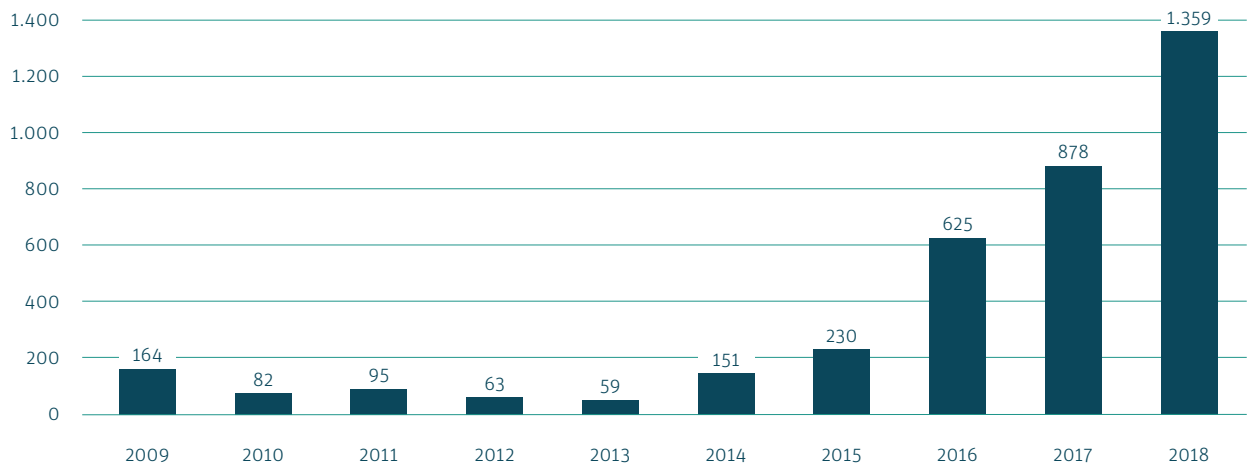
	2018	2017	Breyting milli ára
Ellilífeyrisþegar	14.459	13.591	6,4%
Örorkulífeyrisþegar	5.851	5.568	5,1%
Makalífeyrisþegar	2.021	2.018	0,1%
Barnalífeyrisþegar	1.066	1.078	-1,1%
Samtals	23.397	22.255	5,1%

Lán til sjóðfélaga

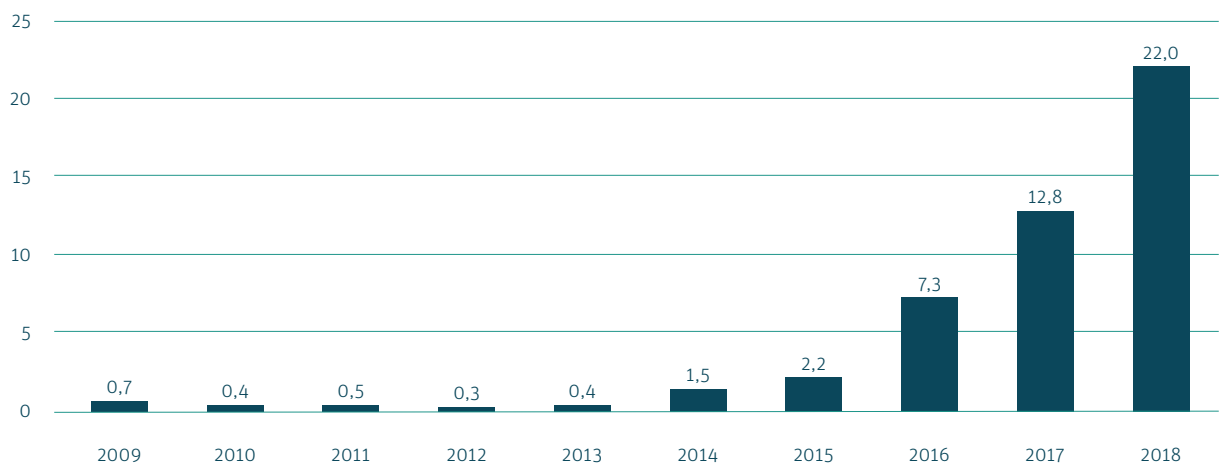
Á árinu 2018 veitti Gildi alls 1.359 ný lán til sjóðfélaga, samtals að fjárhæð 22.012 milljóna króna. Árið áður voru lánin 878, lánveitingum fjölgaði því um 54,8% milli ára. Lánveitingum hefur fjölgað hratt frá árinu 2014 þegar lánareglum var breytt og er þjónusta við lántakendur sífellt stærri þáttur í starfsemi Gildis.

Í lok árs var hámarksveðhlutfall lækkað í 70% en það hafði staðið í 75% um nokkurra ára skeið.

Fjöldi veittra sjóðfélagalána á ári



Heildarupphæð veittra sjóðfélagalána á ári (í milljörðum króna)



Lánareglur Gildis

Lánareglur Gildis eru sveigjanlegar og bjóða upp á ýmsa möguleika fyrir sjóðfélaga. Allir sem eiga einhver réttindi hjá Gildi, hvort sem um er að ræða í samtryggingar- eða séreignardeild, geta sótt um lán hjá sjóðnum. Sjóðfélagar geta valið um verðtryggð lán með föstum eða breytilegum vöxtum eða óverðtryggð lán með breytilegum vöxtum. Lánað er til allt að 40 ára. Eins og áður kom fram var út árið 2018 hægt að taka lán með allt að 75% veðhlutfalli en um áramót lækkaði hlutfallið í 70%. Lánunum er skipt í tvo hluta eftir veðhlutfalli þeirra. Geta sjóðfélagar fengið grunnlán með veðsetningu á bilinu 0–60% af virði fasteignar og viðbótarlán með veðsetningu á bilinu 60–70%, með vaxtaálagi miðað við grunnlánið.

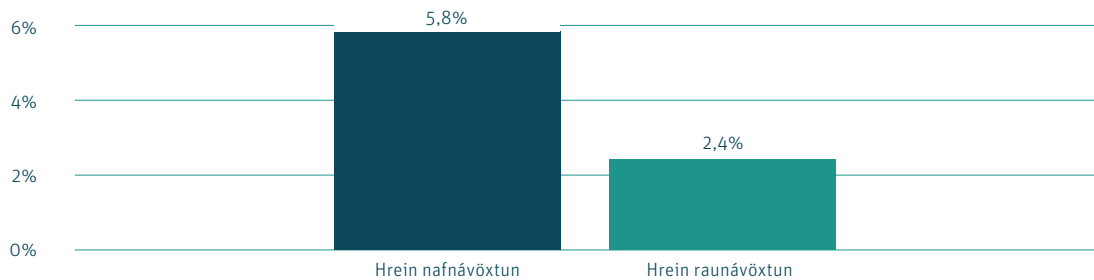
Útistandandi sjóðfélagalán voru 4.256 talsins í lok árs, samtals að fjárhæð 44,7 milljarðar króna.

Undanfarin ár hefur lánunum í vanskilum fækkað og vanskilafjárhæðir lækkað. Um áramót var fjöldi lána sem voru í yfir 90 daga vanskilum 28 talsins, eða um 0,5% af heildinni, samanborið við 40 lán árið áður. Vanskil þessara lána námu samtals um 17 milljónum króna og voru heildareftirstöðvar þeirra rúmlega 214 milljónir króna um áramót.

Ávöxtun

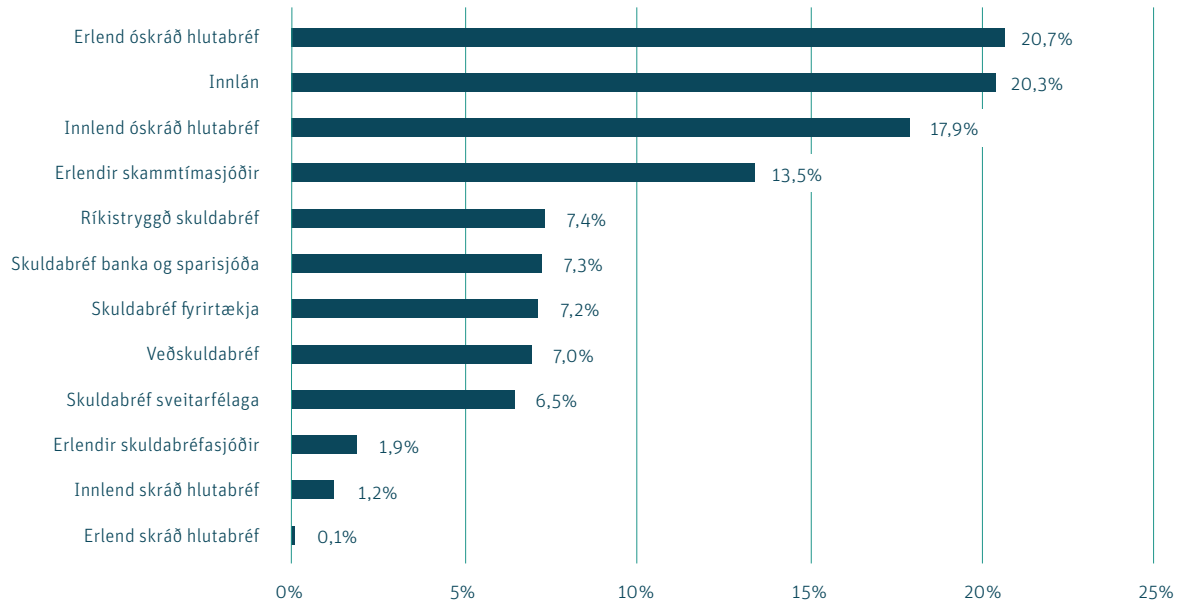
Hrein nafnávöxtun samtryggingardeildar Gildis á árinu 2018 nam 5,8% en var 7,7% árið 2017. Hrein raunávöxtun var 2,4% samanborið við 5,8% árið áður.

Ávöxtun samtryggingardeildar 2018

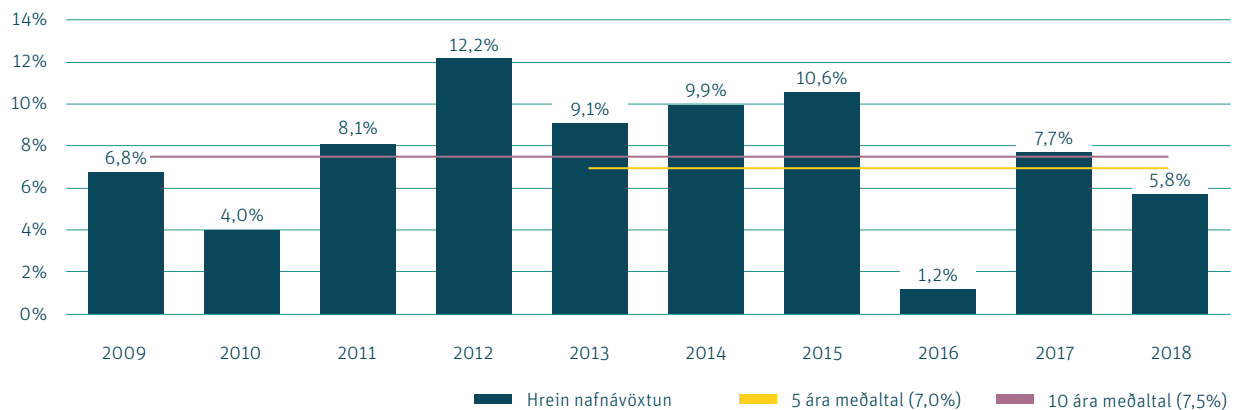


Nafnávöxtun erlendra óskráðra hlutabréfa var hæst allra eignaflokka, eða 20,7% á árinu 2018. Innlend óskráð hlutabréf skiluðu einnig góðri ávöxtun á árinu, eða 17,9%, á meðan innlend skráð hlutabréf skiluðu einungis 1,2% ávöxtun. Nafnávöxtun erlendra skráðra hlutabréfa nam aðeins 0,1%. Skráð hlutabréf, bæði innlend og erlend, vega um fjórum sinnum þyngra í eignasafni sjóðsins og þar af leiðandi hefur lök ávöxtun þeirra á árinu meiri áhrif en góð ávöxtun óskráðra bréfa. Vegin meðalávöxtun innlendra skuldabréfa var 7,2% á árinu og segja má að þau hafi verið kjölfesta eignasafnsins þar sem hlutfall þeirra af heildareignum var í lok árs 48,9%.

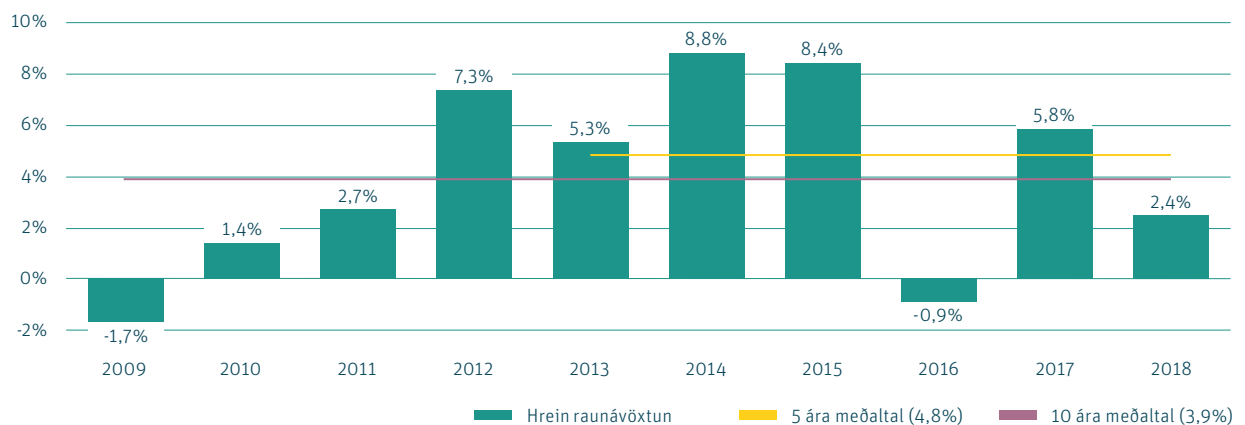
Nafnávöxtun eignaflokka samtryggingardeildar 2018



Nafnávöxtun samtryggingardeildar undanfarin 10 ár

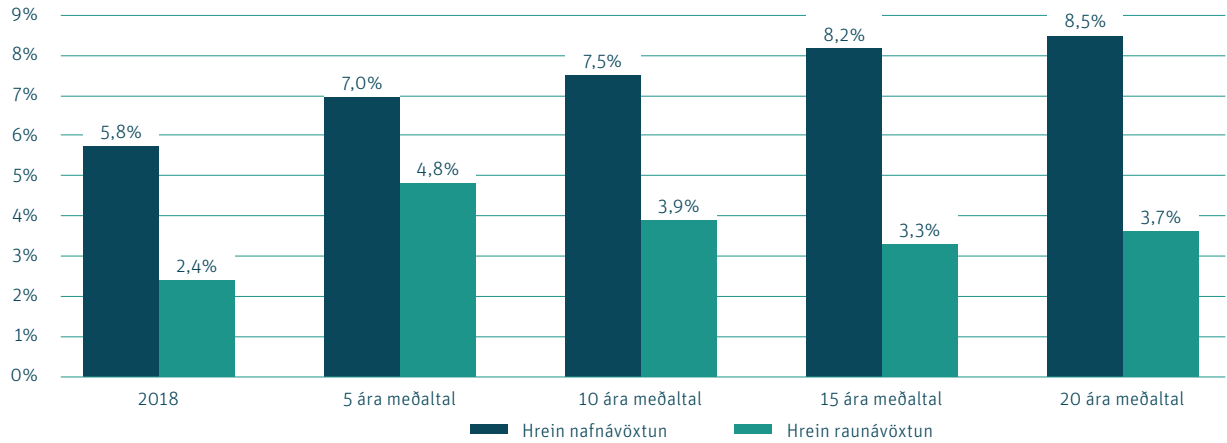


Raunávöxtun samtryggingardeildar undanfarin 10 ár



Sé horft til lengra tímabils nemur 5 ára meðalnafnávöxtun samtryggingardeildar 7,0% og meðalraunávöxtun 4,8%. 20 ára meðalnafnávöxtun sjóðsins nemur 8,5% og meðalraunávöxtun 3,7%.

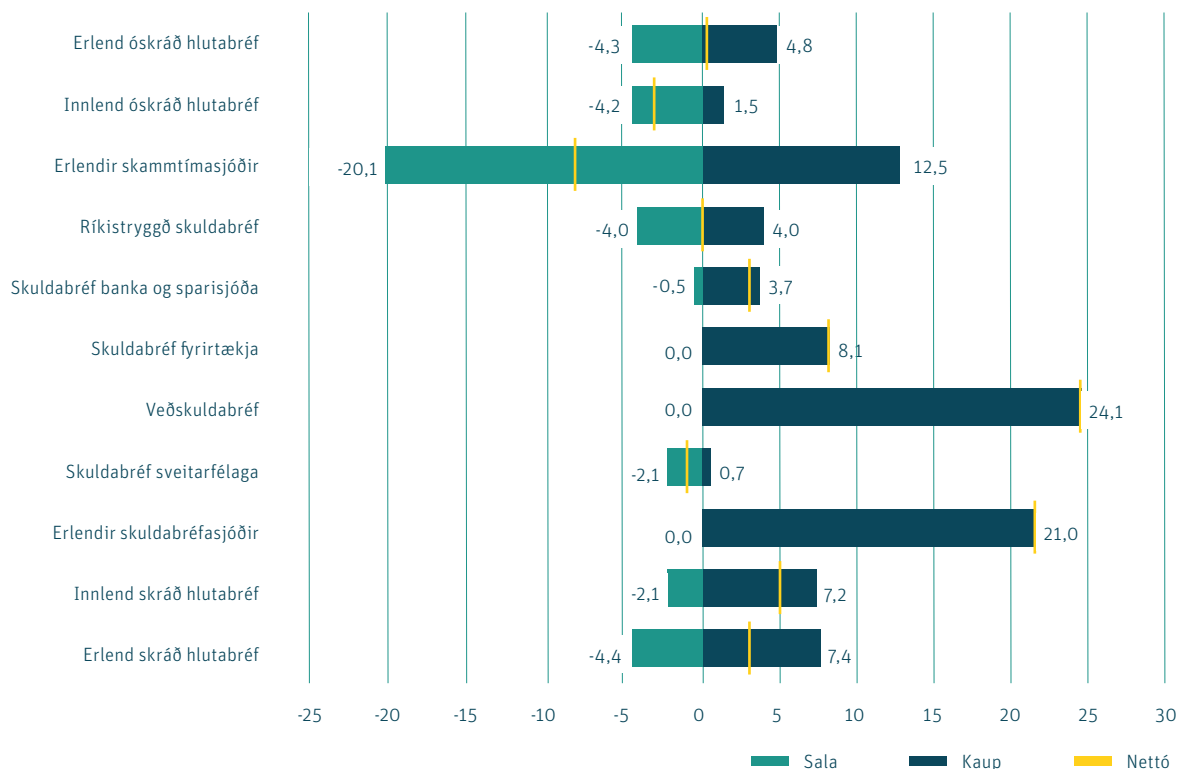
Ávöxtun samtryggingardeildar



Fjárfestingar

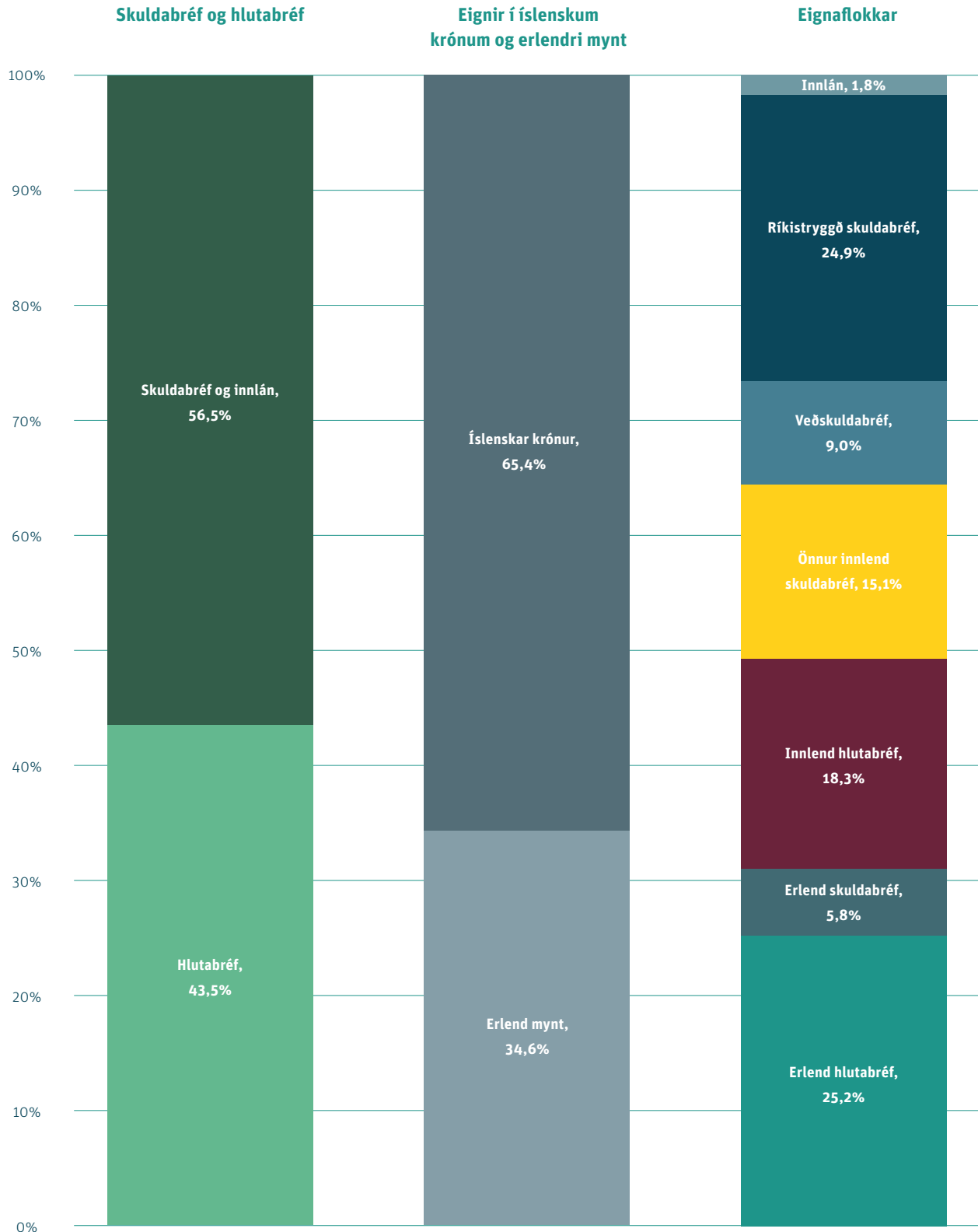
Alls námu verðbréfa kaup í samtryggingardeild sjóðsins um 95,1 milljörðum kr. á árinu 2018. Á sama tíma nam sala verðbréfa um 41,7 mö.kr. Nettó fjárfestingar samtryggingardeildar námu því 53,4 mö.kr. á árinu. Lán til sjóðfélaga jukust mikið en auk þess fjárfesti sjóðurinn í erlendum skuldabréfasjóðum fyrir 21,0 ma.kr. Fjárfest var í skuldabréfum fyrirtækja fyrir 8,1 ma.kr., innlendum skráðum hlutabréfum fyrir 5,2 ma.kr. og fyrir 3,2 ma.kr. í skuldabréfum banka og sparisjóða.

Fjárfestingar samtryggingardeildar á árinu 2018 (milljarðar króna)



Eignasafn samtryggingardeildar Gildis við árslok 2018

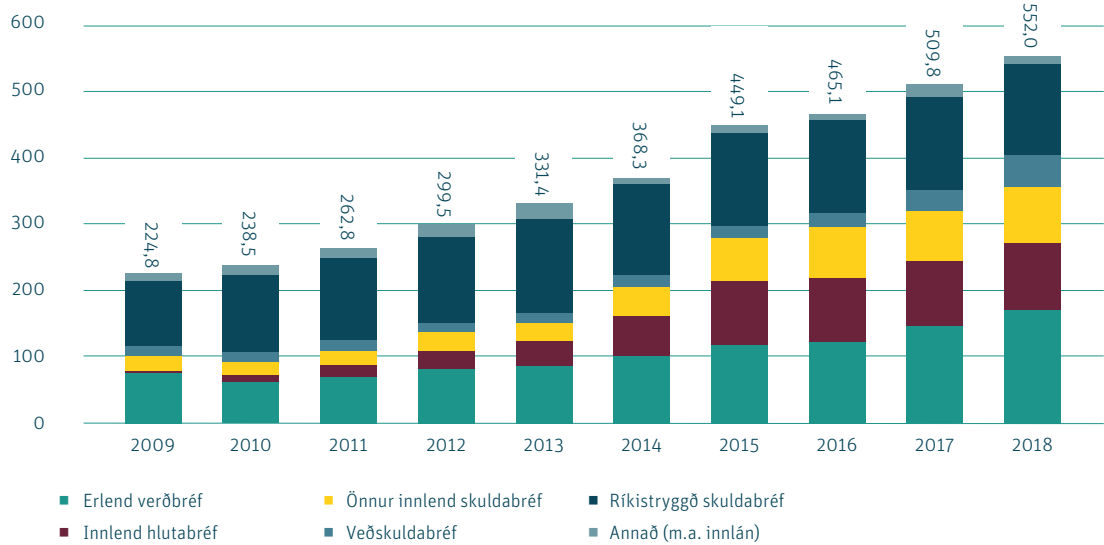
Verðbréfasafn Gildis samanstendur af fjölda eigna sem skiptast í mismunandi flokka eftir eðli þeirra. Hér að neðan og á næstu síðum er veitt innsýn í eignasafn sjóðsins frá nokkrum ólíkum sjónarhornum. Hægt er að kynna sér nánari upplýsingar og sundurliðun safnsins í ársreikningi sjóðsins, m.a. í skýringum 6, 7, 10 og 11. Í árslok 2018 skiptist eignasafn samtryggingardeildar á eftirfarandi hátt:



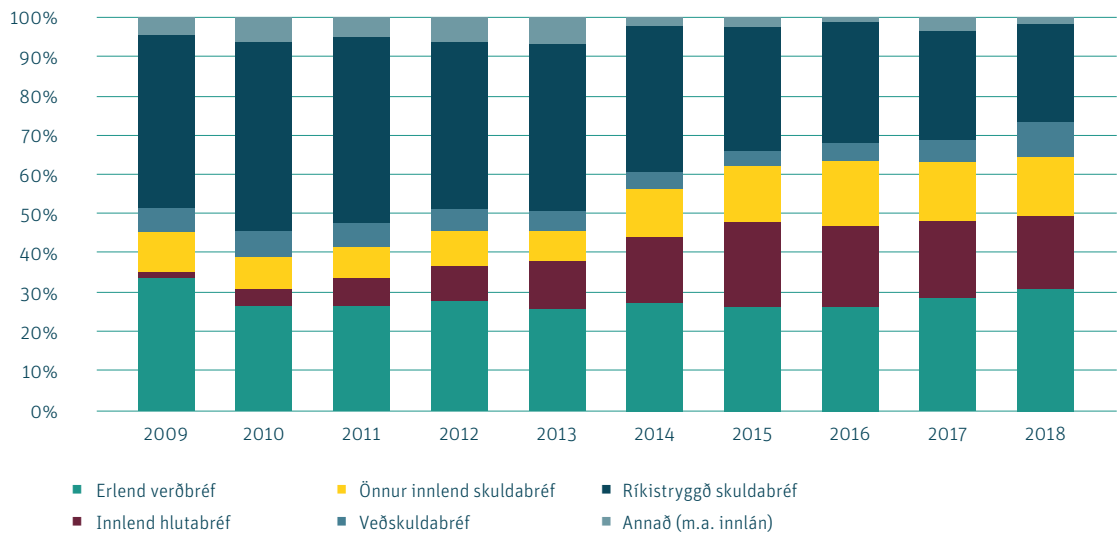
Þróun eignasafns samtryggingardeildar

Eignasafn samtryggingardeildar Gildis hefur tekið miklum breytingum síðasta áratug eins og sést á myndum hér að neðan. Vægi innlendra hlutabréfa óx jafnt og þétt til ársins 2016 en síðan þá hefur dregið lítillega úr hlutfalli þeirra. Undanfarin ár hefur vægi erlendra verðbréfa aukist en erlend verðbréf samanstanda af hlutabréfum og skuldabréfum. Vægi annarra skuldabréfa en ríkisskuldabréfa hefur aukist á kostnað hinna ríkistryggðu skuldabréfa, einkum má benda á aukið vægi veðskuldabréfa allra síðustu ár þar sem sjóðfélagalán vega þyngst.

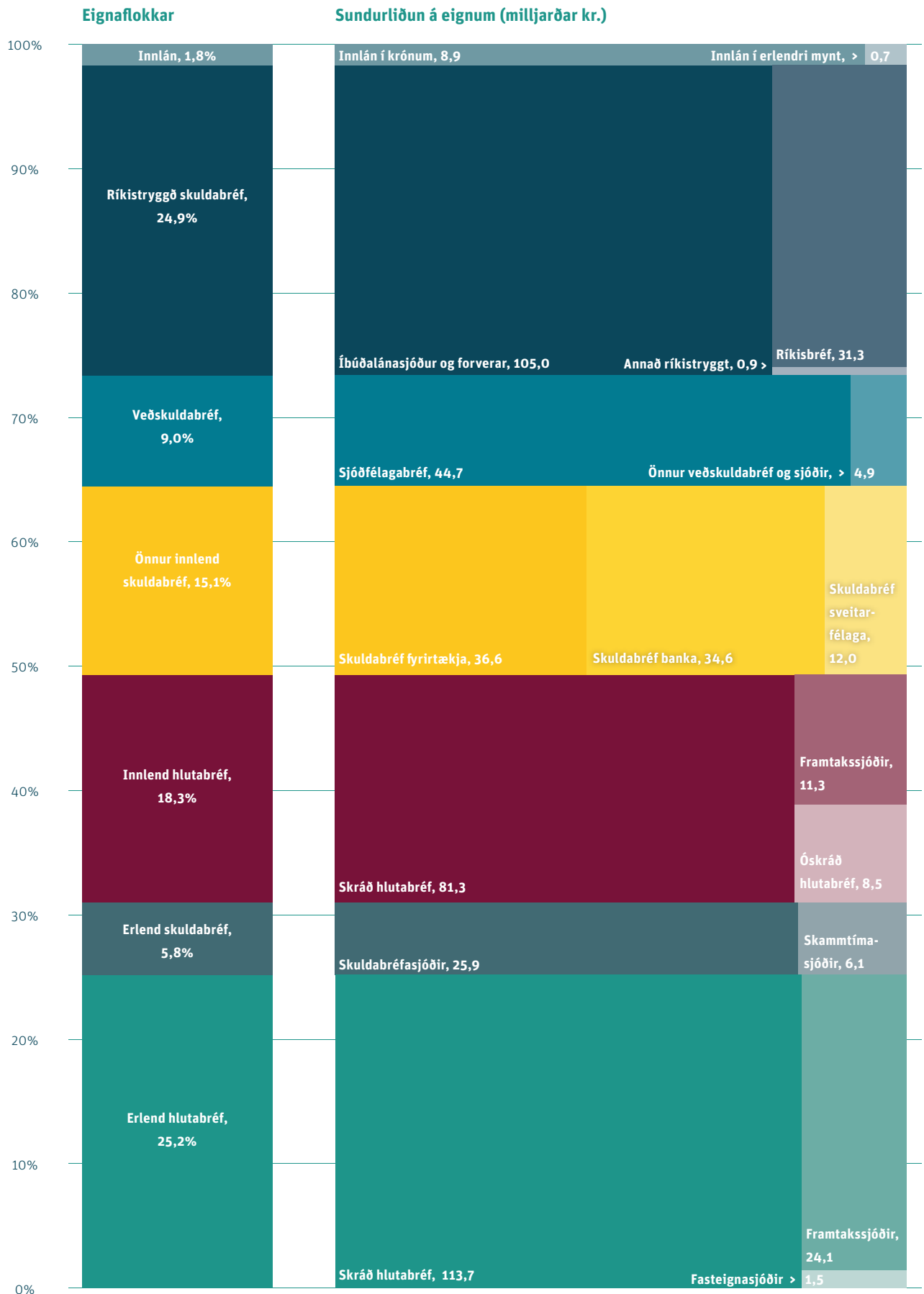
Eignasafn samtryggingardeildar eftir eignaflokkum (milljarðar króna)



Hlutfallsleg skipting samtryggingardeildar eftir eignaflokkum



Innsýn í eignasafn samtryggingardeildar við árslok 2018

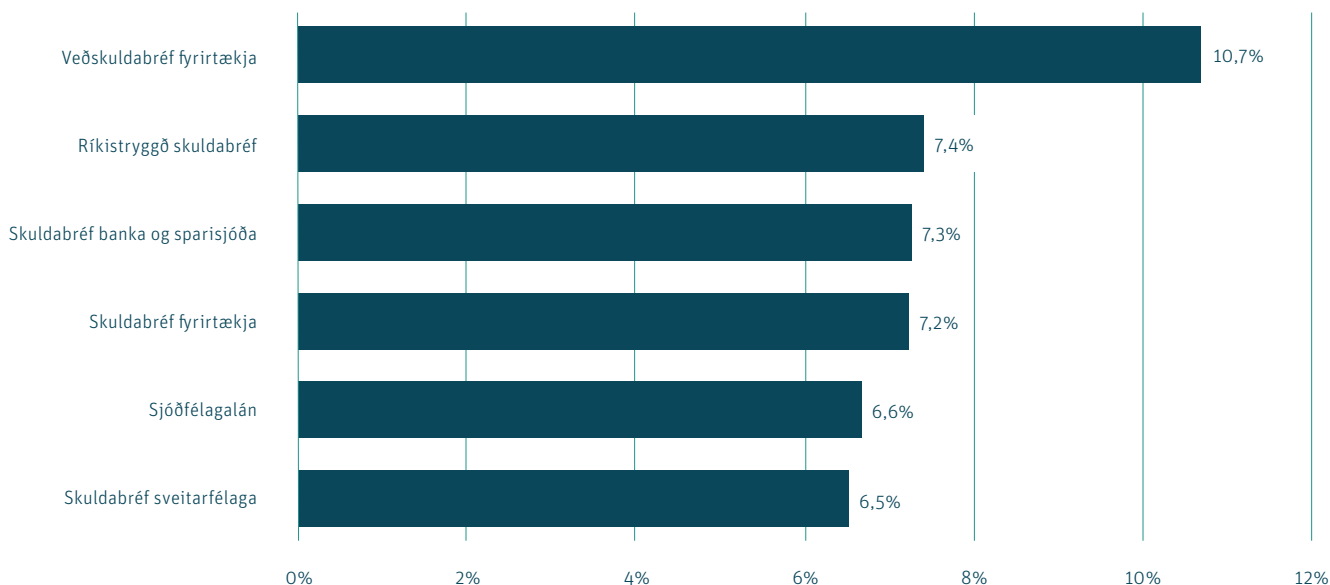


Innlent skuldabréfasafn

Í árslok 2018 nam virði innlends skuldabréfasafns samtryggingardeildar 270 milljörðum króna eða sem nemur 48,9% heildareigna. Ríkistryggð skuldabréf eru undirstaða innlendu skuldabréfaeignarinnar þó vægi þeirra hafi farið minnkandi síðustu ár. Aðrir helstu flokkar skuldabréfa í safni Gildis eru skuldabréf fyrirtækja, skuldabréf banka og sparisjóða, skuldabréf sveitarfélaga og veðskuldabréf. Hluti veðskuldabréfa eru sjóðfélagalán, sem hafa vaxið sem eignaflokkur undanfarin ár. Frekari upplýsingar um innlend skuldabréf má finna í skýringum 7 og 11 í ársreikningi.

Ávöxtun innlendra skuldabréfa á árinu var góð eins og sést á myndinni hér fyrir neðan. Veðskuldabréf fyrirtækja gáfu best af sér en þau eru óverulegur hluti eignasafns. Innlend skuldabréf skiluðu að meðaltali um 7,2% nafnávöxtun á árinu 2018.

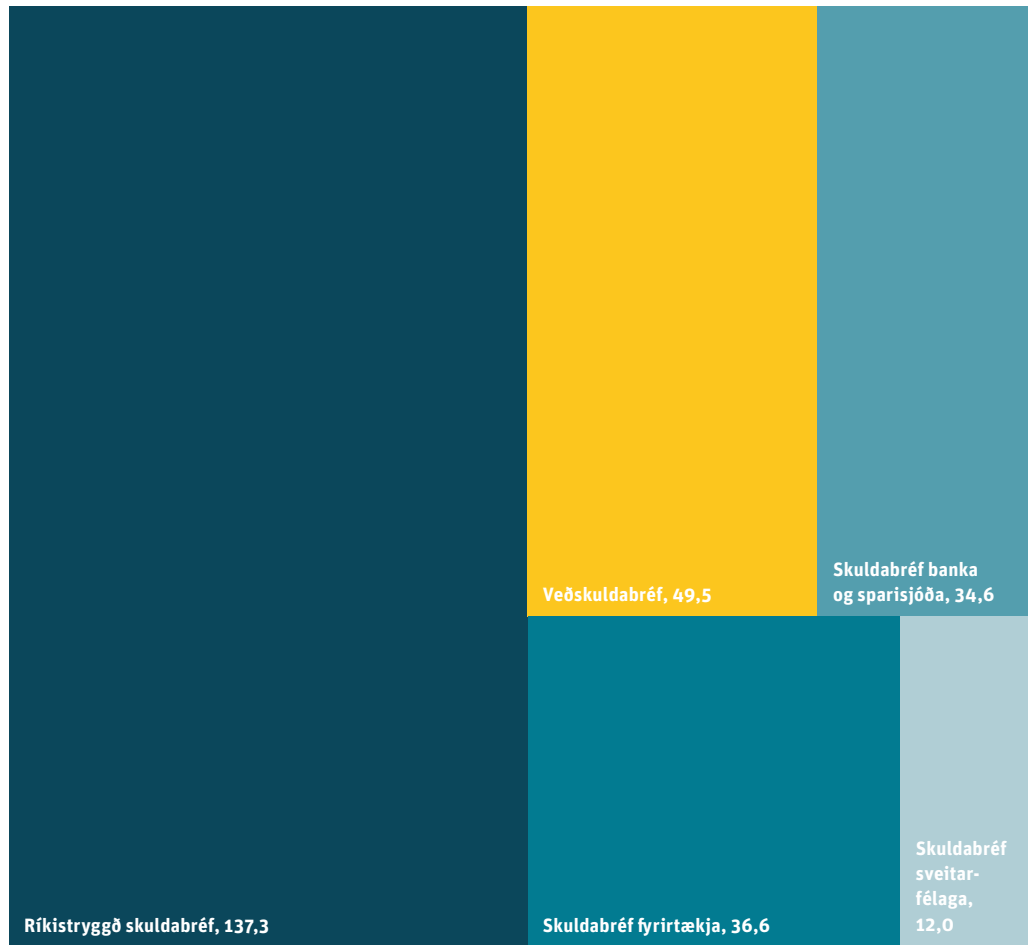
Nafnávöxtun innlendra skuldabréfa árið 2018



Í árslok 2018 var hlutfall ríkistryggðra skuldabréfa 50,8% af innlendri skuldabréfaeign samtryggingardeildar. Hlutfall veðskuldabréfa, þar á meðal sjóðfélagalána, var 18,4%, hlutfall skuldabréfa fyrirtækja var 13,6%, skuldabréf útgefin af bönkum og sparisjóðum voru 12,8% og skuldabréf sveitarfélaga 4,5%.



Innlent skuldabréfasafn samtryggingardeildar (milljarðar króna)



Ríkistryggð skuldabréf

Við árslok var meirihluti þeirra skuldabréfa sem hafa beina eða óbeina ríkisábyrgð í safni Gildis útgefin af Íbúðalánasjóði eða forverum hans, eða 76,5%. Ríkissjóður stóð beint að baki skuldabréfa að andvirði 31,3 ma.kr. Meirihluti ríkistryggðra skuldabréfa, eða 82,2%, eru verðtryggð.

Ríkistryggð skuldabréf (milljarðar króna)



Veðskuldabréf

Lán til sjóðfélaga eru meðal veðskuldabréfa samtryggingardeildar. Samtals námu heildarútlán til sjóðfélaga um 44,7 mö.kr. í árslok. Þar af voru um 84,1% sjóðfélagalána verðtryggð, en um 15,9% óverðtryggð. Óverðtryggðu sjóðfélagalánin eru öll á breytilegum vöxtum en þau verðtryggðu skiptast þannig að 60,9% þeirra eru á föstum vöxtum og 39,1% á breytilegum vöxtum. Önnur veðskuldabréf s.s. veðskuldabréf fyrirtækja námu 4,9 mö.kr. í árslok.

Ríkistrýggð skuldabréf

Veðskuldabréf

Önnur innlend skuldabréf

Veðskuldabréf (milljarðar króna)

Verðtryggð sjóðfélagalán, 37,5	Önnur veðskuldabréf, > 4,9	Óverðtryggð sjóðfélagalán, 7,1
--------------------------------	----------------------------	--------------------------------

Skuldabréf fyrirtækja

Stærstur hluti skuldabréfa fyrirtækja í eignasafni samtryggingardeildar er gefinn út af fasteignafélögum, eða 75,2%. Næst á eftir koma skuldabréf orku- og innviðafyrirtækja sem telja um 11,0%, rekstrarfélög um 7,3% og annað 6,5%.

Skuldabréf fyrirtækja (milljarðar króna)

Fasteignafélög, 27,5	Orka og innviðir, 4,0	
	Rekstrarfélög, 2,7	Annað, 2,4

Skuldabréf banka og sparisjóða

Skuldabréf banka námu 34,6 milljörðum króna í árslok 2018. Voru 80,2% þeirra verðtryggð en 19,8% óverðtryggð. Stærstur hluti skuldabréfa í þessum flokki, eða um 99,6%, eru sértryggð skuldabréf banka.

Skuldabréf banka og sparisjóða (milljarðar króna)

Verðtryggð, 27,7	Óverðtryggð, 6,9
------------------	------------------

Skuldabréf sveitarfélaga

Skuldabréf útgefin milliliðalaust af sveitarfélögum vógu 44,7% af safni sveitarfélagabréfa í árslok 2018. Lánasjóður sveitarfélaga var útgefandi 40,7% bréfa safnsins og skuldabréf fyrirtækja útgefin með ábyrgð sveitarfélaga voru 14,6%.

Skuldabréf sveitarfélaga (milljarðar króna)

Skuldabréf sveitarfélaga, 5,4	Lánasjóður sveitarfélaga, 4,9	Önnur sveitarfélagabréf, 1,8
-------------------------------	-------------------------------	------------------------------

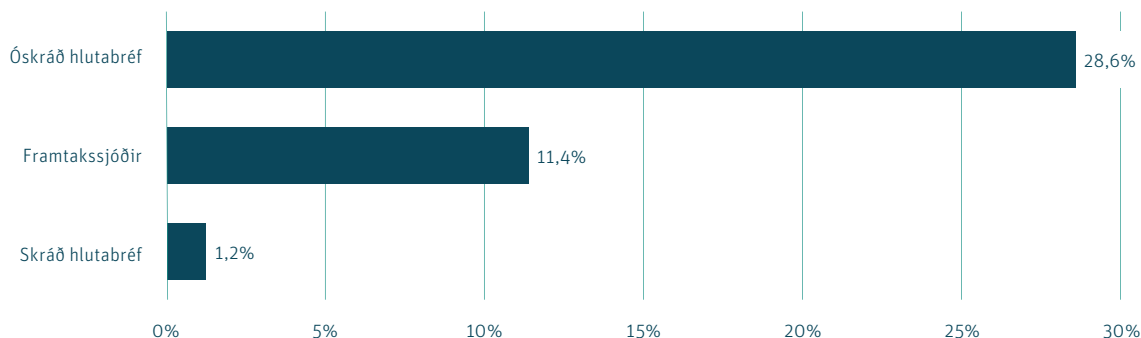
Innlent hlutabréfasafn

Virði innlends hlutabréfasafns samtryggingardeildar Gildis var 101,2 ma.kr. í árslok 2018, eða sem nam 18,3% heildareigna. Meginuppistaða innlenda hlutabréfasafnsins eru hlutabréf skráð í kauphöllinni Nasdaq Iceland. Óskráð hlutabréfaeign samtryggingardeildar liggur að stórum hluta í framtakssjóðum. Auk hefðbundinna framtakssjóða eru þar á meðal sjóðir með sérstaka áherslu á fjárfestingar í nýsköpunarfyrirtækjum og fjárfestingar í fasteignum. Einnig eru meðal óskráðra hlutabréfa beinar fjárfestingar í fyrirtækjum, m.a. meðfjárfestingar í samstarfi við framtakssjóði sem Gildi er meðal hluthafa í. Upplýsingar um fjárfestingar í innlendum hlutabréfum má finna í skýringum 6 og 10 í ársreikningi.

Nafnávöxtun innlendra hlutabréfa árið 2018

Nafnávöxtun innlendra hlutabréfa var 4,5% á árinu 2018. Óskráð hlutabréf, þ.e. bein fjárfesting í einstökum félögum, gáfu hæsta ávöxtun eða 28,6%. Framtakssjóðir báru 11,4% ávöxtun en skráða safnið skilaði einungis 1,2% ávöxtun.

Nafnávöxtun innlendra hlutabréfa árið 2018



Innlent hlutabréfasafn samtryggingardeildar

Við árslok 2018 voru 80,4% eigna á innlendum hlutabréfamarkaði í skráðum hlutabréfum en 19,6% voru í óskráðum eignum, þ.e. í framtakssjóðum og beinum fjárfestingum í hlutabréfum óskráðra félaga.

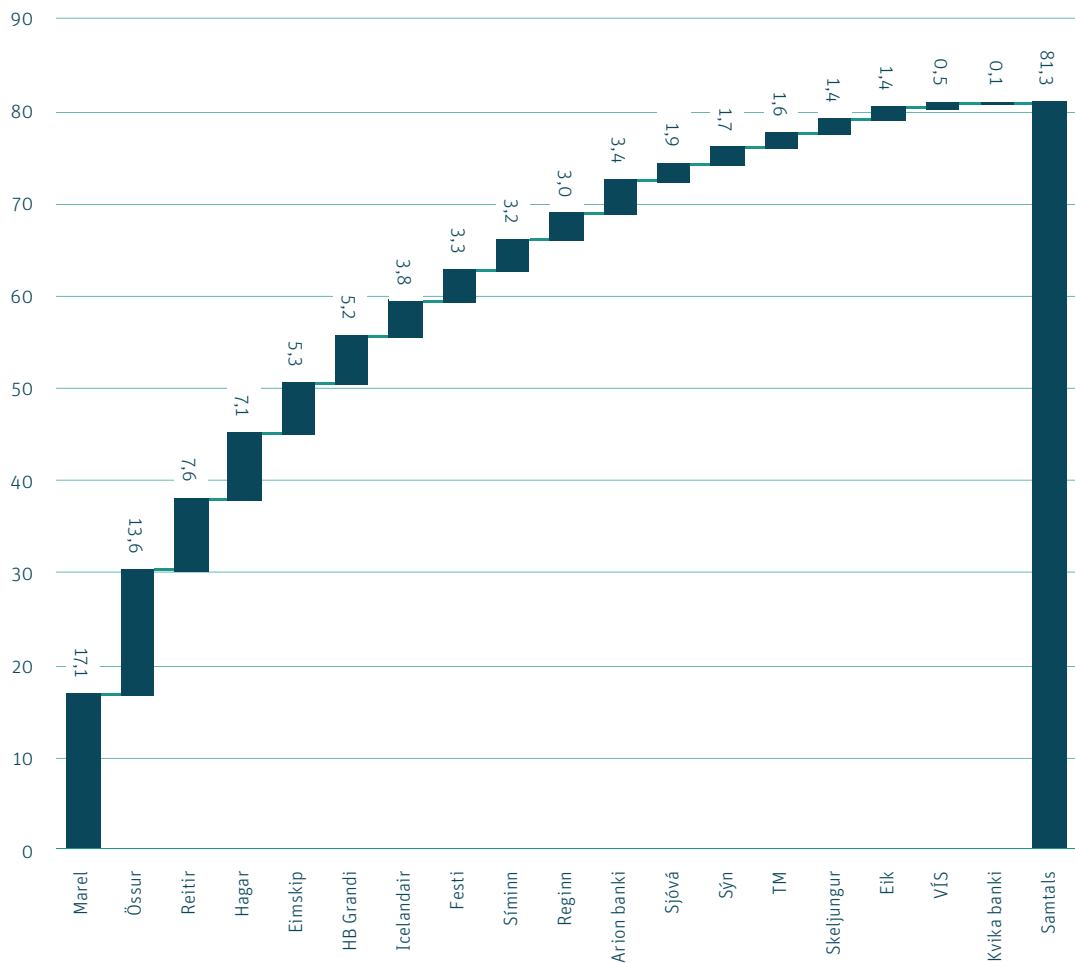
Innlent hlutabréfasafn (milljarðar króna)



Innlent skráð hlutabréfasafn

Markaðsvirði innlends skráðs hlutabréfasafns samtryggingardeildar Gildis var 81,3 milljarðar í lok árs 2018. Skráða hlutabréfasafnið samanstóð af 18 félögum. Stærsta einstaka eign í safninu var 6,8% hlutur í matvælatækni fyrirtækinu Marel en virði hans nam 17,1 ma.kr. í árslok 2018 eða sem nemur 21,1% af heildarvirði innlendra skráðra hlutabréfa samtryggingardeildar. Næstverðmætastur var 5,7% hlutur í stoðtækjaframleiðandanum Össuri. Virði hans í árslok 2018 nam 13,6 mö.kr. eða 16,7% af heildarvirði innlendra skráðra hlutabréfa sjóðsins.

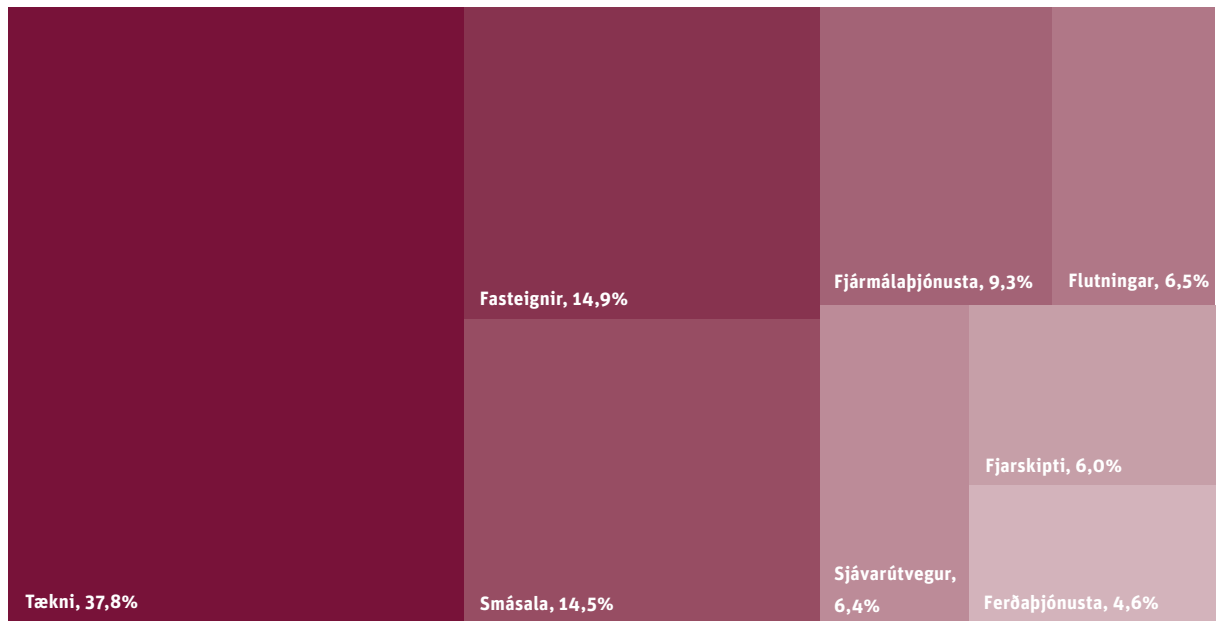
Innlent skráð hlutabréfasafn (milljarðar króna)



Atvinnugreinaskipting skráðra hlutabréfafjárfestinga

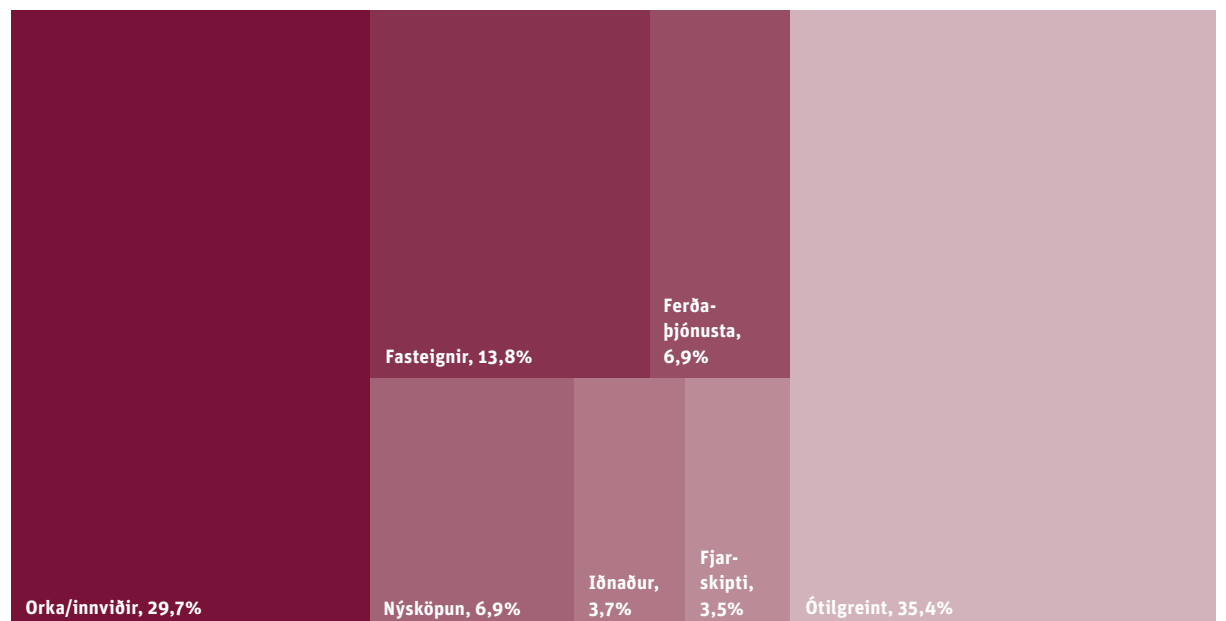
Sé skráðu félögunum skipað niður á viðeigandi greinar atvinnulífsins fæst atvinnugreinaskipting safnsins. Samkvæmt slíkri skiptingu liggur þungi safnsins innan tæknigeirans með fjárfestingum í Marel og Össuri, eða samtals 37,8%. Samanlagðar fjárfestingar í fasteignafélögum nema um 14,9% og þar á eftir kemur smásala, þ.e. Hagar, Festi og Skeljungur, sem myndar um 14,5% af heild.

Atvinnugreinaskipting – skráð innlend hlutabréf



Í heild nemur verðmæti óskráða hluta hlutabréfasafns samtryggingardeildar 19,9 milljörðum króna. Um er að ræða yfir 40 aðskildar fjárfestingar sem eru nokkuð mismunandi að eðli og umfangi. Stærsta einstaka óskráða fjárfesting samtryggingardeildar er 19,9% hlutur í Jarðvarma slhf., en félagið er eignarhaldsfélag utan um 33,4% eignarhlut í orkufyrirtækinu HS Orku hf. Önnur stærsta óskráða eignin er 18,2% hlutdeild í Horni II slhf., sem er framtakssjóður á vegum Landsbréfa. Þriðja stærsta óskráða fjárfestingin er 19,0% hlutur í HSV eignarhaldsfélagi slhf., en það félag heldur á 34,4% hlut í veitufyrirtækinu HS Veitum hf.

Atvinnugreinaskipting – óskráð innlend hlutabréf



Innlend hlutabréf

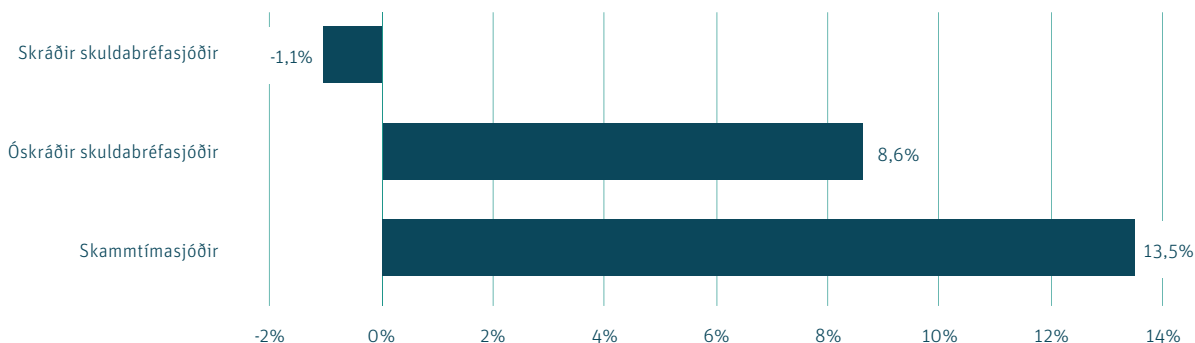
Erlent skuldabréfasafn

Virði erlends skuldabréfasafns samtryggingardeildar Gildis nam 32,0 milljörðum í árslok 2018, eða sem nemur 5,8% heildareigna. Erlend skuldabréf hafa verið óverulegur hluti af eignum Gildis þar til nú, nema sem lausafjárstýring erlendar myntar gegnum skammtímasjóði. Á árinu 2018 var í fyrsta sinn fjárfest í skráðum skuldabréfasjóðum og er sá eignaflokkur nú meginuppistaða fjárfestinga í erlendum skuldabréfum. Fjárfesting í erlendum skuldabréfum veitir áhættudreifingu meðal erlendra eigna sjóðsins. Upplýsingar um fjárfestingar í erlendum skuldabréfum má finna í skýringum 6 og 10 í ársreikningi.

Nafnávöxtun erlendra skuldbréfa á árinu 2018

Ávöxtun erlendra skuldbréfa á árinu var misjöfn eftir eðli fjárfestinga eins og sést á myndinni hér að neðan. Skammtímasjóðir skiluðu ágætri ávöxtun sem má að mestu rekja til breytinga á myntgengi. Skráðir skuldabréfasjóðir gáfu minni ávöxtun en töluvert var fjárfest í þeim frá miðju ári.

Nafnávöxtun erlendra skuldbréfa árið 2018 (ISK)



Erlendir skuldabréfasjóðir samtryggingardeildar

Í lok árs 2018 var 80,6% af skuldabréfasjóðafjárfestingum í sjóðum sem fjárfesta í fjölbreyttu úrvali skráðra skuldbréfa um allan heim. Það sem eftir stendur af safninu, þ.e. 19,4%, lá í sjóðum sem fjárfesta í óskráðum skuldabréfum.

Erlendir skuldabréfasjóðir (milljarðar króna)

Skráð skuldabréf, 20,9

Óskráð skuldabréf, 5,0

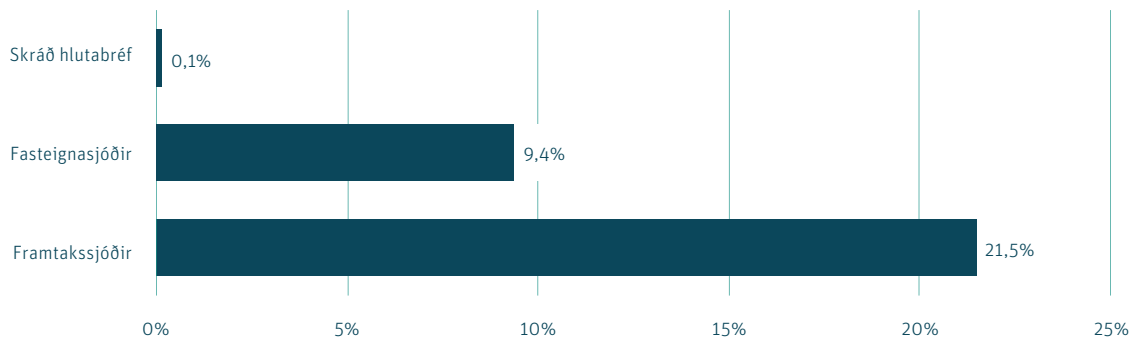
Erlent hlutabréfasafn

Virði erlends hlutabréfasafns samtryggingardeildar Gildis nam 139,2 milljörðum króna í árslok 2018, eða sem nam 25,2% heildareigna. Erlent safn hlutabréfa skiptist í skráðar og óskráðar eignir. Skráðar eignir eru aðallega hlutabréfasjóðir en Gildi hefur einnig fjárfest í sérgreindu safni erlendra hlutabréfa. Óskráðar eignir liggja að meginuppistöðu í framtakssjóðum en einnig liggur lítill hluti í fasteignasjóðum. Upplýsingar um fjárfestingar í erlendum hlutabréfum má finna í skýringum 6 og 10 í ársreikningi.

Nafnávöxtun erlendra hlutabréfa á árinu 2018

Ávöxtun erlendra hlutabréfa á árinu var með mismunandi hætti eins og sést á myndinni hér fyrir neðan. Framtakssjóðir gáfu hæsta ávöxtun en skráð hlutabréf skiluðu lökustu niðurstöðunni.

Nafnávöxtun erlendra hlutabréfa árið 2018 (ISK)



Erlent hlutabréfasafn samtryggingardeildar

Hlutfall skráðra hlutabréfa var 81,6% af eign í erlendum hlutabréfum en óskráð hlutabréf vigtuðu 18,4% við lok árs 2018.

Erlent hlutabréfasafn (milljarðar króna)



Erlent skráð hlutabréfasafn

Í árslok 2018 var 47,7% af safni erlendra skráðra hlutabréfa í vísitölusjóðum, þ.e. hlutlausum sjóðum sem fjárfesta í samræmi við heimsvísitölu hlutabréfa. 52,3% skráðra hlutabréfa lá í úrvali virkra sjóða, þ.e. sjóða sem eru með virka fjárfestingarstefnu til að mæta mismunandi markaðsaðstæðum.

Erlent skráð hlutabréfasafn (milljarðar króna)

Virkir hlutabréfasjóðir, 59,5

Hlutlausir hlutabréfasjóðir, 54,2

Erlent óskráð hlutabréfasafn

Við lok árs 2018 var 54,2% af safni óskráðra framtakssjóða í sjóðasjóðum, þ.e. sjóðum sem fjárfesta í öðrum framtakssjóðum. Hinn hluti safnsins, eða 45,8%, lá í eftirmarkaðssjóðum, meðfjárfestingarsjóðum og beinum fjárfestingarsjóðum.

Erlent óskráð hlutabréfasafn (milljarðar króna)

Sjóðasjóðir, 13,1

Aðrir sjóðir, 11,0

Fjárfestingarstefna

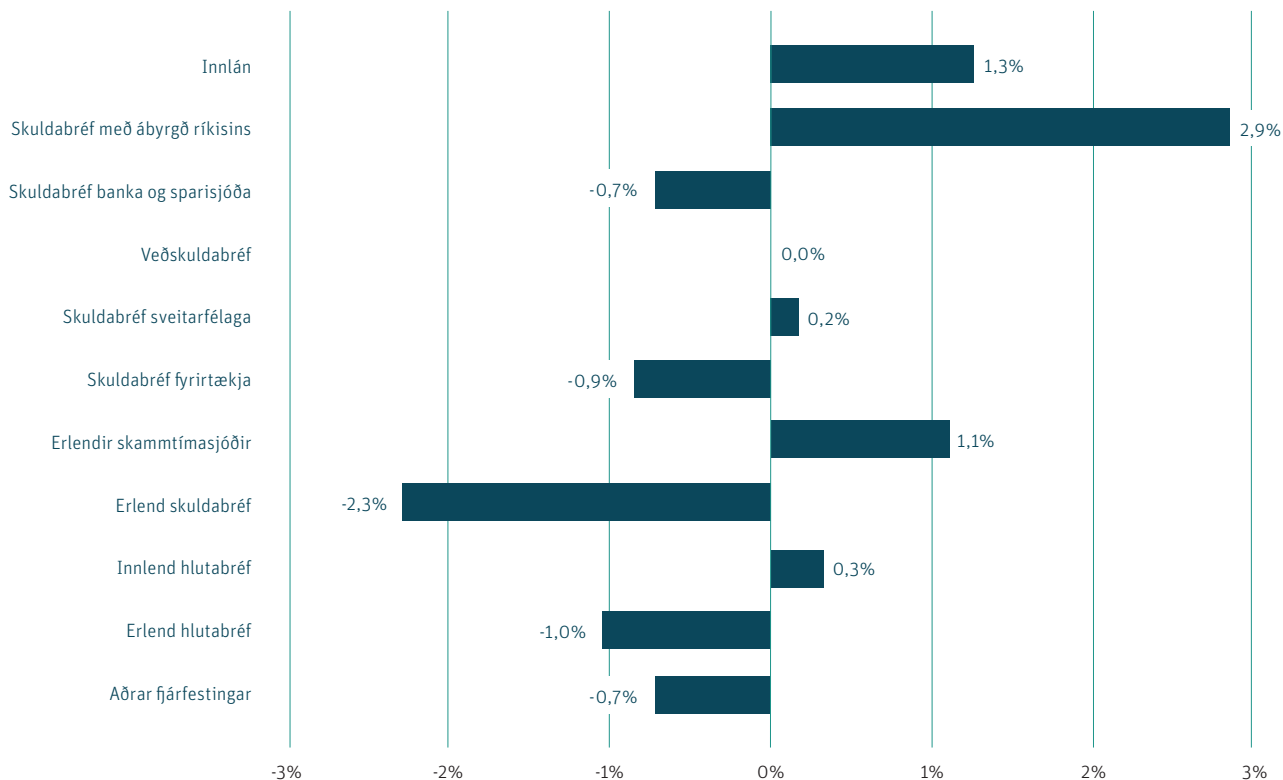
Fjárfestingarstefna Gildis er gerð með það að markmiði að ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af hagfelldustu kjörum sem í boði eru á hverjum tíma með tilliti til áhættu.

Í lok nóvember 2018 setti stjórn Gildis samtryggingardeild nýja fjárfestingarstefnu fyrir árið 2019. Þar er lagt upp með að hlutfall skuldabréfa verði aukið á kostnað hlutfalls hlutabréfa á árinu 2019. Sú aukning felst fyrst og fremst í auknu hlutfalli erlendra skuldabréfa og veðskuldabréfa. Hvor tveggja eru eignaflokkar sem sjóðurinn hefur lagt aukna áherslu á síðustu ár. Vikmörk í fjárfestingarstefnu eru áfram höfð víð í nokkrum eignaflokkum, sem og viðbótartakmarkanir á samanlögðu hlutfalli hlutabréfa og samanlögðu hlutfalli skuldabréfa. Í því felst m.a. óvissa um það hvaða fjárfestingarkostir muni standa sjóðnum til boða og í hvaða eignaflokkum þeir kostir verða, bæði innanlands og utan. Meðal helstu breytinga á vikmörkum má nefna að efri og neðri vikmörk fyrir fjárfestingar í skuldabréfum með ríkisábyrgð og skuldabréfum sveitarfélaga hafa verið lækkuð á sama tíma og efri vikmörk fyrir erlend skuldabréf og veðskuldabréf hafa hækkað frá fyrri stefnu. Vikmörk innlendra hlutabréfa hafa einnig verið færð neðar.

Fjárfestingarstefna samtryggingardeildar og eignaskipting í árslok 2018

Verðbréfaflokkur	Eignir (m.kr) 31.12.2018	Eignir (%) 31.12.2018	Stefna 2019	Heimiluð vikmörk	
				Lágmark	Hámark
Innlán	9.670	1,8%	0,5%	0,0%	10,0%
Skuldabréf	301.987	54,7%	54,5%	40,0%	65,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	137.236	24,9%	22,0%	17,0%	31,0%
Skuldabréf banka og sparisjóða	34.609	6,3%	7,0%	3,0%	11,0%
Veðskuldabréf	49.546	9,0%	9,0%	2,0%	14,0%
Skuldabréf sveitarfélaga	12.003	2,2%	2,0%	1,0%	5,0%
Skuldabréf fyrirtækja	36.590	6,6%	7,5%	3,0%	12,0%
Erlendir skammtímasjóðir	6.083	1,1%	0,0%	0,0%	10,0%
Erlend skuldabréf	25.922	4,7%	7,0%	0,0%	12,0%
Hlutabréf	238.890	43,3%	44,0%	30,0%	60,0%
Innlend hlutabréf	101.150	18,3%	18,0%	8,0%	25,0%
Erlend hlutabréf	137.740	25,0%	26,0%	15,0%	35,0%
Aðrar fjárfestingar	1.487	0,3%	1,0%	0,0%	4,0%
Erlendir fasteignisjóðir	1.480	0,3%	1,0%	0,0%	3,0%
Erlendir vogunarsjóðir	7	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%
Samtals	552.033	100%	100%	100%	100%

Staða eigna miðað við fjárfestingarstefnu í árslok 2018



Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg úttekt var gerð á stöðu samtryggingardeildar sjóðsins miðað við árslok 2018. Samkvæmt henni voru eignir sjóðsins 7.434 milljónum kr. lægri en áunnin réttindi sjóðfélaga. Þegar tekið er tillit til áætlaðra framtíðariðgjalda eru eignir sjóðsins 15.042 milljónum króna lægri en heildarskuldbindingar í árslok miðað við 3,5% raunávöxtunarviðmið. Heildarstaða sjóðsins var neikvæð um 1,5% í árslok 2018 og helst óbreytt frá fyrra ári.

Taflan hér að neðan sýnir niðurstöðu úttektar á heildarstöðu sjóðsins. Til samanburðar er sýnd niðurstaða úttektar á sjóðnum sem miðast við árslok 2017.

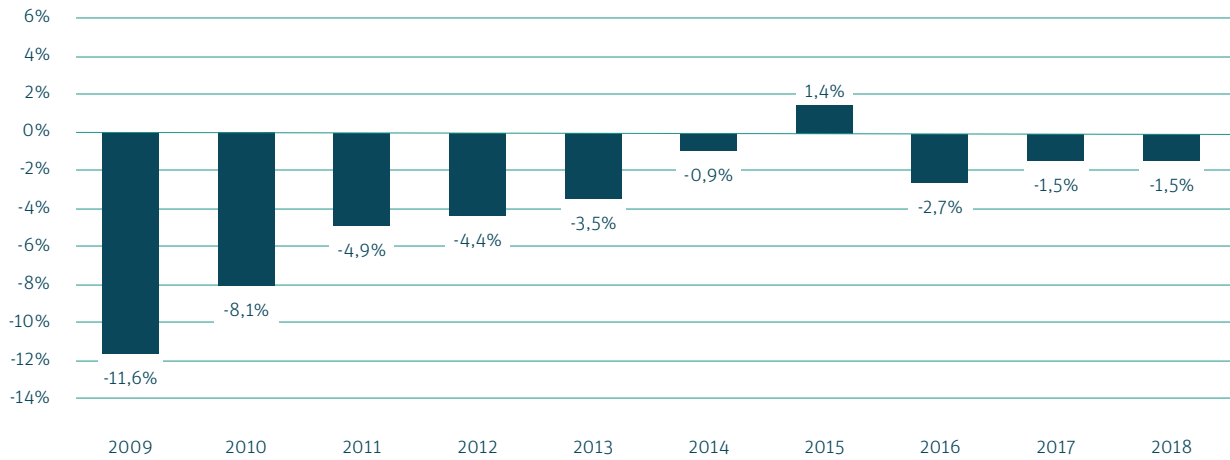
Niðurstöður tryggingafræðilegrar úttektar (þús.kr.)

	31.12.2018	31.12.2017
Eignir		
Hrein eign til greiðslu lífeyris	556.323.068	512.863.229
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% vexti	(685.973)	(519.584)
Fjárfestingarkostnaður	(1.144.004)	(1.210.542)
Núvirði framtíðariðgjalda	463.969.094	375.175.835
Rekstrarkostnaður	(19.282.842)	(17.384.770)
Eignir samtals	999.179.342	868.924.168
Skuldbindingar		
Ellilífeyrir	781.572.983	675.905.909
Örorkulífeyrir	177.978.208	157.515.489
Makalífeyrir	48.366.359	43.278.840
Barnalífeyrir	6.304.244	5.863.628
Skuldbindingar samtals	1.014.221.793	882.563.866
Eignir umfram skuldbindingar	(15.042.451)	(13.639.698)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	-1,5%	-1,5%

Í úttektinni er miðað við nýjar og sérhæfðar örorkulíkur sem byggja á reynslu sjóðfélaga Gildis á árunum 2010–2014. Áður höfðu örorkulíkur verið reiknaðar með 28% álagi á staðlaðar örorkulíkur. Þá er eins og undanfarin ár miðað við lífslíkur sem byggja á reynslu árána 2010 til 2014 á Íslandi.

Ljóst er að í framtíðinni verður nauðsynlegt að huga að breytingum á forsendum fyrir nýjar eftirlífendatöflur og að í þeim verði spá um lækkun dánartíðni á komandi árum. Þessi forsendubreyting mun auka verulega skuldbindingar sjóðsins og jafnframt sýna réttari niðurstöðu sem á að tryggja að hver kynslóð fái greiddan sanngjarnan lífeyri, og að hvorki sé verið að ganga á hlut þeirra sem hafið hafa lífeyristöku né þeirra sem eiga hana eftir. Ákvarðanir hafa ekki verið teknar um hvernig þessum auknu skuldbindingum verði mætt, en líklegt er að það verði gert með því að hækka ellilífeyristökualdur sjóðfélaga og að sú breyting muni raungerast yfir langt tímabil.

Tryggingafræðileg staða



Örorkubyrði / örorkuframlag

Örorkubyrði Gildis og örorkulíkur sjóðfélaga í tryggingafræðilegri úttekt eru með því hæsta sem þekkt hjá íslenskum lífeyrissjóðum. Í úttektinni 31.12.2018 var miðað við sérhæfðar örorkulíkur sem byggja á reynslu sjóðfélaga Gildis á árunum 2010–2014 og voru unnar í árslok 2017.

Hjá mörgum íslenskum lífeyrissjóðum eru örorkulíkurnar allt að helmingi lægri en hjá Gildi. Til að jafna stöðu lífeyrissjóða vegna mismunandi örorkubyrði hafa lífeyrissjóðir fengið úthlutað örorkuframlagi frá ríkinu sem greiðist af tryggingagjaldi. Á grundvelli ákvæðis í samþykktum Gildis frá árinu 2011 hefur sjóðurinn nýtt þetta framlag til þess að hækka réttindi lífeyrisþega og greiðandi sjóðfélaga. Framlagið nam 1.832 m.kr. á árinu 2018 og verða réttindi hækkuð um 4% á grundvelli þess.

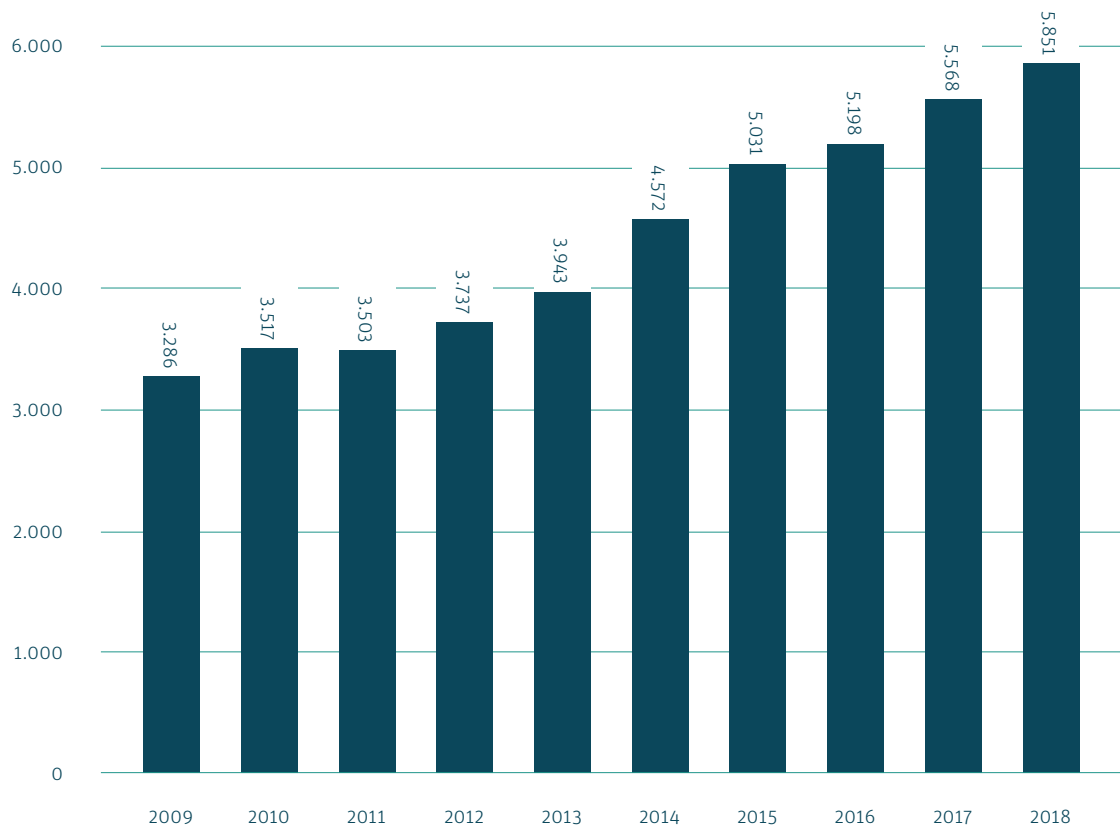
Orsakir örorku

Litlar breytingar hafa orðið á orsökum örorku hjá lífeyrisþegum Gildis. Sem fyrr eru annars vegar stoðkerfis- og gigtarsjúkdómar og hins vegar geð- og þunglyndissjúkdómar langalgengustu orsakir örorku.



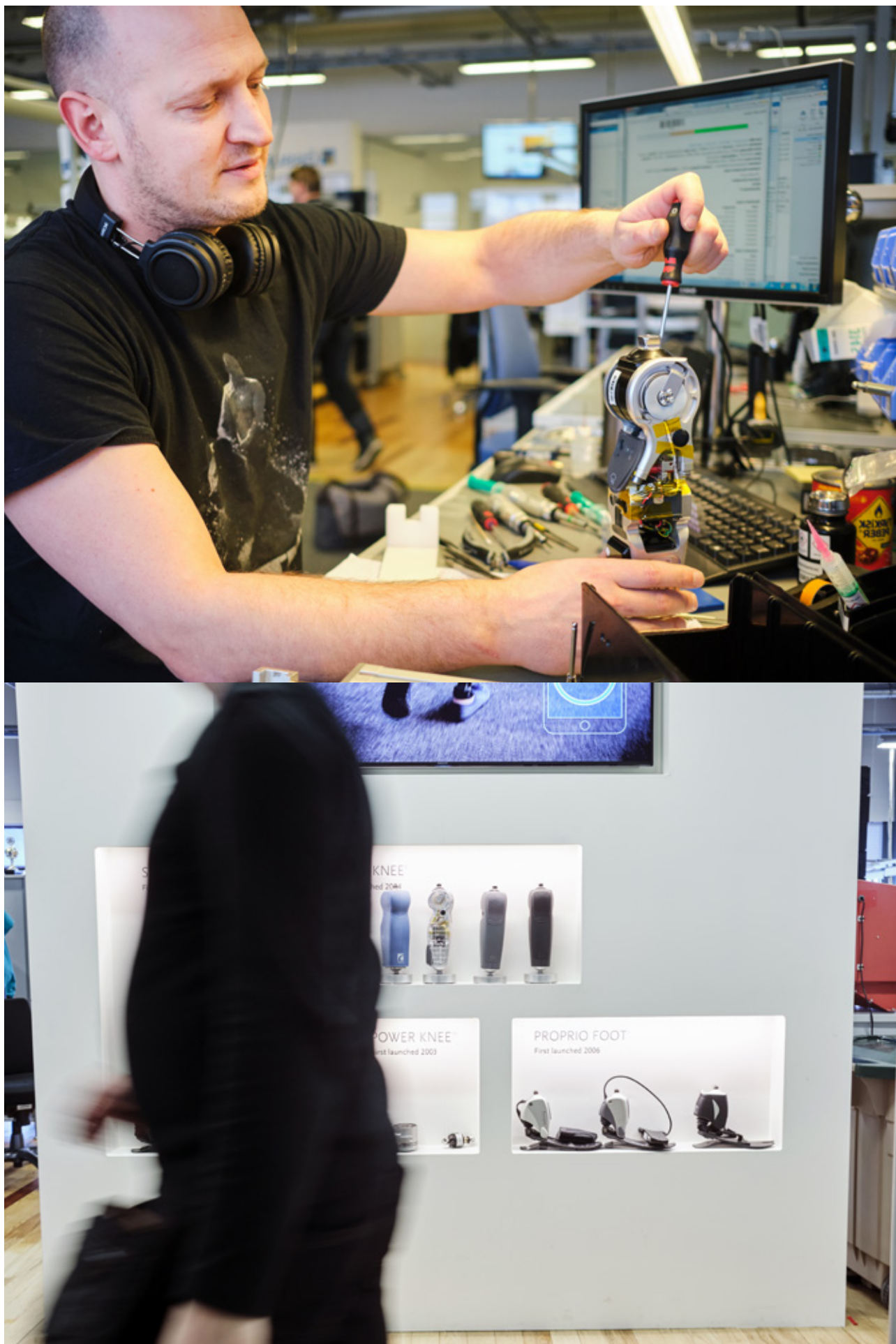
- Stoðkerfis- og gigtarsjúkdómar (35,2%)
- Geð- og þunglyndissjúkdómar (22,1%)
- Slys og áverkar (12,0%)
- Hjarta-, æða- og lungnasjúkdómar (7,6%)
- Taugasjúkdómar (5,4%)
- Áfengis- og vímuefnasýki (3,8%)
- Krabbamein (3,4%)
- Offita (1,2%)
- Aðrir sjúkdómar (9,3%)

Fjöldi örorkulífeyrisþega



Samstarf við VIRK

Gildi hefur frá árinu 2014 verið í samstarfi við VIRK starfsendurhæfingarsjóð sem hefur það hlutverk að draga úr líkum á því að launafólk hverfi af vinnumarkaði vegna varanlegrar örorku, með aukinni virkni, eflingu endurhæfingar og öðrum úrræðum. Sjóðfélagar Gildis hafa hag af því að þeir sem njóta örorkulífeyris úr sjóðnum komist aftur út á vinnumarkaðinn sé þess nokkur kostur. Lífeyrissjóðum er með lögum gert að greiða framlag til VIRK og nemur það í dag 0,10% af iðgjaldastofni.



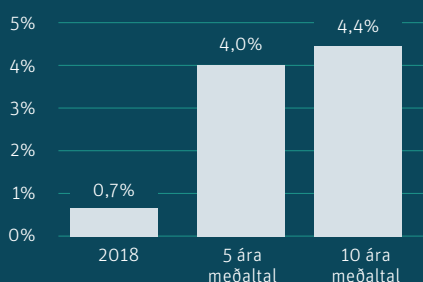
Gildi átti í árslok 5,7% hlut í Össuri hf. að verðmæti 13,6 milljarða króna.

Séreignardeildir

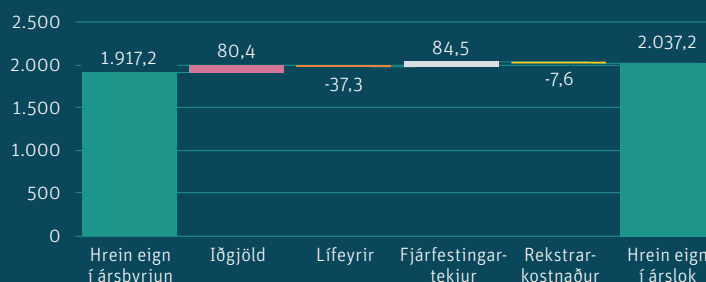
Lykiltölur 2018

Framtíðarsýn 1 – skuldabréf 65% og hlutabréf 35%

Hrein raunávöxtun

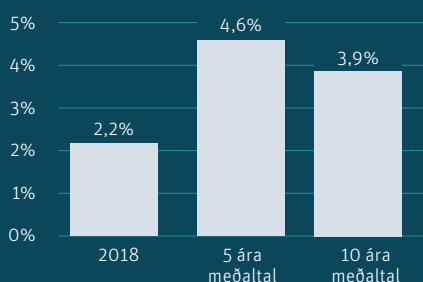


Breyting á hreinni eign á árinu 2018 (í þús. kr.)

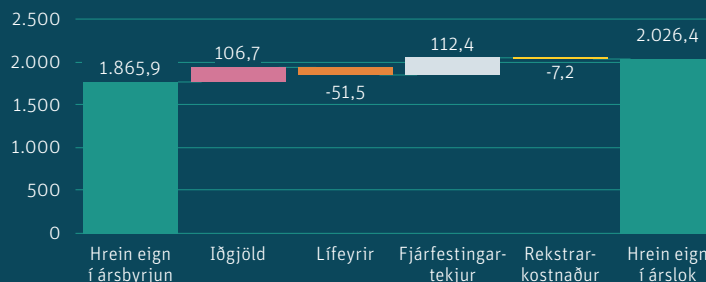


Framtíðarsýn 2 – skuldabréf 80% og hlutabréf 20%

Hrein raunávöxtun

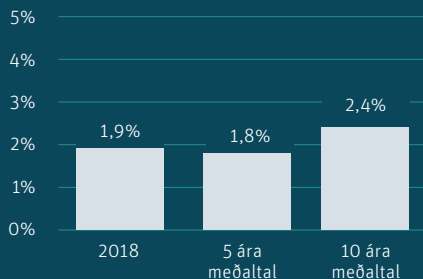


Breyting á hreinni eign á árinu 2018 (í þús. kr.)

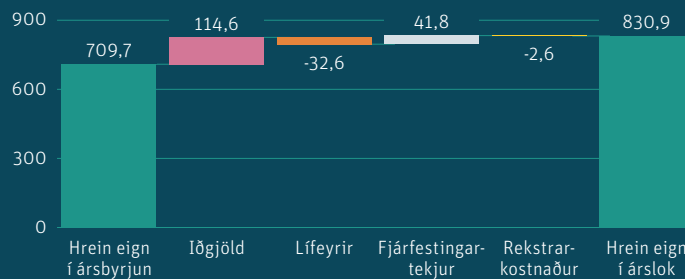


Framtíðarsýn 3 – verðtrygð innlán 100%

Hrein raunávöxtun



Breyting á hreinni eign á árinu 2018 (í þús. kr.)



36.722

Fjöldi sem á rétt í séreignardeild

1.545

Fjöldi sem hefur greitt á árinu í séreignardeild

313

Fjöldi sem hefur fengið greitt úr séreignardeild á árinu

Rétthafar / lífeyrir

Rétthafar í séreignardeildum voru 36.722 í árslok 2018, þar af átta 571 rétt í tilgreindri séreign. Tilgreind séreign kemur til vegna kjarasamnings ASÍ og SA frá 2016 og tengist hækkun á framlagi launagreiðenda í lífeyrissjóð. Einstaklingar hafa nú val um að ráðstafa auknu framlagi launagreiðanda í tilgreinda séreign í stað samtryggingar og höfðu 743 sjóðfélagar valið þá leið í árslok 2018. Þar af höfðu 118 sjóðfélagar valið að flytja tilgreindu séreignina í aðra sjóði. Nýir samningar um séreignarsparnað voru 111 á árinu 2018. Ráðstöfun séreignarsparnaðar inn á húsnæðislán er enn heimiluð og nýttu 224 sjóðfélagar sér þann möguleika á árinu.

Hrein eign séreignardeilda var 4.894 milljónir króna í árslok og hækkaði um 426 milljónir króna frá fyrra ári. Greidd var út 121 milljón króna á árinu í lífeyri.

Lífeyrisgreiðslur séreignar á árinu 2018 (þús.kr.)

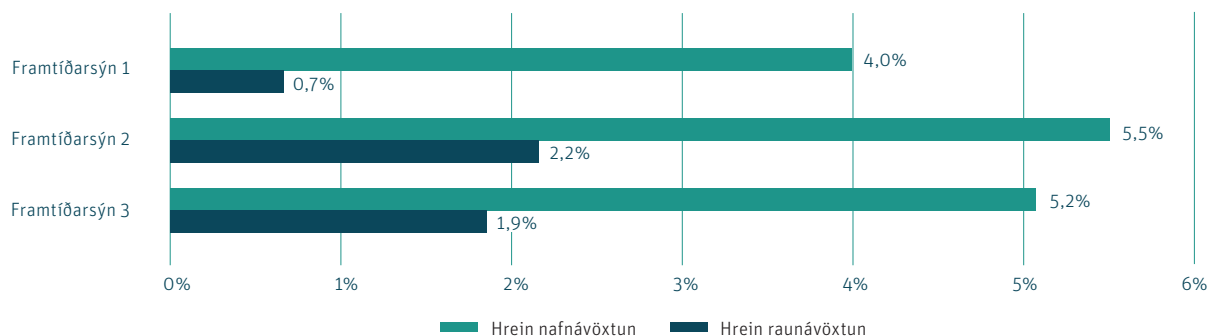
	Framtíðarsýn 1	Framtíðarsýn 2	Framtíðarsýn 3	Samtals
Ellilífeyrir	36.905	50.501	32.045	119.451
Örorkulífeyrir	27	871	431	1.328
Makalífeyrir	0	69	93	163
Barnalífeyrir	377	35	0	412
Samtals	37.310	51.476	32.569	121.354

Séreignardeild skiptist í þrjár leiðir; Framtíðarsýn 1, Framtíðarsýn 2 og Framtíðarsýn 3. Tilgreind séreign nemur 0,87% af eign Framtíðarsýnar 1 í árslok 2018, 1,69% af eign Framtíðarsýnar 2 og 7,91% af eign Framtíðarsýnar 3. Eignasamsetning og ávöxtun fjárfestingarleiða tilgreindrar séreignardeildar er hin sama og samsvarandi fjárfestingarleiða séreignardeildar.

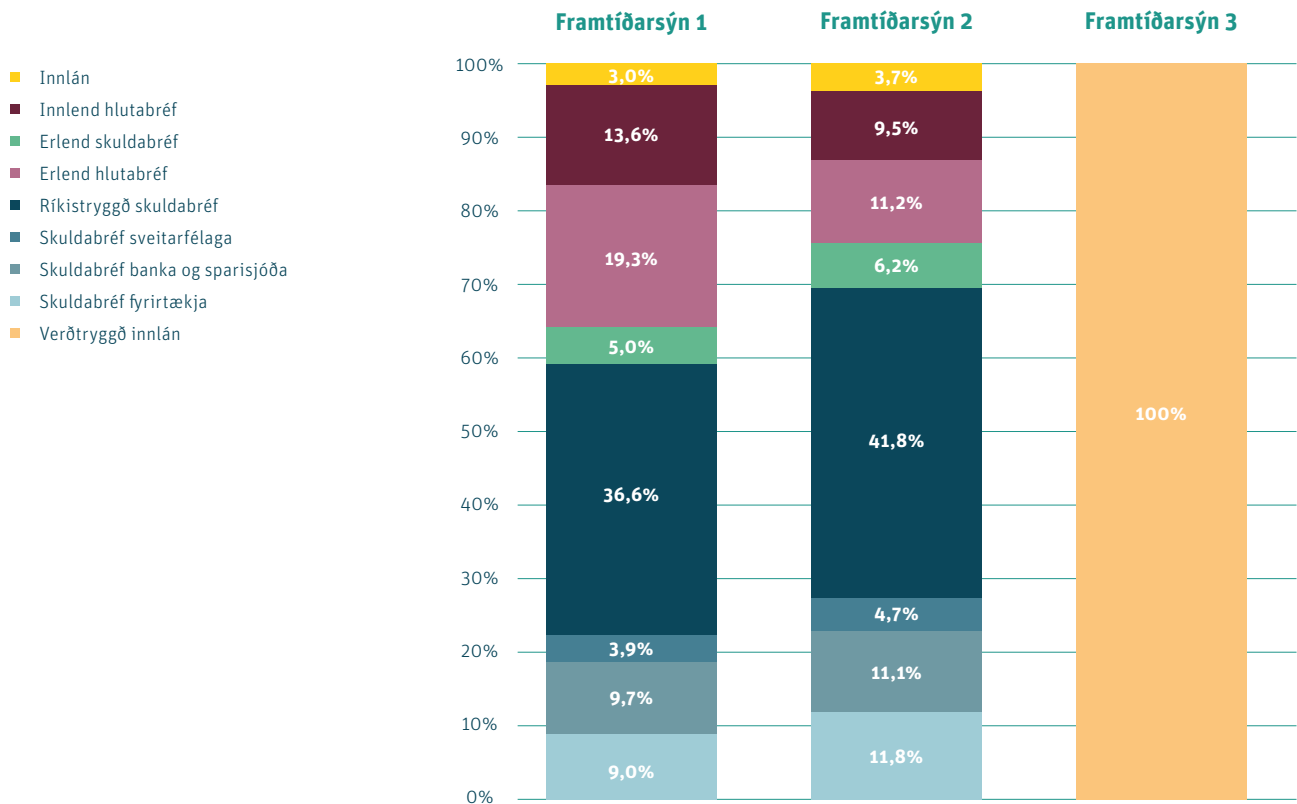
Ávöxtun

Mismunandi ávöxtun milli fjárfestingarleiða stafar af því að eignaflokkar vege misþungt í söfnum þeirra. Til að mynda eru einungis verðtryggð innlán í Framtíðarsýn 3. Ríkistryggð skuldabréf námu 36,6% í safni Framtíðarsýnar 1 í árslok og innlend og erlend hlutabréf samtals 32,9%. Í safni Framtíðarsýnar 2 námu ríkistryggð skuldabréf 41,8% og innlend og erlend hlutabréf samtals 20,7%.

Ávöxtun séreignarleiða á árinu 2018



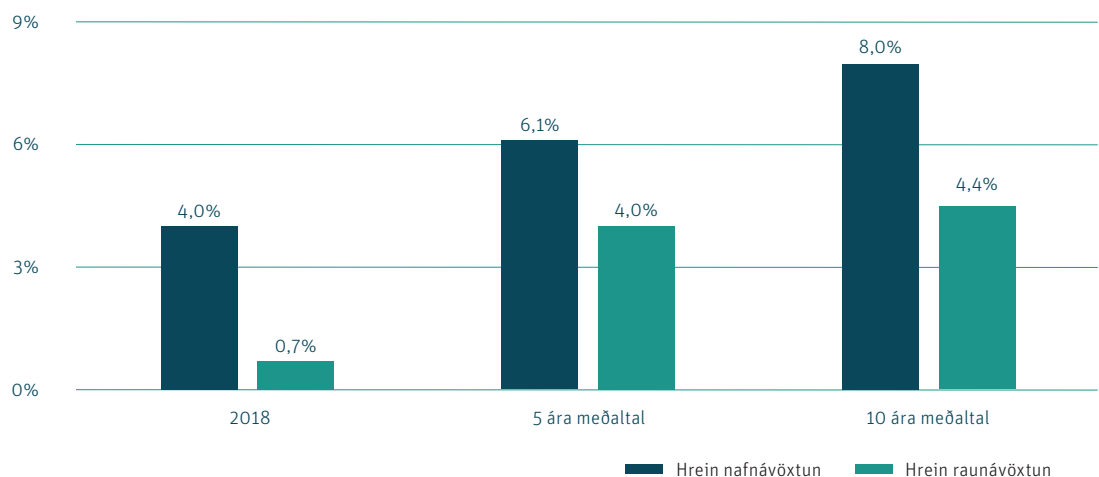
Verðbréfaeign séreignarleiða í árslok 2018



Framtíðarsýn 1

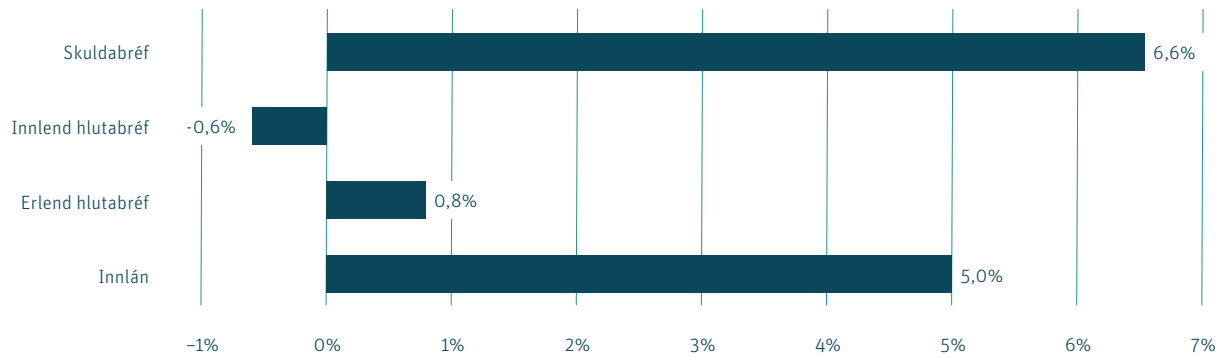
Hrein nafnávöxtun Framtíðarsýnar 1 var 4,0% eða sem nemur 0,7% hreinni raunávöxtun. Fimm ára meðalraunávöxtun nemur nú 4,0% en 4,4% sé horft til síðustu 10 ára.

Ávöxtun Framtíðarsýnar 1



Innlent hlutabréfasafn Framtíðarsýnar 1 skilaði 0,6% neikvæðri ávöxtun á árinu 2018. Innlend hlutabréf eru samtals 13,6% af eignum safnsins. Skuldabréf, sem eru samtals 64,2% af safninu, skiluðu 6,6% ávöxtun. Erlend hlutabréf skiluðu 0,8% og innlán 5,0% nafnávöxtun.

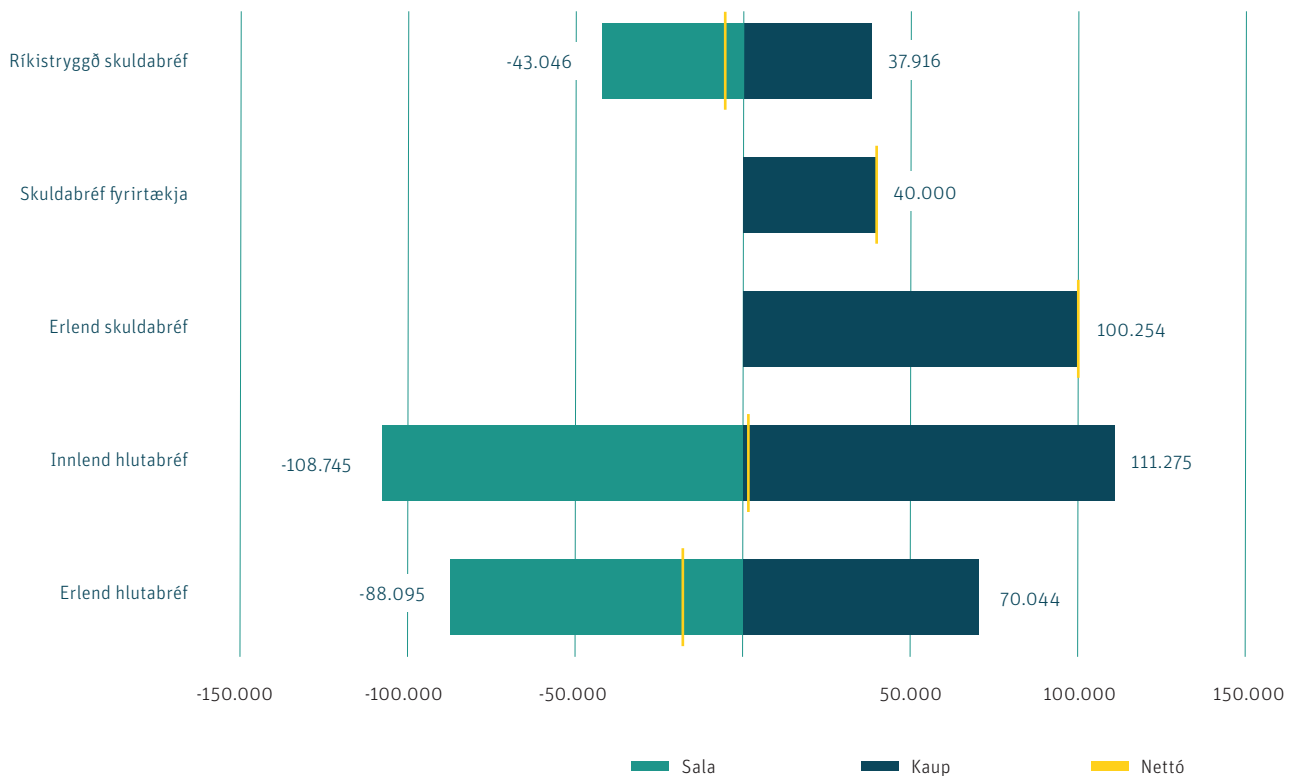
Nafnávöxtun helstu eignaflokka Framtíðarsýnar 1 á árinu 2018



Fjárfestingar

Fjárfesting Framtíðarsýnar 1, þ.e. kaup umfram sölu, námu 119,6 m.kr á árinu 2018. Kaup á erlendum skuldabréfum námu rúmum 100 m.kr og kaup á skuldabréfum fyrirtækja námu 40 m.kr. Innlend hlutabréf voru keypt í nokkrum mæli, en þar á móti kom umtalsverð sala. Erlend hlutabréf voru einnig seld í nokkrum mæli en á móti komu kaup í sama eignaflokki.

Fjárfestingar Framtíðarsýnar 1 á árinu 2018 (þús kr.)



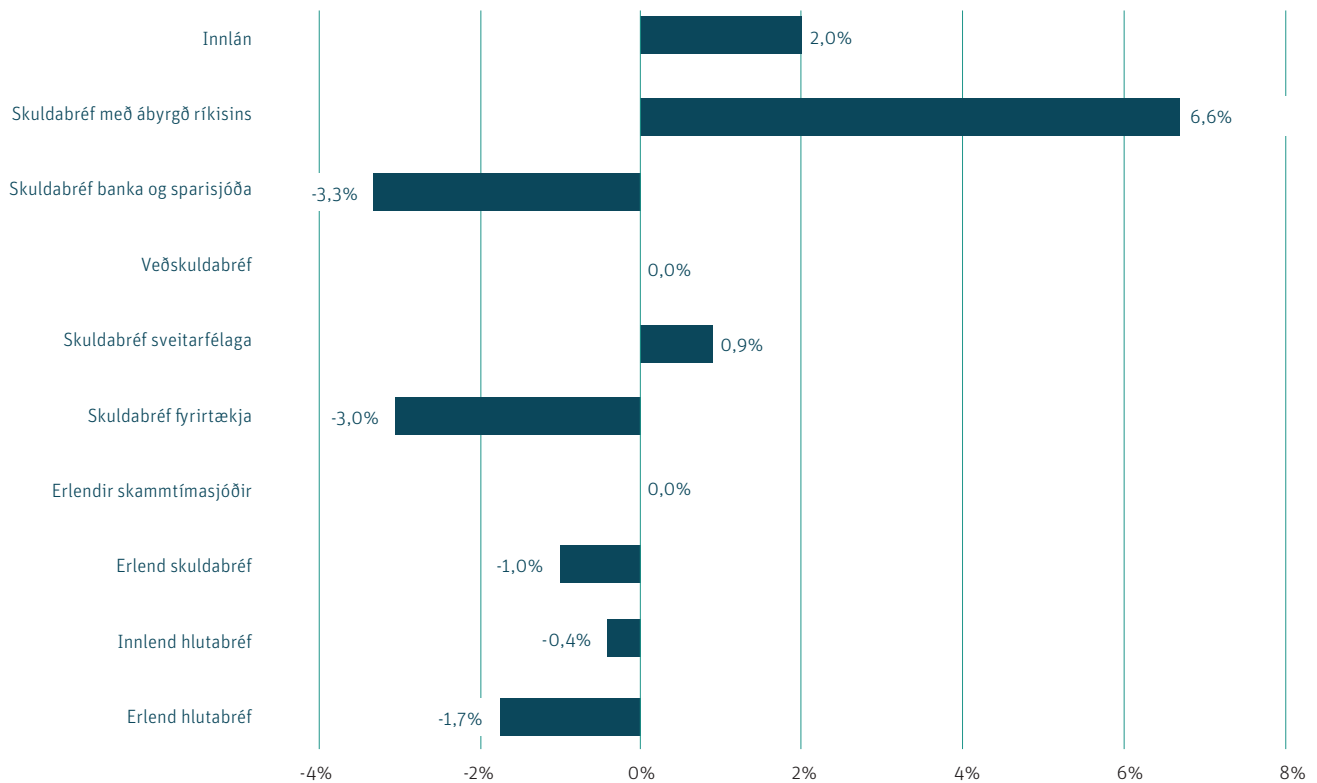
Fjárfestingarstefna

Í Framtíðarsýn 1 er 35% safnsins að jafnaði í hlutabréfum og 65% í skuldabréfum. Þegar stór hluti safnsins er bundinn í hlutabréfum má búast við nokkrum sveiflum í ávöxtun en um leið eru ávöxtunarmöguleikar meiri til lengri tíma lítið. Í árslok 2018 var 32,9% safnsins bundið í hlutabréfum og 64,1% í skuldabréfum.

Fjárfestingarstefna Framtíðarsýnar 1 og eignaskipting í árslok 2018

Verðbréfaflokkur	Eignir (m.kr)	Eignir (%)	Stefna	Heimiluð vikmörk	
	31.12.2018	31.12.2018		Lágmark	Hámark
Skuldabréf	1.359,9	67,1%	65,0%	55,0%	75,0%
Innlán	60,5	3,0%	1,0%	0,0%	15,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	741,0	36,6%	30,0%	20,0%	65,0%
Skuldabréf banka og sparisjóða	197,0	9,7%	13,0%	0,0%	23,0%
Veðskuldabréf	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
Skuldabréf sveitarfélaga	78,2	3,9%	3,0%	0,0%	10,0%
Skuldabréf fyrirtækja	181,6	9,0%	12,0%	0,0%	20,0%
Erlendir skammtímasjóðir	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
Erlend skuldabréf	101,6	5,0%	6,0%	0,0%	15,0%
Hlutabréf	665,6	32,9%	35,0%	25,0%	45,0%
Innlend hlutabréf	275,0	13,6%	14,0%	0,0%	25,0%
Erlend hlutabréf	390,6	19,3%	21,0%	10,0%	40,0%
Samtals	2.025,5	100,0%	100,0%		

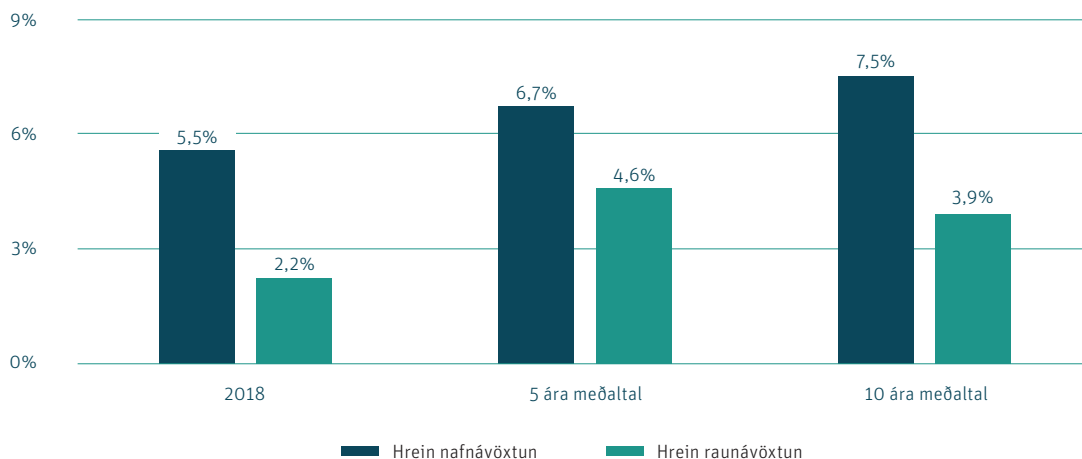
Staða eigna miðað við fjárfestingarstefnu í árslok 2018



Framtíðarsýn 2

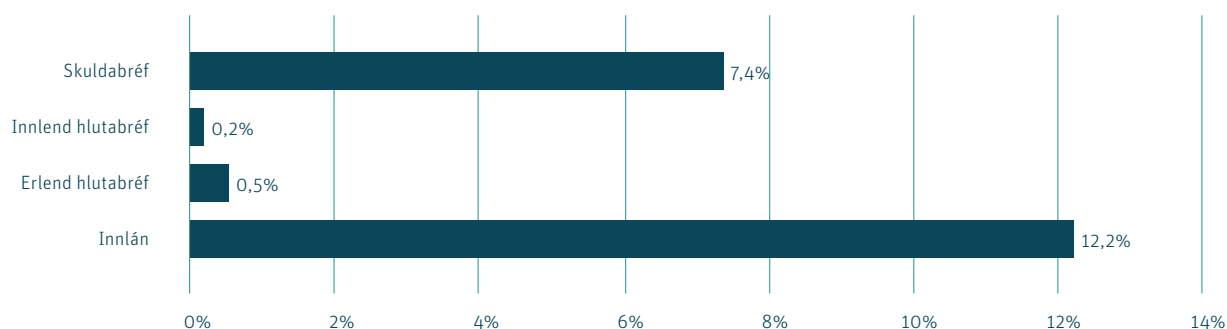
Hrein nafnávöxtun Framtíðarsýnar 2 var 5,5% eða sem nemur 2,2% hreinni raunávöxtun. Sé litið til lengri tíma nemur fimm ára meðalraunávöxtun nú 4,6% og meðalraunávöxtun síðustu 10 ára 3,9%.

Ávöxtun Framtíðarsýnar 2



Innlent hlutabréfasafn Framtíðarsýnar 2 hækkaði um 0,2% á árinu 2018. Í árslok voru innlend hlutabréf 9,5% af heildarsafni fjárfestingarleiðarinnar og skuldabréf 75,6%. Ávöxtun skuldabréfa Framtíðarsýnar 2 var 7,4% á árinu.

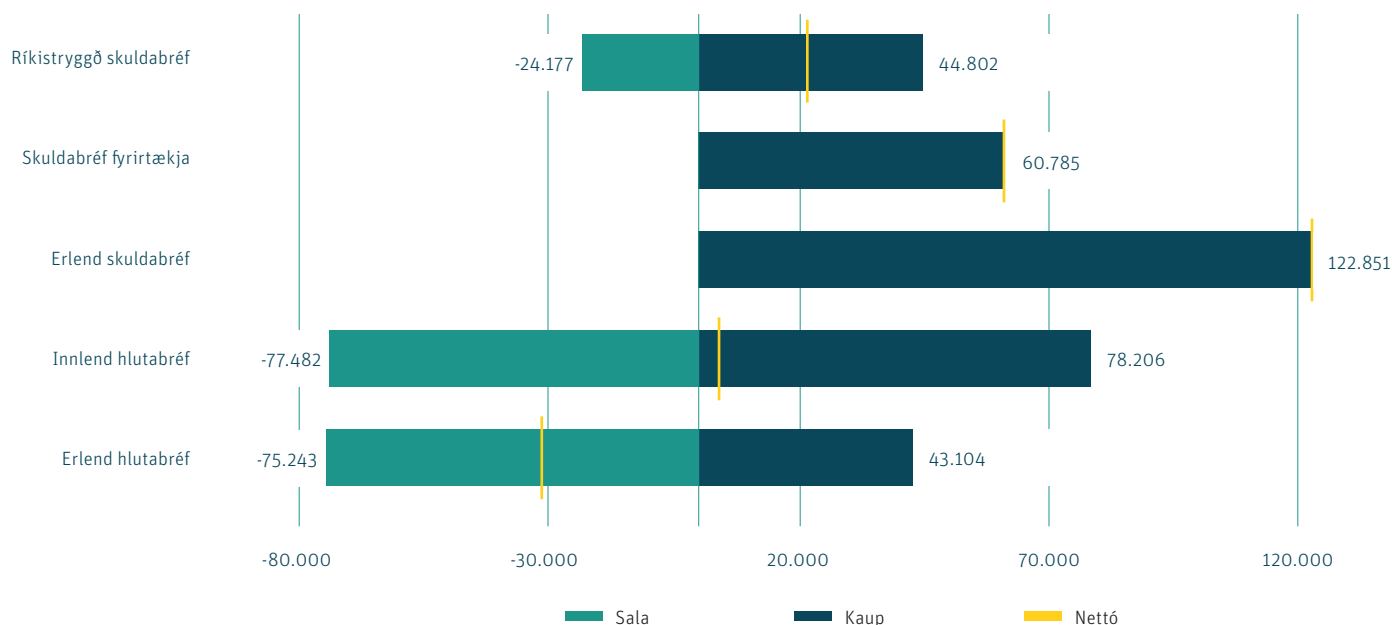
Nafnávöxtun helstu eignaflokka Framtíðarsýnar 2 á árinu 2018



Fjárfestingar

Fjárfest var fyrir 175,8 m.kr. nettó fyrir Framtíðarsýn 2. Mest var fjárfest í erlendum skuldabréfum eða sem nemur tæpum 123 m.kr. Einnig var fjárfest í skuldabréfum fyrirtækja fyrir sem nemur tæpum 60,7 m.kr. Erlend hlutabréf voru seld fyrir nettó 32 m.kr.

Fjárfestingar Framtíðarsýnar 2 á árinu 2018 (þús.kr.)



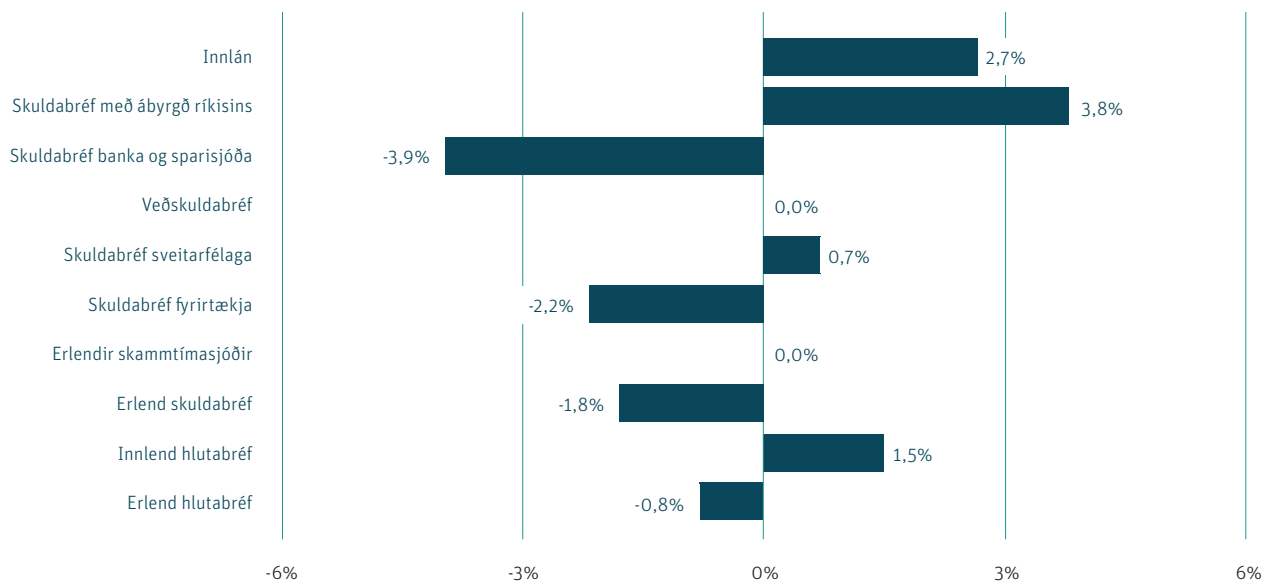
Fjárfestingarstefna

Samkvæmt fjárfestingarstefnu Framtíðarsýnar 2 á 20% safnsins að jafnaði að vera í hlutabréfum og 80% í skuldabréfum, en þessi skipting á að stuðla að stöðugleika safnsins. Í árslok 2018 skiptust eignir Framtíðarsýnar 2 þannig að 20,7% þeirra voru í hlutabréfum, 75,6% í skuldabréfum en restin var í lausafé.

Fjárfestingarstefna Framtíðarsýnar 2 og eignaskipting í árslok 2018

Verðbréfaflokkur	Eignir (m.kr)	Eignir (%)	Stefna 2019	Heimiluð vikmörk	
	31.12.2018	31.12.2018		Lágmark	Hámark
Skuldabréf og innlán	1.600,6	79,3%	80,0%	70,0%	90,0%
Innlán	74,1	3,7%	1,0%	0,0%	15,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	843,5	41,8%	38,0%	30,0%	80,0%
Skuldabréf banka og sparisjóða	223,3	11,1%	15,0%	0,0%	25,0%
Veðskuldabréf	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
Skuldabréf sveitarfélaga	94,9	4,7%	4,0%	0,0%	10,0%
Skuldabréf fyrirtækja	238,9	11,8%	14,0%	0,0%	23,0%
Erlendir skammtímasjóðir	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
Erlend skuldabréf	126,0	6,2%	8,0%	0,0%	15,0%
Hlutabréf	418,2	20,7%	20,0%	10,0%	30,0%
Innlend hlutabréf	191,9	9,5%	8,0%	0,0%	20,0%
Erlend hlutabréf	226,4	11,2%	12,0%	5,0%	25,0%
Samtals	2.018,9	100,0%	100,0%		

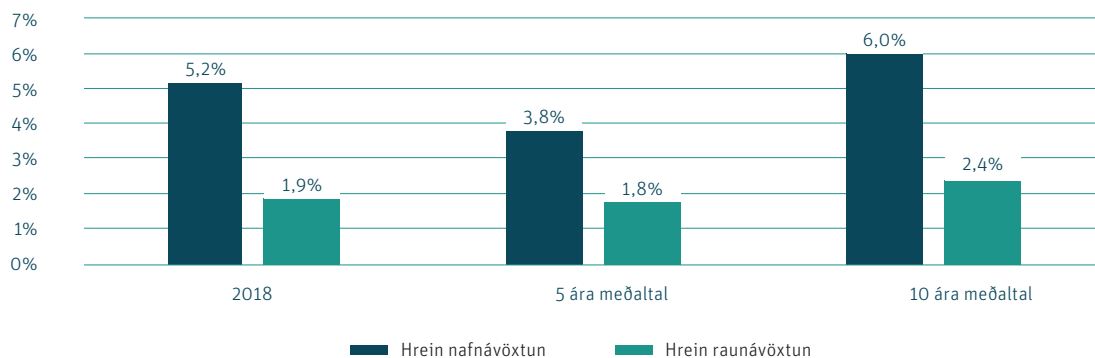
Staða eigna miðað við fjárfestingarstefnu í árslok 2018



Framtíðarsýn 3

Eignir Framtíðarsýnar 3 eru einvörðungu í verðtryggðum innlánum, líkt og fjárfestingarstefna leiðarinnar kveður á um. Hrein nafnávöxtun fjárfestingarleiðarinnar var 5,2%, eða sem nemur 1,9% hreinni raunávöxtun. Meðalraunávöxtun síðastliðin 5 ár mælist nú 1,8%, en 2,4% sé litið til síðustu 10 ára.

Ávöxtun Framtíðarsýnar 3



Fjárfestingarstefna Framtíðarsýnar 3 og eignaskipting í árslok 2018

Eignir safnsins eru eingöngu í verðtryggðum innlánum sem takmarkar sveiflur í ávöxtun milli ára.

Verðbréfaflokkur	Eignir (m.kr)	Eignir (%)	Stefna 2019	Heimiluð viðmið	
	31.12.2018	31.12.2018		Lágmark	Hámark
Verðtryggð innlán	813,8	100%	100%	100%	100%
Samtals	813,8	100%	100%		



Gildi átti í árslok 8,5% hlut í HB Granda hf. að verðmæti 5,2 milljarða króna.



Gildi átti í árslok 6,8% hlut í Marel hf. að verðmæti 17,2 milljarða króna.

Starfsemi

Lykiltölur 2018

Rekstrarkostnaður

873 m.kr.

2,9%

Rekstrarkostnaður (hlutfall af iðgjöldum)

3.642

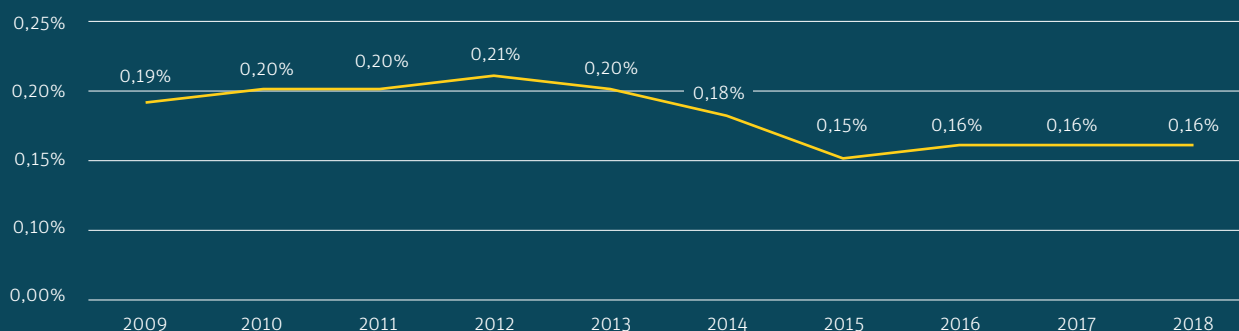
Rekstrarkostnaður á hvern sjóðfélaga

38

Fjöldi starfsmanna í árslok 2018

Laun og launatengd gjöld	535,3 m.kr.
Tölvu- og hugbúnaðarkostnaður	191,7 m.kr.
Húsnæðiskostnaður	29,6 m.kr.
Fjármálaeftirlitið – árgjald	29,6 m.kr.
Útsending yfirlita og lífeyristilkynninga	28,7 m.kr.
Annað	58,2 m.kr.

Rekstrarkostnaður (% af meðalstöðu eigna)



Fjárfestingargjöld

1.882 m.kr.

1,1%

Hlutfall fjárfestingargjalda af meðalstöðu undirliggjandi eigna

3,2%

Hlutfall fjárfestingargjalda af innlendum sjóðum

1,9%

Hlutfall fjárfestingargjalda af erlendum sjóðum

Stjórn

Stjórn Gildis er skipuð átta mönnum. Fjórir eru kosnir af fulltrúum sjóðfélaga á ársfundi og fjórir af stjórn Samtaka atvinnulífsins. Kjörtímabil stjórnarmanna er tvö ár og skal árlega kjósa helming stjórnarmanna og varamenn þeirra.

Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Hún setur sjóðnum fjárfestingarstefnu og skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun og starfsemi sjóðsins. Meðal þess sem stjórnin fjallar um á fundum sínum eru ákvarðanir um fjárfestingar, breytingar á samþykktum, eftirlit með fjárfestingum, mótun innra eftirlits og lánareglur sjóðsins. Stjórnin skiptir með sér verkum, þó skulu fulltrúar vinnuveitenda og stéttarfélaga hafa á hendi formennsku til skiptis eitt ár í senn. Samkvæmt samþykktum sjóðsins skulu stjórnarmenn ekki sitja lengur en átta ár samfleytt sem aðalmenn í stjórn.

Á árinu voru haldnir tuttugu stjórnarfundir auk þess sem haldinn var tveggja daga stefnumótunarfundur í lok september.

Þær breytingar urðu á stjórn sjóðsins um mitt ár að Harpa Ólafsdóttir, sem kosin var formaður stjórnar að loknum ársfundi í apríl, lét af störfum fyrir Eflingu og hætti í kjölfarið í stjórn Gildis. Kolbeinn Gunnarsson tók í kjölfarið við formennsku í stjórn sjóðsins en Ingibjörg Ólafsdóttir, sem áður var varamaður í stjórn, tók um leið fast sæti í aðalstjórn.

Eftirtaldir skipa stjórn sjóðsins til ársfundar 2019

- Kolbeinn Gunnarsson, formaður
- Gylfi Gíslason, varaformaður
- Áslaug Hulda Jónsdóttir
- Freyja Önundardóttir
- Guðmundur Ragnarsson
- Ingibjörg Ólafsdóttir
- Margrét Birkisdóttir
- Sverrir Sverrisson

Varamenn

- Hannes G. Sigurðsson
- Sigríður Margrét Oddsdóttir
- Konráð Alfreðsson

Hæfi stjórnarmanna

Lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða kveða á um hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra lífeyrissjóða. Skulu þeir búa yfir nægilegri þekkingu og starfsreynslu til að geta gegnt stöðu sinni á tilhlýðilegan hátt. Samkvæmt lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi skal Fjármálaeftirlitið fylgjast með því að

starfsemi eftirlitsskyldra aðila sé í samræmi við þau lög, reglugerðir, reglur og samþykktir sem um starfsemi viðkomandi gilda. Útnefning stjórnarmanna lífeyrissjóða er háð samþykki Fjármálaeftirlitsins og skulu þeir uppfylla kröfur þess, m.a. um nægilega þekkingu og reynslu af starfsemi lífeyrissjóða. Einnig þurfa stjórnarmenn að standast hæfismat eftirlitsins.



Standandi frá vinstri

Freyja Önundardóttir
 Áslaug Hulda Jónsdóttir
 Sverrir Sverrisson
 Ingibjörg Ólafsdóttir
 Margrét Birkisdóttir

Sitjandi frá vinstri

Guðmundur Ragnarsson
 Kolbeinn Gunnarsson
 Gylfi Gíslason

Mynd tekin á stjórnarfundum Gildis, 21. febrúar 2019.

Starfsmenn



37 starfsmenn störfuðu hjá sjóðnum í febrúar, 35 í Reykjavík og tveir á Ísafrði.

Standandi frá vinstri

Birgir Stefánsson
 Árni Hrafn Gunnarsson
 Ásdís Ósk Smáradóttir
 Hulda Helgadóttir
 Sigrún Andrea Vilhelmsdóttir
 Rebekka Ólafsdóttir
 Pálína Hallgrímsdóttir
 Anna Rúnarsdóttir
 Bjarni Gíslason
 Ívar Róbertsson
 Helga Einarsdóttir
 Unnur Ingibjörg Sigfúsdóttir
 Ingileif Kristinsdóttir
 Anna R. Vignir
 Halldóra Ágústa Halldórsdóttir
 Sigrún Valþórsdóttir
 Anna Lis Hjaltadóttir

Starfssvið

Eignastýring
 Lögfræðingur
 Lánadeild
 Deildarstjóri lánadeildar
 Iðgjaldadeild
 Forstöðumaður áhættueftirlits
 Lífeyrisdeild
 Bókhald
 Eignastýring
 Bókhald
 Lánadeild
 Eignastýring
 Aðalbókari
 Lífeyrisdeild
 Lífeyrisdeild
 Afgreiðsla
 Deildarstjóri iðgjaldadeildar



Starfsmenn Gildis á skrifstofu sjóðsins á Ísafirði eru Jóhanna Einarsdóttir og Soffía Þóra Einarsdóttir.

Sitjandi frá vinstri

Aðalbjörn Sigurðsson
 Darri Egilsson
 Ásbjörg Hjálmarsdóttir
 Friðgerður María Friðriksdóttir
 Guðrún Inga Ingólfsdóttir
 Bjarney Sigurðardóttir
 Árni Guðmundsson
 Sigurborg Reynisdóttir
 Hrefna Snorradóttir
 Ingveldur M. Kjartansdóttir
 Fjóla Dögg Hjaltadóttir
 Íris Áskels Jónsdóttir

Starfssvið

Forstöðumaður upplýsingamála
 Áhættueftirlit
 Afgreiðsla
 Iðgjaldadeild
 Eignastýring, staðgengill forstöðumanns
 Skrifstofustjóri
 Framkvæmdastjóri
 Deildarstjóri séreignardeildar
 Iðgjaldadeild
 Lánadeild
 Lánadeild
 Lífeyrisdeild

Fjarverandi

Brynja Bjarnadóttir
 Davíð Rúdólfsson
 J. Erla Þorvaldsdóttir
 Krístrún Árný Sigurðardóttir
 Ólafur Arason
 Örn Guðnason

Starfssvið

Lánadeild
 Forstöðumaður eignastýringar og staðgengill framkvæmdastjóra
 Iðgjaldadeild
 Gjaldkeri
 Forstöðumaður tölvumála
 Deildarstjóri lífeyrisdeildar

Endurskoðunarnefnd

Stjórn Gildis skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd sem starfar í umboði stjórnar og á ábyrgð hennar. Að minnsta kosti einn nefndarmanna skal vera óháður sjóðnum og starfsfólki hans.

Nefndin hefur eftirlit með reikningshaldi, áhættustýringu og gerð ársreiknings sjóðsins í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga. Endurskoðunarnefnd hefur starfað hjá Gildi frá árinu 2009.

Endurskoðunarnefnd skal meðal annars sinna eftirfarandi:

- Eftirliti með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirliti með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðun og áhættustýringu.
- Eftirliti með endurskoðun ársreiknings.
- Mati á óhæði ytri endurskoðenda og eftirliti með öðrum störfum þeirra.
- Setja fram tillögu til stjórnar um val á ytri endurskoðendum og koma að ráðningu innri endurskoðenda.

Endurskoðunarnefndina skipa:

Sigrún Guðmundsdóttir, löggiltur endurskoðandi, formaður
Ásgeir Brynjar Torfason, lektor í viðskiptafræði við Háskóla Íslands
Freyja Önundardóttir, útgerðarstjóri Önundar hf. og stjórnarmaður í Gildi

Á árinu hélt nefndin sex fundi.

Hluthafastefna

Stjórn Gildis samþykkti nýja hluthafastefnu á fundi sem haldinn var 18. október 2018. Markmið breytinganna var að uppfæra stefnuna til samræmis við framkvæmd hennar misserin á undan, en stefnan hafði þá verið óbreytt frá árinu 2015.

Helstu breytingar voru eftirfarandi:

- Ákvæði um starfskjör stjórnenda, starfskjarastefnur og skýrslur um framkvæmd hluthafastefnu voru skýrð frekar, m.a. í kjölfar bókana sem Gildi lagði fram á hluthafafundum nokkurra fyrirtækja á árinu 2018.
- Bætt var við stefnuna umfjöllun um afstöðu til heimilda sem hluthafar veita stjórnnum fyrirtækja á hluthafafundum til samræmis við framkvæmd, tilnefningarnefndir, umfjöllun um fjármagnsskipan félaga og umfjöllun um samkeppnismál.

Við val á einstaklingum sem Gildi tilnefnir og styður til stjórnarsetu fylgir sjóðurinn faglegu ferli þar sem hæfi, menntun, þekking og reynsla eru könnuð. Einnig er hugað að samsetningu hvernar stjórnar með hliðsjón af fjölbreyttri þekkingu, reynslu og kynjahlutfalli. Síðustu ár hefur sjóðurinn auglýst eftir einstaklingum sem hafa áhuga á stjórnarsetu í hlutafélögum með stuðningi Gildis.

Hluthafastefna sjóðsins er höfð að leiðarljósi við ákvarðanir sjóðsins um fjárfestingar og segir til um hvernig Gildi hyggst beita sér sem fjárfestir og hvernig sjóðurinn mun fylgja fjárfestingum sínum eftir.

Helstu áherslur í hluthafastefnu sjóðsins:

- Stjórnarhættir Gildis – lífeyrissjóðs sem hluthafa eru útfærðir með skipulegum hætti ásamt eftirfylgni sjóðsins og áherslum.
- Lögð er áhersla á gagnkvæm samskipti við stjórnir og kveðið á um form, fyrirkomulag og efni samskipta með skipulegum hætti.
- Áhersla er lögð á aukna virkni hluthafafunda sem vettvang fyrir hagsmunaaðila til að skiptast á skoðunum ásamt tillögugerð og ákvarðanatöku.
- Sett eru fram tiltekin viðmið sem sjóðurinn telur rétt að hafa til hliðsjónar við mótun starfskjarastefnu félaga, greiningu á áhrifum þeirra og viðmið um upplýsingar sem sjóðurinn telur æskilegt að séu tilgreindar í skýrslum um framkvæmd starfskjarastefna.

Fulltrúar Gildis sátu á árinu 2018 alls sextán aðalfundi skráðra félaga og sautján hluthafafundi. Á þessum fundum lögðu fulltrúar Gildis fram sjö bókanir og ellefu tillögur. Flestar tillögur Gildis fjölluðu á einn eða annan hátt um tilnefningarnefndir, en bókanir tengdust meðal annars starfskjarastefnum fyrirtækja.

Stjórn Gildis tók ákvörðun um það á árinu 2016 að birta upplýsingar um atkvæðagreiðslur og tillögugerð á vef sjóðsins. Framsetning þessara upplýsinga var stórbætt í byrjun árs 2019. Á heimasíðu sjóðsins er í dag auðvelt að fá yfirsýn yfir þær tillögur sem Gildi hefur lagt fram sem og hvernig fulltrúar sjóðsins hafa greitt atkvæði á aðal- og hluthafafundum frá árinu 2016 til dagsins í dag.

Stefna um ábyrgar fjárfestingar

Gildi setti sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar um mitt ár 2017 í samræmi við lög um að lífeyrissjóðir skuli setja sér siðferðileg viðmið í fjárfestingum. Í stefnunni er lögð áhersla á að í fjárfestingum sé litið til umhverfismála, félagslegra málefna og stjórnarháttanna. Gildi er hlutfallslega stór fagfjárfestir á íslenskum verðbréfamarkaði en stærð sjóðsins á erlendum vettvangi er hlutfallslega lítil. Því er lögð áhersla á innlendar fjárfestingar í stefnunni sem hægt er að finna í heild sinni á heimasíðu sjóðsins.

IcelandSIF

Gildi er aðili að Samtökum um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar (IcelandSIF) sem stofnuð voru í nóvember 2017. Breiður hópur innlendra fagfjárfesta, þar á meðal Gildi-Lífeyrissjóður, tók þátt í að stofna samtökin en hægt er að kynna sér starfsemi þeirra á vefnum www.icelandsif.is.

Samskipta- og siðareglur

Samskipta- og siðareglur fyrir stjórn og starfsmenn Gildis voru samþykktar af stjórn sjóðsins í byrjun árs 2015 og hafa þær staðið óbreyttar æ síðan. Í reglunum, sem birtar eru í heild á heimasíðu sjóðsins, má finna ábendingar um samskipti og framkomu stjórnar og starfsmanna við m.a. sjóðfélaga, eftirlitsstofnanir, launagreiðendur, almenning og fjölmiðla.

Áhættustefna

Markmið með áhættustýringu Gildis er að starfsmenn og stjórn sjóðsins hafi góða yfirsýn yfir þá áhættuþætti sem til staðar eru hjá sjóðnum og geti metið hugsanleg áhrif þeirra. Fyrsta áhættustefna fyrir Gildi var samþykkt af stjórn sjóðsins árið 2011 og er hún endurskoðuð þegar markverðar breytingar verða á áhættusniði sjóðsins eða að lágmarki árlega. Í lok árs 2018 var samþykkt ný áhættustefna fyrir sjóðinn og er núverandi stefna birt í heild sinni á vef sjóðsins. Hún byggir á lögum nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða og leiðbeiningum Fjármálaeftirlitsins vegna eigin áhættumats lífeyrissjóða gefnum út í janúar 2018. Stjórn sjóðsins setur einnig áhættustýringarstefnu að fenginni tillögu ábyrgðaraðila áhættustýringar. Í áhættustýringarstefnu er fjallað ítarlega um framkvæmd áhættustýringar sjóðsins.

Í lögum um starfsemi lífeyrissjóða eru skilgreindar heimildir sjóðsins til fjárfestinga og hámark fjárfestinga í einstökum eignaflokkum. Fjárfestingarstefna sjóðsins er mikilvægur þáttur í áhættustýringu en þar eru settar fram takmarkanir og viðmið um helstu fjárhagslega áhættuþætti. Áhættustefnu Gildis er ætlað að styðja við það markmið fjárfestingarstefnu að ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af hagfelldustu kjörum sem í boði eru á hverjum tíma með tilliti til áhættu. Áhættustefnan skilgreinir áhættuvilja stjórnar og áhættuþol sjóðsins og hvernig skuli greina, meta, vakta og stýra áhættu, bæði fjárhagslegri áhættu sem og rekstraráhættu.

Frávik frá settum viðmiðum og mörkum í fjárfestingar- og áhættustefnu er varða fjárhagslega áhættu eru tafarlaust tilkynnt til viðeigandi aðila innan sjóðsins og ef upp koma alvarleg frávik er Fjármálaeftirlitinu tilkynnt það hið fyrsta.

Helstu áhættuþættir í rekstri sjóðsins eru:

- Fjárhagsáhætta
 - Markaðsáhætta
 - Mótaðilaáhætta
 - Lausafjárahætta
 - Skuldbindingaáhætta
- Rekstraráhætta

Persónuverndarstefna

Til að geta sinnt verkefnum sínum þarf Gildi að vinna ýmiskonar persónuupplýsingar um m.a. sjóðfélaga. Til að tryggja að vinnsla slíkra upplýsinga sé alltaf á grundvelli gildandi laga og reglna setti Gildi sér persónuverndarstefnu sem samþykkt var á fundi stjórnar Gildis 25. júní 2018. Í stefnunni er fjallað um hvernig öryggi er tryggt við vinnslu persónuupplýsinga, en það er gert með því að hafa m.a. eftirfarandi í huga:

- Gildi leitast við að vista ekki persónugreinanleg gögn nema þess sé þörf í starfsemi sjóðsins.
- Lögð er áhersla á að upplýsingar séu aðeins aðgengilegar þeim sem á þurfa að halda, m.a. með aðgangsstýringum.
- Lögð er áhersla á að ef persónugreinanlegar upplýsingar á pappír eru ekki í notkun skuli þær geymdar í lokanlegum, og eftir atvikum, læstum hirslum.
- Ef grunur leikur á að vinnsla hafi í för með sér mikla áhættu fyrir einstakling í skilningi laga fer fram greining á áhrifum vinnslunnar.
- Ef það er hagkvæmt og tæknilega mögulegt skal leitast við að gera upplýsingar ópersónugreinanlegar, s.s. í tengslum við greiningar og mat á áhættu.
- Sjóðurinn telur það kost að úthýsingaraðilar sem vinna með og þjónusta gögn sjóðsins séu vottaðir og gerir kröfu um að þeir tryggi með fullnægjandi hætti að öryggi gagna sé í fyrirrúmi hjá þeim.

Persónuverndarstefnan er aðgengileg í heild sinni á vef Gildis.

Starfsmannastefna

Ný starfsmannastefna Gildis var staðfest af stjórn sjóðsins 15. nóvember 2018. Í henni eru meðal annars markmið Gildis í mannauðsmálum tíunduð sem og þau gildi sem óskað er eftir að starfsmenn hafi til hliðsjónar. Þau gildi eru jákvæðni, heiðarleiki og fagmennska. Enn fremur er fjallað um eftirtalin atriði í stefnunni:

- Ráðningar og móttöku nýrra starfsmanna
- Starfsþróun og fræðslu
- Starfsmannaviðtöl
- Starfsánægju og vinnuumhverfi
- Jafnræði og virðingu í samskiptum
- Heilsustefnu
- Fjölskyldustefnu
- Starfslok
- Eftirfylgni

Stefnan hefur verið kynnt starfsmönnum sjóðsins og fylgt eftir m.a. með kosningu trúnaðarmanns, öryggistrúnaðarmanns og ráðningu óháðs sérfræðings í mannauðsmálum sem starfsmenn geta leitað til lendi þeir í vandræðum í störfum sínum. Stefnunni er ætlað að taka mið af vinnustaðnum á hverjum tíma fyrir sig og er gert ráð fyrir að taka hana til endurskoðunar á árinu 2019.

Fundir

Ársfundur

Tæplega eitt hundrað manns sátu ársfund Gildis árið 2018 sem haldinn var á Grand Hótel Reykjavík fimmtudaginn 12. apríl. Á fundinum fóru Gylfi Gíslason, þáverandi stjórnarformaður, og Árni Guðmundsson, framkvæmdastjóri Gildis, yfir rekstur sjóðsins og afkomu á árinu 2017.

Á fundinum voru lagðar fram þrjár tillögur að breytingum á samþykktum sjóðsins og voru þær allar samþykktar. Aðalbreytingin sneri að rétti til töku hálfis ellilífeyris og heimild til að fresta töku lífeyris til 80 ára aldurs. Hinar tvær breytingarnar voru að annars vegar var listi yfir aðildarfélög Gildis lagfærður og hins vegar var varamönnum í stjórn fækkað.

Þrjár ályktunartillögur bárust fundinum frá sjóðfélögum en engin þeirra var samþykkt. Hægt er að kynna sér fundargögn og frekari upplýsingar um fundinn á heimasíðu sjóðsins.

Sjóðfélagafundur

Stefna stjórnar Gildis er að halda að minnsta kosti einn opinn fund fyrir sjóðfélaga á ári hverju, þar sem farið er yfir starfsemi sjóðsins og valin málefni. Slíkur fundur var haldinn miðvikudaginn 28. nóvember 2018 á Grand Hótel Reykjavík. Á fundinum fór Árni Guðmundsson, framkvæmdastjóri Gildis, yfir stöðu og starfsemi sjóðsins á fyrstu tíu mánuðum ársins en í kjölfarið var fjallað um hluthafastefnu Gildis og stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Þar veitti Davíð Rúdólfsson, forstöðumaður eignastýringar Gildis, innsýn í innlendar fjárfestingar sjóðsins og Guðrún Inga Ingólfssdóttir, eignastýringu Gildis, fjallaði um erlendar fjárfestingar út frá umræddum stefnum. Nokkrir tugir sjóðfélaga Gildis mættu á fundinn sem þótti heppnast vel.

Vefur Gildis

Heimasíða Gildis er andlit sjóðsins á netinu en þar má finna mikið efni og gagnlegar upplýsingar. Síðan er í stöðugri þróun og vinnslu með það að markmiði að auðvelda sjóðfélögum og öðrum að finna þar upplýsingar. Tvær stórar breytingar voru gerðar á síðunni á árinu 2018. Annars vegar var enski hluti vefsins styrktur, enda mikilvægt að þeir fjölmörgu sjóðfélagar Gildis sem ekki tala íslensku geti sótt þangað upplýsingar um starfsemi sjóðsins. Hins vegar var sá hluti heimasíðunnar uppfærður þar sem birtar eru upplýsingar um það hvernig fulltrúar Gildis greiða atkvæði á aðal- og hluthafafundum skráðra hlutafélaga. Á sama stað eru einnig birtar allar tillögur sem sömu fulltrúar leggja fram á fundunum. Á síðunni, sem ber yfirskriftina „Framkvæmd hluthafastefnu“, er hægt að skoða gögn frá öllum aðal- og hluthafafundum sem fulltrúar Gildis hafa setið frá árinu 2016. Hægt er að flokka fundi eftir félögum, ártölum og hvort um er að ræða aðal- eða hluthafafundi.

Könnun

Hvað finnst sjóðfélögum Gildis um þá þjónustu sem sjóðurinn veitir? Treysta þeir sjóðnum? Hversu ánægðir eru þeir með Gildi? Til að reyna að svara þeim spurningum og fleiri álíka fékk Gildi í byrjun árs 2018 fyrirtækið Gallup til að vinna fyrir sig viðhorfskönnun.

2.133

Úrtak

437

Svör

20,5%

Þátttökuhlutfall

Í stuttu máli má segja að niðurstöður könnunarinnar hafi í heild verið jákvæðar. Mun fleiri lýstu yfir ánægju með Gildi en þeir sem lýstu yfir óánægju. Einnig voru mun fleiri ánægðir með þá þjónustu sem Gildi veitir heldur en óánægðir.

Hversu ánægð(ur) eða óánægð(ur) ertu með Gildi-lífeyrissjóð?

■ Ánægð(ur) ■ Hvorki ánægð(ur) né óánægð(ur) ■ Óánægð(ur)



Hversu ánægð(ur) eða óánægð(ur) ertu með þjónustu Gildis?

■ Ánægð(ur) ■ Hvorki ánægð(ur) né óánægð(ur) ■ Óánægð(ur)



Hversu vel eða illa treystir þú Gildi?

■ Fullkomlega/vel ■ Hvorki né ■ Illa/alls ekki



Hversu ánægð(ur) eða óánægð(ur) ertu með réttindi þín hjá Gildi?

■ Ánægð(ur) ■ Hvorki ánægð(ur) né óánægð(ur) ■ Óánægð(ur)



Aðrar niðurstöður eru meðal annars þær að flestir sækja sér upplýsingar um sjóðinn á heimasíðu hans (80%). Frekar fáir þekkja ávöxtun sjóðsins (17%) og flestir telja réttindi sín hjá Gildi jafn góð og hjá öðrum sjóðum (64%).

Niðurstöðurnar hafa verið nýttar, og verða nýttar áfram, til að bæta þá þjónustu sem Gildi veitir sem og til að bæta upplýsingagjöf til sjóðfélaga.



Gildi átti í árslok 12,6% hlut í Högum hf. að verðmæti 7,1 milljarðs króna.



Gildi átti í árslok 7,9% hlut í Icelandair Group hf. að verðmæti 3,8 milljarða króna.

Gildi–lífeyrissjóður

Ársreikningur 2018

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	66
Stjórnarháttayfirlýsing	69
Áritun óháðra endurskoðenda	74
Breyting á hreinni eign	76
Efnahagsreikningur	77
Sjóðstreymisyfirlit	78
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	79
Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda	80
Efnahagsreikningur deilda	82
Sjóðstreymisyfirlit deilda	84
Breyting á hreinni eign séreignardeildar	86
Efnahagsreikningur séreignardeildar	88
Sjóðstreymisyfirlit séreignardeildar	90
Breyting á hreinni eign tilgreindrar séreignardeildar	92
Efnahagsreikningur tilgreindrar séreignardeildar	94
Sjóðstreymisyfirlit tilgreindrar séreignardeildar	96
Skýringar	98
Kennitölur	128

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Eignir, ávöxtun og rekstrarkostnaður

Sjóðurinn skiptist í þrjár deildir; samtryggingardeild, séreignardeild og tilgreinda séreignardeild. Hrein eign samtryggingardeildar til greiðslu lífeyris nam 556.323 millj. kr. í árslok 2018 og hækkaði á árinu um 43.460 millj. kr. en hrein eign séreignardeildar nam 4.777 millj. kr. í árslok 2018. Tilgreind séreignardeild var stofnuð 1. júlí 2017 og nam hrein eign hennar í lok ársins samtals 118 millj. kr. Innan tilgreindrar séreignardeildar eru þrjár ávöxtunarleiðir sem eru þær sömu og í séreignardeild sjóðsins.

Hrein nafn- og raunávöxtun

	Hrein nafnávöxtun	Hrein raunávöxtun
Samtryggingardeild	5,8%	2,4%
Framtíðarsýn 1	4,0%	0,7%
Framtíðarsýn 2	5,5%	2,2%
Framtíðarsýn 3	5,2%	1,9%

Rekstrarkostnaður sjóðsins á árinu nam samtals 873 millj. kr. en var 806 millj. kr. á árinu 2017. Heildarlaunagreiðslur námu 535 millj. kr., þar af námu laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og framkvæmdastjóra 58 millj. kr. Starfsmenn sjóðsins voru 38 í árslok 2018 samanborið við 33 starfsmenn í lok árs 2017. Stöðugildi voru 35,3 á árinu 2018 og hafði fjölgað um 1,9 milli ára.

Iðgjöld, fjöldi sjóðfélaga og launagreiðenda

Á árinu 2018 greiddu 6.090 launagreiðendur iðgjöld til sjóðsins fyrir 56.147 sjóðfélaga. Samtals iðgjaldagreiðslur námu 28.335 millj. kr. Sjóðfélagar með réttindi í samtryggingardeild voru 234.968 í árslok og réttihafar í séreignardeild sjóðsins 36.722. Þar af átti 571 sjóðfélagi rétt í tilgreindri séreign.

Lífeyrisgreiðslur og fjöldi lífeyrisþega

Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu alls 16.293 millj. kr., en voru 15.190 millj. kr. árið 2017. Ellilífeyrir nam 10.324 millj. kr., örorkulífeyrir 4.893 millj. kr., makalífeyrir 923 millj. kr. og barnalífeyrir 153 millj. kr. Hjá samtryggingardeild voru ellilífeyrisþegar 14.459 á árinu, örorkulífeyrisþegar 5.851, makalífeyrisþegar 2.021 og 1.066 fengu greiddan barnalífeyri. Heildarfjöldi lífeyrisþega var 23.397.

Örorkulífeyrir

Örorkulífeyrisgreiðslur eru sem fyrr hátt hlutfall lífeyrisgreiðslna sjóðsins og með því hæsta sem þekkist hjá íslenskum lífeyrissjóðum. Til þess að jafna stöðu lífeyrissjóða vegna mismunandi örorkubyrði hafa lífeyrissjóðir fengið úthlutað framlagi frá ríkinu sem greiðist af tryggingagjaldi. Gildi hefur nýtt framlagið til þess að hækka réttindi lífeyrisþega og greiðandi sjóðfélaga. Það nam rúmlega 1,8 milljörðum kr. á árinu 2018 og voru réttindi hækkuð um 4% á grundvelli þeirra. Stjórn sjóðsins telur að framlagið sé ekki nægilega hátt og skiptingin ekki nægilega vel útfærð til að jafna stöðu lífeyrissjóða með mikla og litla örorkubyrði.

Tryggingafræðileg úttekt

Tryggingafræðileg úttekt var gerð á stöðu samtryggingardeildar sjóðsins miðað við árslok 2018. Samkvæmt henni voru eignir sjóðsins 7.434

millj. kr. lægri en áunnin réttindi sjóðfélaga. Þegar tekið er tillit til áætlaðra framtíðariðgjalda eru eignir sjóðsins 15.042 millj. kr. lægri en heildarskuldbindingar í árslok.

Heildarstaða sjóðsins er því neikvæð um 1,5% í árslok 2018 sem er sama staða og í árslok 2017. Miðað er við lífslíkur sem byggja á reynslu árána 2010 til 2014 á Íslandi. Ljóst er að í framtíðinni verður nauðsynlegt að huga að breytingu á forsendum um nýjar eftirlífendatöflur og að í þeim verði spá um lækkun á dánartíðni á komandi árum. Þessi forsendubreyting mun auka verulega skuldbindingar sjóðsins. Ekki hefur verið ákveðið hvernig þessum auknu skuldbindingum verði mætt, en líklegt er að það verði gert með því að hækka ellilífeyrisaldur sjóðfélaga og að sú breyting muni gerast á löngum tíma.

Sjóðfélagalán

Mjög mikil aukning hefur orðið í útlánum til sjóðfélaga á síðustu árum og hélt sú þróun áfram á árinu 2018. Veitt voru 1.359 ný lán sem er aukning í fjölda um 54,8% milli ára. Heildarfjárhæð nýrra lána nam 22.012 millj. kr. og hækkaði um tæplega 9,2 milljarða króna frá fyrra ári. Í lok ársins var skilyrðum fyrir lánveitingum til sjóðfélaga breytt þegar hámarksveðhlutfall var fært niður í 70% eftir að hafa verið 75% um nokkurra missera skeið.

Erlendar fjárfestingar

Það er stefna Gildis og hluti af áhættustýringu sjóðsins að eiga vel dreift eignasafn sem ekki byggir eingöngu á íslenska hagkerfinu. Þann 14. mars 2017 aflétti Seðlabanki Íslands fjármagnshöftum af fjárfestingum lífeyrissjóða utan Íslands og hefur sjóðurinn frá þeim tíma smám saman aukið hlutfall erlendra eigna í eignasafni sínu. Sjóðurinn keypti erlend verðbréf fyrir 17.090 millj. kr. umfram þau sem hann seldi á árinu 2018.

Eignir sjóðsins í erlendri mynt námu 189.026 millj. kr. í árslok. Á árinu jókst hlutfall eigna sjóðsins í erlendri mynt úr 32,8% í ársbyrjun í 34,6% í árslok 2018. Í fjárfestingarstefnu setur sjóðurinn sér markmið um hlutfall eigna í erlendum gjaldmiðli. Sjóðurinn hefur sett sér markmið um frekari fjárfestingu erlendis, með áherslu á að auka við fjölbreytni í eignadreifingu innan erlendra eignaflokka.

Hluthafastefna

Stjórn Gildis hefur áfram fylgt eftir áherslum í hluthafastefnu sjóðsins sem samþykkt var í ársbyrjun 2015 og uppfærð haustið 2018. Hluthafastefnan markar stefnu og stjórnarhætti Gildis-lífeyrissjóðs sem eiganda í þeim félögum sem hann fjárfestir í. Stjórn sjóðsins vill sem eigandi og fjárfestir á markaði stuðla að auknu gegnsæi. Markmiðið er meðal annars að beita sér sem eigandi í félögum þar sem sjóðurinn er hluthafi í þeim tilgangi að stuðla að langtímahagsmunum og sjálfbærni félaganna auk ábyrgra stjórnarháttanna.

Sjóðurinn hefur með markvissum hætti komið áherslum sínum á framfæri við þau félög sem falla undir hluthafastefnu sjóðsins. Þá birtir Gildi á heimasíðu sinni yfirlit yfir það hvernig hann beitir atkvæðisrétti sínum á aðalfundum hlutafélaga og hefur sá háttur verið hafður á frá árinu 2016.

Stefna um ábyrgar fjárfestingar

Gildi markaði sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar á árinu 2017. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til umhverfismála, félagslegra málefna og stjórnarháttanna í fjárfestingum. Gildi leggur sérstaka áherslu á stjórnarhætti og fjallar hluthafastefna sjóðsins um hvernig sjóðurinn beitir sér sem eigandi í því samhengi. Nánar er fjallað um stefnu sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar í viðauka við skýrslu stjórnar. Þá var Gildi árið 2017 ásamt hópi innlendra

fagfjárfesta einn af stofnaðilum IcelandSif, samtaka um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar á Íslandi. Samtökunum er ætlað að stuðla að aukinni þekkingu og umræðu um sjálfbærar og ábyrgar fjárfestingar.

Stjórnarhættir

Í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015 birtir sjóðurinn yfirlýsingu um stjórnarhætti sína. Upplýsingarnar eru settar fram í viðauka við skýrslu stjórnar og teljast hluti hennar.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í samræmi við lög um ársreikninga birtir sjóðurinn ófjárhagslegar upplýsingar. Upplýsingarnar eru settar fram í viðauka við skýrslu stjórnar og teljast hluti hennar. Stjórn Gildis-lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2018 með undirritun sinni.

Reykjavík, 13. mars 2019

Í stjórn sjóðsins

Kolbeinn Gunnarsson
Gylfi Gíslason
Áslaug Hulda Jónsdóttir
Freyja Önundardóttir
Guðmundur Ragnarsson
Ingibjörg Ólafsdóttir
Margrét Birkisdóttir
Sverrir Sverrisson

Framkvæmdastjóri

Árni Guðmundsson

Viðauki

Stjórnarháttayfirlýsing Gildis-lífeyrissjóðs

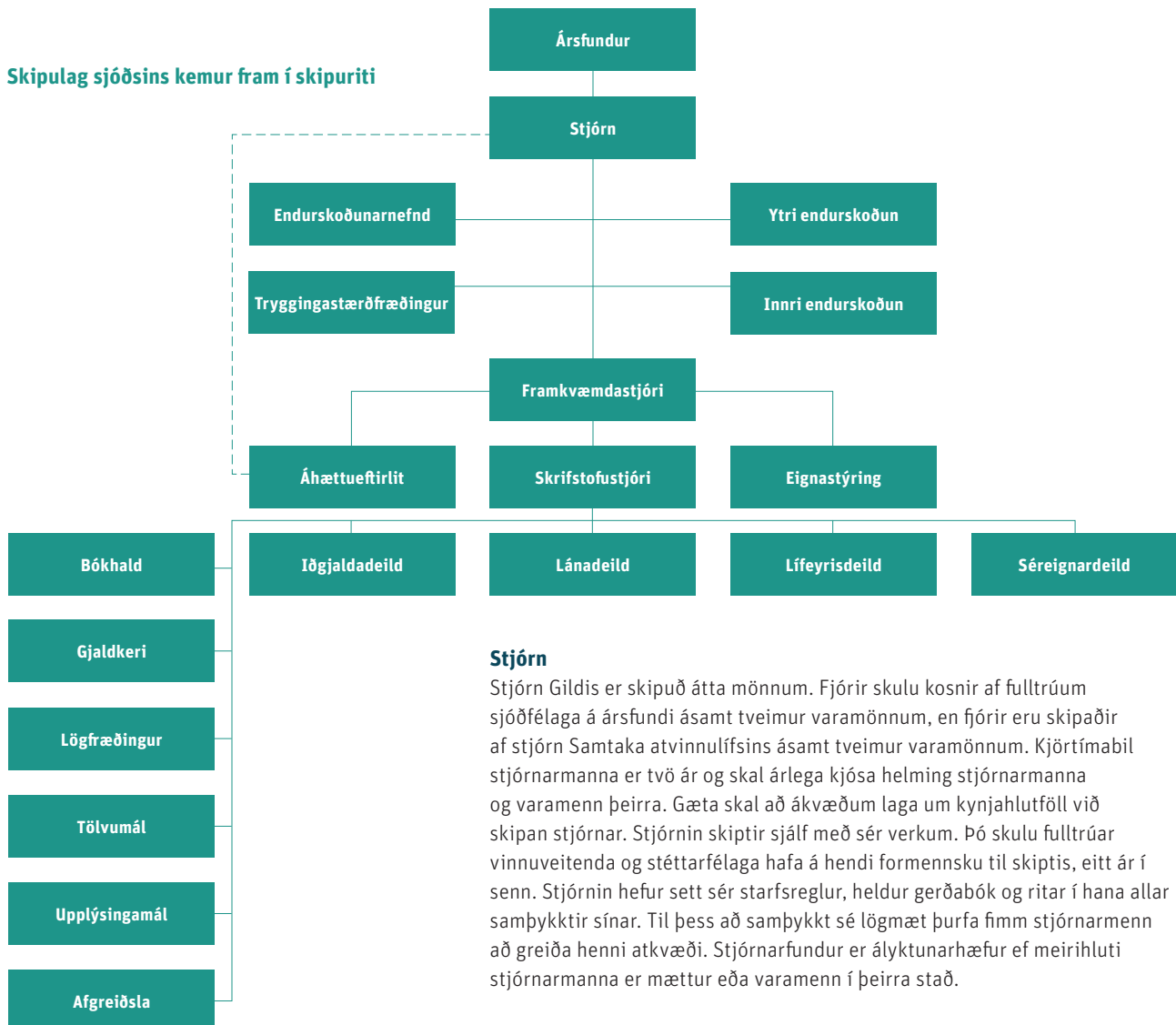
Grundvöllur sjóðsins og hlutverk

Gildi-lífeyrissjóður starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997, reglugerða sem settar eru á grundvelli laganna og á grundvelli samþykktta sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett ýmsar reglur sem um starfsemina gilda. Samþykktir sjóðsins auk annarra upplýsinga er varða skipulag hans eru aðgengilegar á vef sjóðsins, www.gildi.is.

Yfirlit yfir lög, reglugerðir og aðrar reglur og tilmæli sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða er m.a. að finna á vef Fjármálaeftirlitsins (FME).

Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við lög og samþykktir sjóðsins.

Skipulag sjóðsins kemur fram í skipuriti



Stjórn

Stjórn Gildis er skipuð átta mönnum. Fjórir skulu kosnir af fulltrúum sjóðfélaga á ársfundi ásamt tveimur varamönnum, en fjórir eru skipaðir af stjórn Samtaka atvinnulífsins ásamt tveimur varamönnum. Kjörtímabil stjórnarmanna er tvö ár og skal árlega kjósa helming stjórnarmanna og varamenn þeirra. Gæta skal að ákvæðum laga um kynjahlutföll við skipan stjórnar. Stjórnin skiptir sjálf með sér verkum. Þó skulu fulltrúar vinnuveitenda og stéttarfélaga hafa á hendi formennsku til skiptis, eitt ár í senn. Stjórnin hefur sett sér starfsreglur, heldur gerðabók og ritar í hana allar samþykktir sínar. Til þess að samþykkt sé lögmæt þurfa fimm stjórnarmenn að greiða henni atkvæði. Stjórnarfundur er ályktunarhæfur ef meirihluti stjórnarmanna er mættur eða varamenn í þeirra stað.

Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Stjórnin skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi hans.

Stjórn sinnir meðal annars eftirfarandi verkefnum:

- Ræður framkvæmdastjóra og setur honum starfsreglur.
- Mótar innra eftirlit sjóðsins og skjalfestir eftirlitsferla, ræður forstöðumann endurskoðunardeildar eða semur við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila um að annast innra eftirlit.
- Skipar endurskoðunarnefnd sem hefur eftirlit með reikningshaldi, áhættustýringu og gerð ársreiknings sjóðsins í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga.
- Mótar fjárfestingar- og áhættustefnu sjóðsins, ber ábyrgð á framkvæmd og er virkur þátttakandi í árlegu eigin áhættumati á starfsemi sjóðsins.
- Setur reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindaávinnslu og ráðstöfun eigna sjóðsins.
- Setur verklagsreglur um verðbrefaviðskipti sjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna.
- Setur sjóðnum hluthafastefnu, sem gildir um fjárfestingar í félögum sem hann á verulegan eignarhlut í auk samskipta- og siðaregla.

Stjórnin veitir og afturkallar prókúruumboð til handa framkvæmdastjóra og öðrum starfsmönnum.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd er skipuð af stjórn samkvæmt framansögðu. Hún er skipuð þremur mönnum og skal a.m.k. einn nefndarmanna vera óháður sjóðnum og starfsfólki hans. Hlutverk hennar samkvæmt erindisbréfi er að sinna tilteknum verkefnum fyrir stjórn sem snúa að eftirlitshlutverki stjórnarinnar.

Nefndin skal m.a. hafa eftirfarandi verkefni:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðun og áhættustýringu.
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings.
- Mat á óhæði ytri endurskoðanda og eftirlit með öðrum störfum hans.
- Setja fram tillögu til stjórnar um val á ytri endurskoðendum og koma að ráðningu innri endurskoðanda.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreiknings.

Framkvæmdastjóri

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í samræmi við mótaða stefnu og ákvarðanir stjórnar, þar á meðal:

- Ræður starfsmenn sjóðsins.
- Ber ábyrgð á að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og viðurkenndar venjur.
- Ber ábyrgð á að þeirri fjárfestingarstefnu, áhættustefnu og þeim útlánareglum sem stjórn setur sé fylgt.

Ákvarðanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar skal framkvæmdastjóri aðeins taka á grundvelli sérstakrar ákvörðunar stjórnar eða samkvæmt áætlun sem samþykkt hefur verið af stjórninni. Allar meiriháttar breytingar á skipulagi sjóðsins, innra eftirliti, bókhaldi og reikningsskilum skal

framkvæmdastjóri aðeins gera að höfðu samráði við stjórn og að fengnu samþykki hennar.

Sé ekki unnt að bera meiriháttar ákvarðanir undir stjórnarfund skal haft samráð við formann og varaformann stjórnar og aðra stjórnarmenn eftir föngum.

Helstu þættir innra eftirlits og áhættustýringar

Áhættustefna Gildis er sett af stjórn sjóðsins og skilgreinir áhættuvilja og áhættuþol sjóðsins og hvernig skuli greina, meta, vakta og stýra áhættu innan hans. Áhættustýringarstefna er einnig sett af stjórn sjóðsins, að fengnum tillögum forstöðumanns áhættueftirlits, sem fjallar um framkvæmd áhættustýringar sjóðsins á grundvelli áhættustefnu.

Áhættuvilji Gildis er skilgreindur í fjárfestingarstefnu og vikmörkum hennar fyrir samtryggingardeild og séreignarleiðir sjóðsins með það að markmiði að ávaxta fé sjóðfélaga með hliðsjón af hagfelldustu kjörum sem í boði eru á hverjum tíma að teknu tilliti til áhættu. Við mótun fjárfestingarstefnu eru skoðaðir þættir eins og lífeyrisbyrði, tryggingafræðileg staða, aldursdreifing sjóðfélaga og réttthafa, framtíðargreiðsluflæði, núverandi eignasamsetning, aðstæður á mörkuðum, áhættumælikvarðar og áhættuþol sjóðsins.

Áhættuþol samtryggingardeildar og séreignarleiða sjóðsins felst í settum viðmiðum um hlutföll einstakra eignaflokka og öðrum eignatakmarkunum í fjárfestingarstefnu sjóðsins. Ef sjóðurinn nálgast sett vikmörk eða viðmið gæti þurft að grípa til sérstakra aðgerða til að forðast að frávik verði, m.a. með breytingum á eignasafni. Þessu til viðbótar tekur langtímaáhættuþol samtryggingardeildar mið af tryggingafræðilegri stöðu deildarinnar hverju sinni. Samkvæmt lögum ber sjóðnum að grípa til sérstakra aðgerða leiði tryggingafræðileg athugun í ljós meiri en 10% mun á milli eignaliða og skuldbindinga eða ef munur hefur haldist meiri en 5% í samfellt fimm ár, sbr. 2. mgr. 39. gr. laga nr. 129/1997.

Eignastýring Gildis hefur það hlutverk á grundvelli fjárfestingarstefnu sjóðsins að stýra fjárhagslegri áhættu sjóðsins með ákvörðunum um kaup og sölu verðbréfa, í samráði við framkvæmdastjóra og stjórn sjóðsins eins og við á hverju sinni. Stjórn sjóðsins setur fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn. Í fjárfestingarstefnu eru meðal annars:

- Sett markmið um ávöxtun og áhættu heildarsafns, leyflega eignaflokka, viðmiðunarhlutföll og vikmörk eignaflokka og viðmið hvað varðar ávöxtun og áhættu eignaflokka.
- Skilgreind helstu viðmið og skorður sem unnið er út frá í fjárhagslegri áhættustýringu sjóðsins og skýrslugjöf.

Áhættustefnan og áhættustýringarstefnan ná yfir starfsemi Gildis bæði hvað varðar fjárhagslega áhættu og rekstraráhættu. Fjárhagsleg áhætta er tengd fjárfestingarstarfsemi sjóðsins, þ.e. þróunigna og skuldbindinga auk sjóðstreymis. Rekstraráhætta er áhætta tengd ytri atburðum í rekstrarumhverfi sjóðsins og innri starfsemi hans, m.a. varðandi starfsmenn, verkferla og upplýsingakerfi.

Í skipulagi sjóðsins er sérstakt starfssvið, áhættueftirlit. Áhættueftirlit tekur virkan þátt í mótun áhættustefnu sjóðsins og hefur aðkomu að viðameiri ákvörðunum um áhættustýringu. Forstöðumaður áhættueftirlits ber ábyrgð á greiningu, mælingu og skýrslugjöf um áhættu og leggur milliliðalaust fram skýrslur til stjórnar um niðurstöður sínar. Áhættueftirlit sinnir m.a.:

- Eftirliti er varðar fjárhags- og rekstrarlega áhættu, m.a. daglegu eftirliti með fylgni sjóðsins við fjárfestingarstefnu og fjárfestingarheimildir.
- Áhættumælingum á eignasafni sjóðsins og skráningu frávíka og eftirfylgni þeirra.
- Aðstoð við stjórn og stjórnendur við þróun og viðhald á skilvirku eftirlitskerfi sjóðsins.

Tilkynningum um frávik og eftirfylgni með þeim

Framkvæmdastjóri og aðrir aðilar er sinna áhættueftirliti og áhættustýringu Gildis upplýsa stjórn reglulega um árangur og áhættu fjárfestingarstarfseminnar og ákvarðanir er varða áhættueftirlit og áhættustýringu.

- Endurskoðunarnefnd metur skilvirkni og fyrirkomulag áhættustýringar.
- Innri endurskoðandi kannar árlega hvort starfsemi sjóðsins sé í samræmi við áhættustefnu og áhættustýringarstefnu.

Til þess að tryggja að reikningsskil sjóðsins séu áreiðanleg og í samræmi við góða reikningsskilavenju er lögð áhersla á vel skilgreind ábyrgðarsvið, eðlilega aðgreiningu starfa ásamt reglulegri skýrslugjöf og gegnsæi í starfseminni. Mánaðarleg skýrsluskil eru mikilvægur þáttur í eftirliti með lykilorðum starfseminnar.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Samkvæmt 66. gr. d. í lögum um ársreikninga nr. 3/2006 skal sjóðurinn láta fylgja í yfirliti með skýrslu stjórnar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Jafnframt skal gera grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig sjóðurinn spornar við spillingar- og mútumálum.

Hlutverk Gildis-lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins og lög og aðrar reglur sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða. Jafnframt gegnir Gildi mikilvægu samfélagslegu hlutverki.

Samskipta- og siðareglur

Sjóðurinn hefur sett sér samskipta- og siðareglur sem m.a. varða það hvernig sjóðurinn spornar við spillingar- og mútumálum.

Hlutverk starfsmanna sjóðsins er að annast rekstur hans og þjónustu og samskipti við viðskiptavinum, opinbera aðila og aðra sem láta sig málefni sjóðsins varða. Framkvæmdastjóra og starfsfólki sjóðsins eru ljósar þær kröfur sem til þeirra eru gerðar og sú ábyrgð sem á þeim hvílir bæði formlega samkvæmt samþykktum, lögum og reglum, samningum eða ákvörðunum og eins óformlega vegna væntinga sjóðfélaga, launagreiðenda og samfélagsins alls um ábyrga og árangursríka starfsemi sjóðsins.

Stjórn og starfsmenn sjóðsins þjóna greiðandi sjóðfélögum, lífeyrisþegum, launagreiðendum og lántakendum af trúmennsku og virðingu fyrir hlutverki sjóðsins. Lögð er áhersla á opið upplýsingaflæði en nauðsynlegan og eðlilegan trúnað og þagnarskyldu og ennfremur virðingu og sanngirni í framkomu, svörum og afgreiðslu mála. Upplýsingar eru ekki misnotaðar.

Samskipti við aðila á fjármagnsmarkaði byggjast á virðingu fyrir samstarfsaðilum og viðleitni til að viðhalda og efla trúverðuleika sjóðsins. Starfsmenn eru vakandi gagnvart hugsanlegum hagsmunaárekstrum og bera virka ábyrgð á því að bregðast við hugsanlegum misferlum eftir því sem við á.

Gjafir eru ekki þegar né samþykkt greiðsla annarra á kostnaði vegna starfsmanna eða stjórnarmanna, ef slíkt gefur tilefni til að draga trúverðugleika sjóðsins í efa eða gefur ástæðu til að ætla að það hafi áhrif á ákvarðanir stjórnar eða starfsmanna. Gjafir mega enga fjárhagslega þýðingu hafa fyrir viðtakanda og allar kostnaðargreiðslur, t.d. vegna funda eða kynninga, verða að vera viðeigandi, hóflegar og í eðlilegu samræmi við tilefni og góða viðskiptavenju.

Stefna um ábyrgar fjárfestingar

Megináhætta sjóðsins tengd umhverfismálum og félagslegum málefnum (þ.m.t. mannréttindum) er að fjárfest sé í fyrirtækjum sem ekki sinna lögboðinni og/eða siðferðislegri skyldu sinni, sem skapað getur tjón og valdið orðsporsáhættu fyrir sjóðinn. Gildi hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til umhverfismála, félagslegra málefna (þ.m.t. mannréttinda) og stjórnarháttanna í fjárfestingum. Grunnildi sjóðsins á sviði umhverfismála og félagslegra málefna byggja á grunnildum íslenska ríkisins, sem meðal annars birtast í ákvæðum stjórnarskrár og almennra laga.

Markmið Gildis er að beita sér sem eigandi í þeim tilgangi að stuðla að langtímahagsmunum og sjálfbærni félaga sem fjárfest er í og ábyrgum stjórnarháttum. Gildi er hlutfallslega stór fagfjárfestir á íslenskum verðbréfamarkaði. Stærð sjóðsins á erlendum vettvangi er hlutfallslega lítil í samanburði við stærð fyrirtækja, sjóða og annarra fjárfesta á þeim mörkuðum. Gildi hefur af þessum sökum minni möguleika til þess að beita sér erlendis, nema í þeim tilfellum þegar stærð eignarhlutar gefur tilefni til þess. Sjóðurinn nær fram eignadreifingu erlendis með fjárfestingu í sjóðum en að jafnaði ekki í einstökum fyrirtækjum. Lögð er áhersla á innlendar fjárfestingar í stefnu um ábyrgar fjárfestingar auk þess sem áhersla er lögð á innlend fyrirtæki í hluthafastefnu sjóðsins.

Kallað er eftir því hvort eignastýringaraðilar (þ.m.t. erlendir) hafi sett sér stefnu í umhverfismálum og félagslegum málefnum áður en fjárfest er í viðkomandi sjóðum. Slíkar stefnur eru þó ekki skilyrði fjárfestingar í viðkomandi sjóði og fram fer mat á grundvelli heildarmarkmiða sjóðsins. Gildi lætur umhverfismál og félagsleg málefni sig varða og lætur til sín taka ef atvik koma upp á þessum sviðum eins og nánar kemur fram í stefnu um ábyrgar fjárfestingar með það að markmiði að hafa áhrif á viðhorf og stefnu þeirra félaga sem sjóðurinn fjárfestir í til þessara málefna. Ekki kom til slíkra atvika á árinu 2018.

Gildi hefur ekki sett sér ófjárhagslega lykilmælikvarða en stefnir að því á árinu 2019 að kanna grundvöll þess að tileinka sér viðeigandi slíka mælikvarða.

Persónuvernd

Gildi hefur sett sér persónuverndarstefnu (sjá bls. 60) og hjá sjóðnum er starfandi persónuverndarfulltrúi.

Starfsmannamál

Gildi leggur áherslu á að skapa starfsfólki jöfn tækifæri og heilbriggt, öruggt og hvetjandi vinnuumhverfi. Mismunur er ekki liðin á grundvelli kynferðis, kynþáttar, trúar, aldurs, eða uppruna. Sjóðurinn líður ekki einelti eða ofbeldi af nokkru tagi eða áreitni af neinum toga. Gildi viðurkennir mikilvægi heilsueflingar og styrkir starfsfólk sjóðsins í heilsurækt ásamt því að standa fyrir heilsufarsmælingum fyrir starfsfólk. Framangreind atriði eru árétuð í starfsmannastefnu sjóðsins. Sjóðurinn stefnir á að ljúka vottun jafnlaunakerfis á árinu 2019.

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og sjóðfélaga Gildis-lífeyrissjóðs

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Gildis-lífeyrissjóðs fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2018, efnahag hans 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Gildi-lífeyrissjóði í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórnendur bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar og stjórnarháttayfirlýsingu.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Gildis-lífeyrissjóðs. Ef við á skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissu er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina.

Við framkvæmum eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og, þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Reykjavík, 13. mars 2019

Deloitte ehf.

Halldór Arason,
endurskoðandi

Árni Þór Vilhelmsson,
endurskoðandi

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris fyrir árið 2018

	Skýr.	2018	2017
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		7.758.600	7.008.160
Iðgjöld launagreiðenda		20.674.022	16.089.483
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(97.915)	(83.362)
		28.334.707	23.014.281
Sérstök aukaframlög	3	1.831.933	1.527.567
		30.166.640	24.541.848
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	(16.292.966)	(15.189.582)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(178.927)	(160.182)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	(14.356)	(15.642)
		(16.486.248)	(15.365.406)
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	10.303.929	19.503.456
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	18.069.480	17.268.547
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		41.691	26.473
Vaxtatekjur af handbæru fé		2.489.668	395.832
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		197.924	150.680
Fjárfestingargjöld		(48.458)	(46.413)
		31.054.234	37.298.574
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	(873.118)	(806.084)
		(873.118)	(806.084)
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		43.861.508	45.668.932
Hrein eign frá fyrra ári		517.355.962	471.687.031
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		561.217.470	517.355.962

Efnahagsreikningur

31. desember 2018

	Skýr.	2018	2017
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	273.727.060	247.949.189
Skuldabréf	11	272.050.037	247.607.984
Bundnar bankainnstæður		813.830	701.633
Aðrar fjárfestingar	13	48.662	81.094
		546.639.588	496.339.900
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		4.609.830	3.533.307
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur		198.702	166.873
		4.808.532	3.700.179
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	15	399.121	354.760
		399.121	354.760
Handbært fé		9.804.437	17.345.294
Eignir samtals		561.651.679	517.740.134
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirfram innheimtar tekjur	17	395.585	370.408
Aðrar skuldir	18	38.624	13.763
Skuldir samtals		434.209	384.171
Hrein eign til greiðslu lífeyris		561.217.470	517.355.962
Skuldbindingar utan efnahags			19

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2018

	2018	2017
Inngreiðslur		
Iðgjöld	29.090.358	23.612.405
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	2.309.071	395.832
Aðrar inngreiðslur	5.907	7.755
	31.405.336	24.015.991
Útgreiðslur		
Lífeyrir	(16.484.060)	(15.365.406)
Rekstrarkostnaður	(898.124)	(774.213)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	(66.682)	(30.243)
Aðrar útgreiðslur	(7.059)	(98)
	(17.457.060)	(16.169.959)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	13.948.276	7.846.032
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	15.616.622	17.396.591
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(54.999.203)	(40.128.489)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	35.366.991	30.516.618
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	16.783.743	14.521.032
Keypt skuldabréf	(40.858.801)	(19.534.885)
Seld skuldabréf	6.692.951	1.384.593
Ný bundin innlán	(71.496)	(29.238)
Keyptar aðrar fjárfestingar	(19.940)	(21.452)
	(21.489.133)	4.104.771
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	(7.540.857)	11.950.803
Handbært fé í upphafi árs	17.345.294	5.394.491
Handbært fé í lok árs	9.804.437	17.345.294

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu

31.12.2018	Skýr. Áfallin skuldbinding	Framtíðarskuldb.	Heildarskuldb.
Eignir	16		
Hrein eign til greiðslu líffeyris	556.323.068	0	556.323.068
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% vexti	(685.973)	0	(685.973)
Fjárfestingarkostnaður	(1.144.004)	0	(1.144.004)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	463.969.094	463.969.094
Rekstrarkostnaður	(7.235.889)	(12.046.953)	(19.282.842)
Eignir samtals	547.257.202	451.922.141	999.179.342
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir	436.435.958	345.137.025	781.572.983
Örorkulífeyrir	87.953.696	90.024.511	177.978.208
Makalífeyrir	29.636.290	18.730.068	48.366.359
Barnalífeyrir	665.387	5.638.857	6.304.244
Skuldbindingar samtals	554.691.332	459.530.461	1.014.221.793
Eignir umfram skuldbindingar	(7.434.130)	(7.608.320)	(15.042.451)
Hlutfall af skuldbindingum í árslok	-1,3%	-1,7%	-1,5%
Hlutfall af skuldbindingum í ársbyrjun	-0,2%	-3,4%	-1,5%

31.12.2017	Áfallin skuldbinding	Framtíðarskuldb.	Heildarskuldb.
Eignir			
Hrein eign til greiðslu líffeyris	512.863.229	0	512.863.229
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% vexti	(519.584)	0	(519.584)
Fjárfestingarkostnaður	(1.210.542)	0	(1.210.542)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	375.175.835	375.175.835
Rekstrarkostnaður	(6.979.713)	(10.405.057)	(17.384.770)
Eignir samtals	504.153.390	364.770.778	868.924.168
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir	394.900.088	281.005.821	675.905.909
Örorkulífeyrir	81.639.873	75.875.615	157.515.489
Makalífeyrir	27.760.479	15.518.361	43.278.840
Barnalífeyrir	662.379	5.201.249	5.863.628
Skuldbindingar samtals	504.962.820	377.601.046	882.563.866
Eignir umfram skuldbindingar	(809.430)	(12.830.268)	(13.639.698)
Hlutfall af skuldbindingum í árslok	-0,2%	-3,4%	-1,5%
Hlutfall af skuldbindingum í ársbyrjun	-1,0%	-5,0%	-2,7%

Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris fyrir árið 2018

	Skýr.	Samtryggingardeild	
		2018	2017
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		7.595.060	6.860.670
Iðgjöld launagreiðenda		20.438.030	15.955.968
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(19)	4.372
		28.033.070	22.821.009
Sérstök aukaframlög	3	1.831.933	1.527.567
		29.865.003	24.348.576
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	(16.171.611)	(15.089.333)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(178.927)	(160.182)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	(14.356)	(15.642)
		(16.364.894)	(15.265.157)
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	10.296.550	19.411.560
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	17.893.530	17.086.708
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		0	0
Vaxtatekjur af handbæru fé		2.476.882	391.288
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		196.996	150.212
Fjárfestingargjöld		(48.413)	(46.341)
		30.815.545	36.993.427
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	(855.815)	(789.899)
		(855.815)	(789.899)
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		43.459.839	45.286.948
Hrein eign frá fyrra ári		512.863.229	467.576.281
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		556.323.068	512.863.229

Séreignardeild		Tilgreind séreignardeild		Samtals	
2018	2017	2018	2017	2018	2017
163.540	147.490	0	0	7.758.600	7.008.160
145.496	109.068	90.496	24.447	20.674.022	16.089.483
(97.455)	(87.733)	(440)	0	(97.915)	(83.362)
211.581	168.825	90.056	24.447	28.334.707	23.014.281
0	0	0	0	1.831.933	1.527.567
211.581	168.825	90.056	24.447	30.166.640	24.541.848
(120.220)	(100.249)	(1.134)	0	(16.292.966)	(15.189.582)
0	0	0	0	(178.927)	(160.182)
0	0	0	0	(14.356)	(15.642)
(120.220)	(100.249)	(1.134)	0	(16.486.248)	(15.365.406)
7.301	91.834	78	62	10.303.929	19.503.456
174.162	181.704	1.785	136	18.063.339	17.268.547
39.543	26.245	2.149	228	41.691	26.473
12.645	4.540	142	4	2.489.668	395.832
888	463	39	4	197.924	150.680
(45)	(73)	0	0	(42.318)	(46.413)
234.498	304.714	4.191	433	31.054.234	37.298.574
(17.025)	(16.111)	(278)	(75)	(873.118)	(806.084)
(17.025)	(16.111)	(278)	(75)	(873.118)	(806.084)
308.833	357.179	92.835	24.805	43.861.508	45.668.932
4.467.929	4.110.750	24.805	0	517.355.962	471.687.031
4.776.762	4.467.929	117.640	24.805	561.217.470	517.355.962

Efnahagsreikningur

31. desember 2018

Eignir	Skýr.	Samtryggingardeild	
		2018	2017
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	272.415.637	246.840.588
Skuldabréf	11	269.451.658	245.117.865
Bundnar bankainnstæður		0	0
Aðrar fjárfestingar		48.662	81.094
		541.915.957	492.039.547
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		4.573.630	3.511.296
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur		198.702	166.873
		4.772.332	3.678.169
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	15	399.121	354.760
		399.121	354.760
Handbært fé		9.669.867	17.174.924
Eignir samtals		556.757.276	513.247.400
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur	17	395.585	370.408
Aðrar skuldir	18	38.624	13.763
Skuldir samtals		434.209	384.171
Hrein eign til greiðslu lífeyris		556.323.068	512.863.229
Skuldbindingar utan efnahags			19

Séreignardeild		Tilgreind séreignardeild		Samtals	
2018	2017	2018	2017	2018	2017
1.295.569	1.105.684	15.854	2.917	273.727.060	247.949.189
2.564.332	2.483.014	34.046	7.105	272.050.037	247.607.984
749.441	687.531	64.389	14.102	813.830	701.633
0	0	0	0	48.662	81.094
4.609.343	4.276.228	114.289	24.124	546.639.588	496.339.900
34.625	21.812	1.576	198	4.609.830	3.533.307
0	0	0	0	198.702	166.873
34.625	21.812	1.576	198	4.808.532	3.700.179
0	0	0	0	399.121	354.760
0	0	0	0	399.121	354.760
132.795	169.888	1.776	482	9.804.437	17.345.294
4.776.762	4.467.929	117.640	24.805	561.651.679	517.740.134
0	0	0	0	395.585	370.408
0	0	0	0	38.624	13.763
0	0	0	0	434.209	384.171
4.776.762	4.467.929	117.640	24.805	561.217.470	517.355.962

Sjóðstreymisýfirlit deilda

2018

	Sameignardeild		
	Skýr.	2018	2017
Inngreiðslur			
Iðgjöld		28.802.670	23.427.288
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		2.296.284	391.288
Aðrar inngreiðslur		5.907	6.399
		31.104.861	23.824.975
Útgreiðslur			
Lífeyrir		(16.364.894)	(15.265.157)
Rekstrarkostnaður		(880.676)	(760.373)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		(66.682)	(30.243)
Aðrar útgreiðslur		(7.059)	(98)
		(17.319.311)	(16.055.870)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		13.785.550	7.769.105
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		15.477.816	17.283.278
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(54.473.122)	(39.850.765)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		35.070.449	30.203.685
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		16.703.735	14.324.753
Keypt skuldabréf		(40.675.286)	(19.191.299)
Seld skuldabréf		6.625.740	1.326.267
Ný bundin innlán		0	0
Keyptar aðrar fjárfestingar		(19.940)	(21.452)
		(21.290.608)	4.074.467
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		(7.505.057)	11.843.572
Handbært fé í upphafi árs		17.174.924	5.331.352
Handbært fé í lok árs		9.669.867	17.174.924

Séreignardeild		Tilgreind séreignardeild		Samtals	
2018	2017	2018	2017	2018	2017
198.768	160.867	88.920	24.249	29.090.358	23.612.405
12.645	4.540	142	4	2.309.071	395.832
0	0	0	0	5.907	7.755
211.413	165.408	89.062	24.253	31.405.336	24.015.991
(119.166)	(100.249)	(1.134)	0	(16.485.194)	(15.365.406)
(17.171)	0	(278)	0	(898.124)	(774.312)
0	0	0	0	(66.682)	(30.243)
0	(13.819)	0	(21)	(7.059)	(98)
(136.337)	(114.068)	(1.412)	(21)	(17.457.060)	(16.169.959)
75.076	51.339	87.650	24.232	13.948.276	7.846.032
176.100	122.972	(37.294)	(9.659)	15.616.622	17.396.591
(524.643)	(277.049)	(1.439)	(675)	(54.999.203)	(40.128.489)
295.797	312.154	744	779	35.366.991	30.516.618
79.771	195.712	237	567	16.783.743	14.521.032
(182.977)	(342.528)	(538)	(1.058)	(40.858.801)	(19.534.885)
67.039	58.112	171	214	6.692.951	1.384.593
(23.258)	(15.319)	(48.238)	(13.918)	(71.496)	(29.238)
0	0	0	0	(19.940)	(21.452)
(112.170)	54.054	(86.356)	(23.750)	(21.489.133)	4.104.771
(37.094)	106.749	1.294	482	(7.540.857)	11.950.803
169.888	63.140	482	0	17.345.294	5.394.491
132.795	169.888	1.776	482	9.804.437	17.345.294

Yfirlit um breytingu á hreinni eign séreignar- deildar til greiðslu lífeyris fyrir árið 2018

	Skýr.	Leið 1	
		2018	2017
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		64.007	61.200
Iðgjöld launagreiðenda		47.582	40.928
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(44.774)	(40.142)
		66.814	61.986
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	22	(37.230)	(40.445)
		(37.230)	(40.445)
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	23	2.688	55.017
Hreinar tekjur af skuldabréfum	24	77.315	86.309
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		0	0
Vaxtatekjur af handbæru fé		3.421	1.595
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		508	197
Ýmsar fjárfestingartekjur		0	0
Fjárfestingargjöld		(22)	(62)
		83.910	143.055
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(7.478)	(7.079)
		(7.478)	(7.079)
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		106.016	157.517
Hrein eign frá fyrra ári		1.913.450	1.755.933
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		2.019.466	1.913.450

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2018	2017	2018	2017	2018	2017
54.074	45.624	45.460	40.666	163.540	147.490
49.931	37.999	47.983	30.141	145.496	109.068
(23.441)	(21.957)	(29.240)	(25.634)	(97.455)	(87.733)
80.564	61.666	64.203	45.172	211.581	168.825
(51.385)	(34.412)	(31.606)	(25.393)	(120.220)	(100.249)
(51.385)	(34.412)	(31.606)	(25.393)	(120.220)	(100.249)
4.614	36.817	0	0	7.301	91.834
96.850	95.396	0	0	174.165	181.704
0	0	39.543	26.245	39.543	26.245
9.224	2.945	0	0	12.645	4.540
308	179	73	87	888	463
0	0	0	0	0	0
(23)	(11)	0	0	(45)	(73)
110.972	135.327	39.616	26.333	234.498	304.714
(7.073)	(6.733)	(2.474)	(2.299)	(17.025)	(16.111)
(7.073)	(6.733)	(2.474)	(2.299)	(17.025)	(16.111)
133.079	155.848	69.739	43.813	308.833	357.179
1.859.088	1.703.239	695.391	651.577	4.467.929	4.110.750
1.992.166	1.859.088	765.130	695.391	4.776.762	4.467.929

Efnahagsreikningur séreignardeildar

31. desember 2018

Eignir	Skýr.	Leið 1	
		2018	2017
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	26	760.571	658.587
Skuldabréf	27	1.187.373	1.164.590
Bundnar bankainnstæður		0	0
		1.947.944	1.823.178
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		11.576	8.229
		11.576	8.229
Handbært fé		59.946	82.044
Eignir samtals		2.019.466	1.913.450
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.019.466	1.913.450

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2018	2017	2018	2017	2018	2017
534.998	447.096	0	0	1.295.569	1.105.684
1.376.959	1.318.423	0	0	2.564.332	2.483.014
0	0	749.441	687.531	749.441	687.531
1.911.958	1.765.520	749.441	687.531	4.609.343	4.276.228
7.360	5.723	15.689	7.860	34.625	21.812
7.360	5.723	15.689	7.860	34.625	21.812
72.848	87.845	0	0	132.795	169.888
1.992.166	1.859.088	765.130	695.391	4.776.762	4.467.929
1.992.166	1.859.088	765.130	695.391	4.776.762	4.467.929

Yfirlit um sjóðstreymi séreignardeildar ársins 2018

	Leið 1	
	2018	2017
Inngreiðslur		
Iðgjöld	63.467	61.240
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	3.421	1.595
Aðrar inngreiðslur	0	(1.586)
	66.888	61.249
Útgreiðslur		
Lífeyrir	(37.230)	(40.445)
Rekstrarkostnaður	(7.532)	(7.068)
Aðrar útgreiðslur	0	0
	(44.762)	(47.513)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	22.126	13.736
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	42.766	58.757
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(281.237)	(196.848)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	196.666	211.197
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	32.383	87.953
Keypt skuldabréf	(77.767)	(116.768)
Seld skuldabréf	42.963	45
Ný bundin innlán	0	0
	(44.224)	44.336
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	(22.097)	58.072
Handbært fé í upphafi árs	82.044	23.971
Handbært fé í lok árs	59.946	82.044

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2018	2017	2018	2017	2018	2017
78.927	58.915	56.374	40.712	198.768	160.867
9.224	2.945	0	0	12.645	4.540
0	2.942	0	0	0	1.356
88.150	64.802	56.374	40.712	211.413	166.764
(51.293)	(34.412)	(30.643)	(25.393)	(119.166)	(100.249)
(7.164)	(6.751)	(2.474)	0	(17.171)	(13.819)
0	0	0	0	0	0
(58.458)	(41.162)	(33.117)	(25.393)	(136.337)	(114.068)
29.692	23.640	23.258	15.319	75.076	52.695
133.334	64.215	0	0	174.100	122.972
(243.406)	(80.201)	0	0	(524.643)	(277.049)
99.131	100.957	0	0	295.797	312.154
47.387	107.759	0	0	79.771	195.712
(105.211)	(225.760)	0	0	(182.977)	(342.528)
24.076	58.067	0	0	67.039	58.112
0	0	(23.258)	(15.319)	(23.258)	(15.319)
(44.689)	25.037	(23.258)	(15.319)	(112.170)	54.054
(14.996)	48.676	0	0	(37.094)	106.749
87.845	39.168	0	0	169.888	63.140
72.848	87.845	0	0	132.795	169.888

Yfirlit um breytingu á hreinni eign tilgreindrar séreignardeildar til greiðslu lífeyris 2018

	Skýr.	Leið 1	
		2018	2017
Iðgjöld			
Iðgjöld launagreiðenda		13.567	3.622
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		0	0
		13.567	3.622
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	29	(80)	0
		(80)	0
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	30	19	24
Hreinar tekjur af skuldabréfum	31	558	37
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		0	0
Vaxtatekjur af handbæru fé		25	1
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		4	0
Fjárfestingargjöld		0	0
		605	62
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(54)	(3)
		(54)	(3)
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		14.038	3.681
Hrein eign frá fyrra ári		3.681	0
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		17.719	3.681

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2018	2017	2018	2017	2018	2017
26.246	6.745	50.683	14.080	90.496	24.447
(147)	0	(293)	0	(440)	0
26.099	6.745	50.390	14.080	90.056	24.447
(91)	0	(963)	0	(1.134)	0
(91)	0	(963)	0	(1.134)	0
58	38	0	0	78	62
1.227	98	0	0	1.785	136
0	0	2.149	228	2.149	228
117	3	0	0	142	4
4	0	31	4	39	4
0	0	0	0	0	0
1.406	139	2.180	232	4.191	433
(90)	(25)	(134)	(47)	(278)	(75)
(90)	(25)	(134)	(47)	(278)	(75)
27.324	6.860	51.473	14.264	92.835	24.805
6.860	0	14.264	0	24.805	0
34.184	6.860	65.737	14.264	117.640	24.805

Efnahagsreikningur tilgreindrar séreignardeildar

31. desember 2018

Eignir	Skýr.	Leið 1	
		2018	2017
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	33	6.673	1.267
Skuldabréf	34	10.418	2.240
Bundnar bankainnstæður		0	0
		17.092	3.507
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		102	16
		102	16
Handbært fé		526	158
Eignir samtals		17.719	3.681
Hrein eign til greiðslu lífeyris		17.719	3.681

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2018	2017	2018	2017	2018	2017
9.180	1.650	0	0	15.854	2.917
23.628	4.865	0	0	34.046	7.105
0	0	64.389	14.102	64.389	14.102
32.808	6.515	64.389	14.102	114.289	24.124
126	21	1.348	161	1.576	198
126	21	1.348	161	1.576	198
1.250	324	0	0	1.776	482
34.184	6.860	65.737	14.264	117.640	24.805
34.184	6.860	65.737	14.264	117.640	24.805

Yfirlit um sjóðstreymi tilgreindrar séreignardeildar ársins 2018

	Leið 1	
	2018	2017
Inngreiðslur		
Iðgjöld	13.465	3.606
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	25	1
	13.490	3.607
Útgreiðslur		
Lífeyrir	(80)	0
Rekstrarkostnaður	(54)	(14)
	(134)	(14)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	13.356	3.593
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(12.812)	(3.408)
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(541)	(379)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	378	406
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	62	169
Keypt skuldabréf	(150)	(225)
Seld skuldabréf	83	0
Ný bundin innlán	0	0
	(12.988)	(3.436)
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	368	158
Handbært fé í upphafi árs	158	0
Handbært fé í lok árs	526	158

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2018	2017	2018	2017	2018	2017
26.120	6.724	49.335	13.918	88.920	24.249
117	3	0	0	142	4
26.236	6.727	49.335	13.918	89.062	24.253
(91)	0	(963)	0	(1.134)	0
(90)	(7)	(134)	0	(278)	(21)
(181)	(7)	(1.097)	0	(1.412)	(21)
26.056	6.720	48.238	13.918	87.650	24.232
(24.473)	(6.251)	0	0	(37.294)	(9.659)
(898)	(296)	0	0	(1.439)	(675)
366	373	0	0	744	779
175	398	0	0	237	567
(388)	(833)	0	0	(538)	(1.058)
89	214	0	0	171	214
0	0	(48.238)	(13.918)	(48.238)	(13.918)
(25.130)	(6.396)	(48.238)	(13.918)	(86.356)	(23.750)
926	324	0	0	1.294	482
324	0	0	0	482	0
1.250	324	0	0	1.776	482

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

1. Starfsemi

Gildi-lífeyrissjóður starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Gildi-lífeyrissjóður er með aðsetur að Guðrúnartúni 1 í Reykjavík og Hafnarstræti 9 á Ísafirði. Af hálfu launamanna eiga ellefu stéttarfélag aðild að sjóðnum. Þau eru Bifreiðastjórafélagið Sleipnir, Efling stéttarfélag,

Félag hársnyrtisveina, Félag járníðnaðarmanna á Ísafirði, Félag skipstjórnarmanna, Sjómannafélag Íslands, Sjómannasamband Íslands, Sjómann- og vélstjórafélag Grindavíkur, Verkalýðsfélagið Hlíf, Verkalýðsfélag Vestfirðinga og VM Félag vélstjóra og málmæknimanna. Af hálfu atvinnurekenda eiga Samtök atvinnulífsins aðild að Gildi.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins (FME) nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum.

Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

Mat og ákvarðanir

Mat og ákvarðanir eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrif af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á fyrri tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Iðgjöld

Iðgjöld eru heildarfjárhæð iðgjalda og annarra framlaga, greiddra eða ógreiddra, sem hafa skapað réttindakröfu á lífeyrissjóðinn fyrir lok reikningsskilaárs.

Lífeyrir

Heildarfjárhæð lífeyris auk annarra greiðslna og kostnaðar sem tengjast lífeyrisgreiðslum sjóðsins. Lífeyrisgreiðslur skiptast í ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Aðrar greiðslur sem falla undir lífeyri eru framlag til starfsendurhæfingarsjóðs og beinn kostnaður vegna örorkulífeyris.

Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í *Yfirlit um*

breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem og áfallinn gengismunur á eignir í lok tímabils.

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap. Jafnframt óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum fela í sér tekjur af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, annarra en þeirra gjalda sem greint er frá í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapsáhættu sem fyrir hendi er á reikningsskiladegi.

Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið falla öll fjárfestingargjöld og allar þóknarir fjármálafyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum lífeyrissjóðs. Undir þennan lið falla einnig þau fjárfestingargjöld sem ekki falla undir liði 3.1–3.5 í reglum um ársreikninga lífeyrissjóða 335/2015.

Rekstrarkostnaður

Undir þennan lið fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bankainnstæðum og öðrum fjárfestingum.

Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en veðlán og tilgreindur hluti ríkisskuldabréfæignar sjóðsins sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem sjóðurinn tilgreinir að verði haldið til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við ávöxtunarkröfu við kaup, þ.e. kaupkröfu.

Við mat á gangvirði er miðað við nýjustu fáanlegar upplýsingar sem í sumum tilfellum miðast ekki við áramót heldur fyrri tímabil, s.s. í tilfalli óskráðra fagfjárfestastjóða. Upplýsingarnar eru teknar saman af Gildi og hafa ekki verið yfirfarnar eða staðfestar af rekstraraðilum viðkomandi sjóða.

Sjóðurinn notast við ákveðna þrepaskiptingu þegar eignir eru verðmetnar til gangvirðis. Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok tímabils (1. stig). Gangvirði óskráðra fjárfestinga byggir á áætluðu markaðsverði þeirra samkvæmt verðmatsaðferðum sjóðsins (2. og 3. stig). Nánari upplýsingar um verðmatsaðferðir og þrepaskiptingu gangvirðismats eru í skýringu 20.

Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

Skuldabréf

Öll skuldabréf, þ.e. bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði, falla undir þennan flokk sem og veðlán. Skuldabréf og veðlán á afskrifuðu kostnaðarverði eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun á reikningsskiladegi. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok uppgjörstímabils.

Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á skuldabréfum og veðlánum sem færð

eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og veðlána á reikningsskiladegi.

Bundnar bankainnstæður

Bundnar bankainnstæður eru allar innstæður í bönkum og sparissjóðum sem bundnar eru lengur en í þrjá mánuði.

Aðrar fjárfestingar

Aðrar fjárfestingar eru allar þær eignir sem ekki falla undir aðra liði innan fjárfestingarkafans. Hér eru færðar húseignir og lóðir sem teknar eru til fullnustu greiðslu.

Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar á afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærslan er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir öðrum gjöldum í *Yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris*.

Handbært fé

Sjóðir og innstæður hjá bönkum og sparissjóðum aðrar en þær sem falla undir bundnar banka-innstæður.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð skuldbindingarinnar með áreiðanlegum hætti.

Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram á. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við kaupgengi á reikningsskiladegi. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Meðalkaupgengi Seðlabanka Íslands og gengi í lok tímabils var eftirfarandi:

Gjaldmiðill	Mynt	Meðalkaupgengi		Árslokagengi	
		2018	2017	2018	2017
Evra	EUR	127,37	120,20	132,86	124,70
Sterlingspund	GBP	144,00	137,12	147,97	140,64
Bandaríkjadalur	USD	108,12	106,53	116,05	104,17
Dönsk króna	DKK	17,09	16,16	17,79	16,75
Sænsk króna	SEK	12,42	12,48	12,98	12,68

3. Sérstök aukaframlög

	2018	2017
Árlegt framlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða	1.831.933	1.527.567

4. Heildarfjárhæð lífeyris

2018	Samtryggingardeild	Séreignardeild	Tilgreind séreignardeild	Samtals
Ellilífeyrir	10.207.426	118.317	1.134	10.326.877
Örorkulífeyrir	4.891.279	1.328	0	4.892.607
Makalífeyrir	920.784	163	0	920.947
Barnalífeyrir	152.525	412	0	152.937
	16.171.611	120.220	1.134	16.292.966

2017	Samtryggingardeild	Séreignardeild	Tilgreind séreignardeild	Samtals
Ellilífeyrir	9.341.302	90.509	0	9.431.811
Örorkulífeyrir	4.690.851	2.303	0	4.693.153
Makalífeyrir	906.223	7.392	0	913.614
Barnalífeyrir	150.958	46	0	151.004
	15.089.333	100.249	0	15.189.582

5. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2018	2017
Kostnaður vegna örorkumats	14.356	15.642
	14.356	15.642

6. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

	Samtryggingard.	Séreignard.	Tilgreind séreignardeild	Hreinar tekjur	
				2018	2017
Arðgreiðslur af innlendum eignarhlutum	3.735.551	8.828	83	3.744.462	2.418.408
Gangvirðisbreytingar vegna innlendra eigna	(243.788)	(11.889)	(108)	(255.784)	2.004.252
Gangvirðisbreytingar vegna erlendra eigna	(8.616.136)	(64.168)	(592)	(8.680.897)	24.000.066
Gjaldmiðlabreyting	15.420.923	74.531	694	15.496.148	(8.919.270)
	10.296.550	7.301	78	10.303.929	19.503.456

6.1 Hreinar fjárfestingartekjur af eignarhlutum í innlendum félögum og sjóðum

	Arðgreiðslur	Gjaldmiðlabr.	Gangvirðisbr.	Hreinar tekjur	
				2018	2017
Össur hf.	54.655	822.118	1.904.080	2.780.853	1.564.491
Marel hf.	237.190	0	2.235.410	2.472.600	4.240.500
Hagar hf.	156.697	0	1.660.330	1.817.027	(2.646.648)
Jarðvarmi slhf. (HS Orka)	0	0	945.220	945.220	(372.240)
HSV eignarhaldsfélag slhf. (HS Veitur)	0	0	872.950	872.950	28.537
FAST-1 slhf.	334.548	0	224.959	559.507	61.176
Horn II slhf	0	0	527.509	527.509	446.958
Skeljungur hf.	48.230	0	119.860	168.090	(78.475)
S38 slhf. (Íslandshótel)	5.575	0	98.582	104.157	419.029
Brunnur vaxtasjóður slhf	0	0	103.569	103.569	(2.759)
SF III slhf. (Jarðboranir)	0	0	100.346	100.346	26.820
SF V slhf. (Festi)	0	0	83.994	83.994	471.341
MF1 slhf.	0	0	82.446	82.446	43.238
Frumtak 2 slhf.	0	0	74.435	74.435	(20.311)
Framtakssjóður Íslands slhf. (FSÍ)	1.930.260	0	(1.867.648)	62.613	1.070.789
Icelandic Tourism Fund I slhf.	0	0	57.762	57.762	37.827
SIA III slhf.	0	0	57.271	57.271	(32.253)
EDDA slhf	41	0	53.328	53.369	147.946
Vátryggingafélag Íslands hf.	36.734	0	(114.304)	(77.570)	429.281
HB Grandi hf.	110.349	0	(195.635)	(85.286)	1.476.741
Horn III slhf.	0	0	(118.041)	(118.041)	(173.628)
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	144.627	0	(345.104)	(200.477)	486.056
Eik fasteignafélag hf.	44.493	0	(320.150)	(275.657)	(39.026)
Eimskipafélag Íslands hf.	129.346	0	(418.213)	(288.867)	(1.235.588)
Tryggingamiðstöðin hf.	138.004	0	(439.855)	(301.851)	452.190
Síminn hf.	29.083	0	(333.367)	(304.284)	919.011
Arion banki hf.	126.207	53.952	(551.524)	(371.365)	0
Reginn hf.	0	0	(482.929)	(482.929)	(62.866)
Fjarskipti hf.	0	0	(957.880)	(957.880)	613.662
Reitir fasteignafélag hf.	157.015	0	(1.318.928)	(1.161.913)	(633.186)
Icelandair Group hf.	55.858	0	(1.818.905)	(1.763.048)	(3.079.338)
Aðrar fjárfestingar	5.549	0	(175.350)	(169.802)	(136.616)
	3.744.462	876.070	(255.784)	4.364.748	4.422.660

6.2 Hreinar fjárfestingartekjur af erlendum eignarhlutum í félögum og sjóðum

	Gjaldmiðlabr.	Gangvirðisbr.	Hreinar tekjur	
			2018	2017
BlackRock POF III	555.005	788.799	1.343.804	225.934
MS skuldabréfasafn II	636.084	95.307	731.391	(433.837)
BlackRock Div PEP V	284.047	301.680	585.727	9.667
Stryx World Growth Fund	225.719	305.173	530.892	643.124
MS AIP EMPF	241.335	249.265	490.601	161.591
Schroders PE FoF IV	79.758	320.547	400.305	175.928
Vanguard Global Stock Index Fund	2.495.468	(2.101.340)	394.128	2.727.512
MS skuldabréfasafn	244.763	142.227	386.990	(225.874)
T Rowe Price Global Fund	667.308	(316.569)	350.739	1.185.022
Oberon Credit Investment 3	203.355	60.881	264.236	41.478
MFS Low Volatility Fund	300.784	(57.149)	243.635	0
Aldwych Capital Partners	44.755	172.804	217.559	204.915
Skagen Global II	130.787	79.527	210.314	518.992
BlackRock World Index Fund	2.226.248	(2.021.604)	204.645	2.522.253
BlackRock FIGO Fund	225.619	(26.970)	198.649	0
MS GSOF II	75.655	91.640	167.295	40.459
Oberon Credit Investment 2	108.261	26.603	134.864	129.960
MS AIP PMF IV	109.095	18.060	127.155	5.079
Standard Life EPGF	65.311	61.782	127.093	126.574
Blackstone CP VII	50.838	73.150	123.987	(30.147)
KKR Americas Fund XII	76.263	35.839	112.102	(857)
NB Crossroads Fund XVI	62.516	49.015	111.531	(17.862)
SVG DIAMOND PE III	29.781	69.973	99.753	118.954
SSgA World Index Fund	450.910	(392.085)	58.825	336.858
MFS Global Concentrated Fund	734.343	(683.930)	50.414	1.058.027
Acadian Global Equity Fund	137.686	(107.088)	30.598	254.330
JPMorgan Gobal Dynamic Fund	369.976	(416.749)	(46.773)	474.182
Vanguard Global Enhanced Fund	403.599	(501.654)	(98.055)	561.160
MS AIP PMF II	10.255	(112.529)	(102.274)	33.482
Montanaro European Smaller Companies Fund	228.143	(335.720)	(107.578)	201.150
Aberdeen GEM Fund	418.228	(642.979)	(224.751)	402.356
Wellington Global Value Fund	316.721	(617.213)	(300.493)	0
PIMCO Global Income Fund	(324.412)	18.970	(305.442)	0
Templeton Global Value Fund	831.879	(1.196.832)	(364.954)	692.881
Morgan Stanley Global Concentrated Portfolio	858.906	(1.244.478)	(385.572)	1.032.537
Fisher Investment EM Fund	408.512	(835.695)	(427.183)	942.241
Aðrar fjárfestingar	636.578	(31.559)	605.019	962.726
	14.620.078	(8.680.903)	5.939.181	15.080.796

7. Hreinar tekjur af skuldabréfum

	Samtryggingar- deild	Séreignar- deild	Tilgreind séreignardeild	Hreinar tekjur	
				2018	2017
Gengismunur innlendra skuldabréfa	17.299.234	174.165	1.785	17.475.184	17.402.661
Gjaldmiðlabreyting	551.712	0	0	551.712	(175.282)
Lántökugjöld	42.584	0	0	42.584	41.169
	17.893.530	174.165	1.785	18.069.480	17.268.547

7.1 Hreinar tekjur – sundurliðun eftir skuldabréfaflokkum

	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Hreinar tekjur 2018
Skuldabréf með ríkisábyrgð (fært á kostnaðarverði)	7.604.394	0	0	7.604.394
Skuldabréf með ríkisábyrgð	2.232.628	0	0	2.232.628
Skuldabréf fyrirtækja með ríkisábyrgð	36.764	57.557	0	94.321
Skuldabréf sveitarfélaga	851.865	0	0	851.865
Skuldabréf lánastofnana	2.301.251	0	0	2.301.251
Skuldabréf fyrirtækja	1.865.349	494.155	0	2.359.505
Veðlán (fært á kostnaðarverði)	2.762.180	0	(136.663)	2.625.517
	17.654.431	551.712	(136.663)	18.069.480

	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Hreinar tekjur 2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð (fært á kostnaðarverði)	5.830.462	0	0	5.830.462
Skuldabréf með ríkisábyrgð	3.281.804	0	0	3.281.804
Skuldabréf fyrirtækja með ríkisábyrgð	637.399	(42.388)	0	595.011
Skuldabréf sveitarfélaga	1.284.787	0	0	1.284.787
Skuldabréf lánastofnana	2.656.513	0	0	2.656.513
Skuldabréf fyrirtækja	2.391.642	(132.894)	0	2.258.749
Veðlán (fært á kostnaðarverði)	1.463.618	0	(102.395)	1.361.223
	17.546.224	(175.282)	(102.395)	17.268.547

8. Fjárfestingargjöld

	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	2018
Umsýsluþóknarir					
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	14.326.582	3,2%	0	461.612	461.612
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	127.404.617	0,4%	0	572.905	572.905
Vegna erlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	27.505.556	1,9%	0	509.500	509.500
Samtals umsýsluþóknarir	169.236.755	0,9%	0	1.544.018	1.544.018
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbæfaviðskipta					
			0	19.881	19.881
Vörsluþóknun			50.146	0	50.146
Önnur fjárfestingargjöld			0	267.653	267.653
Samtals fjárfestingargjöld		1,1%	50.146	1.831.551	1.881.697

	Áætluð umsýsluþóknun	2018
Samtryggingardeild	1.540.603	1.540.603
Séreignardeild – Framtíðarsýn 1	2.046	2.046
Séreignardeild – Framtíðarsýn 2	1.337	1.337
Tilgreind séreignardeild – Framtíðarsýn 1	15	15
Tilgreind séreignardeild – Framtíðarsýn 2	17	17
Samtals umsýsluþóknun	1.544.018	1.544.018

8. Fjárfestingargjöld (framhald)

	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	2017
Umsýslubóknarir					
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	14.937.906	3,0%	0	442.735	442.735
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	99.875.176	0,5%	0	521.418	521.418
Vegna erlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	25.778.289	1,6%	0	421.890	421.890
Samtals umsýslubóknarir	140.591.371	1,1%	0	1.386.043	1.386.043
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbæfaviðskipta			0	11.073	11.073
Vörslubóknun			48.430	0	48.430
Önnur fjárfestingargjöld			0	234.507	234.507
Samtals fjárfestingargjöld		1,3%	48.430	1.631.623	1.680.053
Áætluð umsýslubóknun					
					2017
Samtryggingardeild				1.383.419	1.383.419
Séreignardeild – Framtíðarsýn 1				1.342	1.342
Séreignardeild – Framtíðarsýn 2				1.278	1.278
Tilgreind séreignardeild – Framtíðarsýn 1				1	1
Tilgreind séreignardeild – Framtíðarsýn 2				3	3
Samtals umsýslubóknun				1.386.043	1.386.043

Fjárfestingargjöld fela í sér öll fjárfestingargjöld og allar bóknarir fjármálafyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum lífeyrissjóðsins. Eignir sjóðsins í slíkum fjárfestingum voru um 169,2 ma.kr. í árslok 2018 (138,8 ma.kr. í árslok 2017). Samtals nema umsýslubóknarir vegna eignaumsýslu og önnur fjárfestingargjöld á árinu 2018 um kr. 1.881,7 milljónum eða 1,1 % af undirliggjandi eignum (1,3% árið 2017).

9. Rekstrarkostnaður

9.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

	2018	2017
Laun og launatengd gjöld	535.254	461.139
Tölvu- og hugbúnaðarkostnaður	191.655	186.233
Húsnæðiskostnaður	29.640	29.554
Fjármálaeftirlitið – árgjald	29.566	26.854
Útsending yfirlita og lífeyristilkynninga	28.700	28.603
Landssamtök lífeyrissjóða – árgjald	15.749	18.425
Endurskoðun (ytri og innri)	14.569	15.856
Sérfræðikostnaður	14.287	8.859
Lögfræðikostnaður	8.617	10.998
Annar kostnaður	100.274	104.591
Endurkrafinn kostnaður	(95.193)	(85.028)
	873.118	806.084

9.2 Laun og launatengd gjöld

	2018	2017
Laun starfsfólks	389.519	343.918
Iðgjöld	44.139	33.325
Stjórnarlausn og laun endurskoðunarnefndar	28.392	22.771
Launatengd gjöld	73.204	61.125
	535.254	461.139
Starfsmenn	38	33
Stöðugildi	35,3	33,4

9.3 Laun stjórnarmanna, endurskoðunarnefndar og stjórnenda

	2018	2017
Stjórn		
Kolbeinn Gunnarsson, formaður	3.435	1.491
Gylfi Gíslason, varaformaður stjórnar	4.462	3.735
Áslaug Hulda Jónsdóttir	2.591	2.031
Freyja Önundardóttir	2.476	1.485
Guðmundur Ragnarsson	2.591	1.917
Harpa Ólafsdóttir, fyrrverandi formaður	2.687	3.374
Ingibjörg Ólafsdóttir	1.079	0
Konráð Alfreðsson	1.152	2.031
Margrét Jóhanna Birkisdóttir	1.673	0
Sverrir Sverrisson	1.678	0
Þórunn Lív Kvaran	1.038	2.031
Varamenn og fyrrum stjórnarmenn	923	1.917
Endurskoðunarnefnd		
Sigrún Guðmundsdóttir, formaður	1.418	1.350
Ásgeir Brynjar Torfason	480	0
Freyja Önundardóttir	420	0
Kolbeinn Gunnarsson	0	388
Þórunn Lív Kvaran	289	675
Þráinn Hallgrímsson	0	344
Stjórnendur		
Framkvæmdastjóri	29.236	28.917
Forstöðumaður eignastýringar og staðgengill		
framkvæmdastjóra	24.069	24.021

Auk launagreiðslna hér að framan fékk Ingibjörg Ólafsdóttir stjórnarmaður greiddar kr. 440.000 fyrir setu í stjórn Landssamtaka lífeyrissjóða árið 2018, Harpa Ólafsdóttir fékk greiddar kr. 498.000 fyrir setu í stjórn Landssamtaka lífeyrissjóða árið 2018, samanborið við kr. 949.000 árið 2017. Þá fékk forstöðumaður eignastýringar greiðslur vegna setu í stjórn og fjárfestingaráðum samtals kr. 5.378.065 á árinu 2018, en kr. 5.039.878 á árinu 2017.

Laun stjórnar: Á ársfundi sjóðsins 2018 var samþykkt að mánaðarlaun aðalmanns í stjórn sjóðsins yrðu kr. 119.887, laun formanns yrðu tvöföld eða kr. 239.754 og laun varaformanns yrðu kr. 179.815. Ef stjórnarfundir eru fleiri en einn í hverjum mánuði skuli greiða aukalega sem nemur einum mánaðarlaunum fyrir hvern setinn fund. Þá fái varamenn í stjórn greidd laun aðalmanns, kr. 119.887, fyrir hvern setinn stjórnarfund. Stjórnarfundir á árinu voru 20 auk tveggja daga stefnumótunarfundar. Á árinu 2017 voru haldnir 19 stjórnarfundir auk tveggja stefnumótunarfundar.

Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda eru sett fram í samræmi við reglur FME, en í reglum er tiltekið að auk beinna launa skuli jafnframt taka með hvers konar starfstengd hlunnindi, s.s. bifreiðahlunnindi, auk íð mótframlag í séreignarsjóð sem og laun fyrir störf sem viðkomandi gegnir í krafti aðkomu sjóðsins, svo sem setu í nefndum og stjórnun sem viðkomandi er tilnefndur í af hálfu lífeyrissjóðsins, þótt þóknarir séu ekki greiddar af lífeyrissjóðnum sjálfum. Tölur vegna fyrra árs eru færðar með sambærilegum hætti.

9.4 Þóknar til ytri endurskoðenda sjóðsins

	2018	2017
Þóknun fyrir endurskoðun	7.982	7.378
Önnur þjónusta	0	732
	7.982	8.110

9.5 Þóknar til innri endurskoðenda sjóðsins

	2018	2017
Þóknun fyrir endurskoðun	6.587	5.451
Önnur þjónusta	0	2.295
	6.587	7.746

9.6 Þóknar til tryggingastærðfræðings sjóðsins

	2018	2017
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu	3.522	3.286
Önnur þjónusta	2.378	4.767
	5.900	8.053

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	Samtryggingard.	Séreignardeild	Tilgreind	31.12.2018	31.12.2017
			séreignardeild	Samtals	Samtals
Innlend hlutafélög, skráð	81.284.676	460.474	5.617	81.750.768	77.086.214
Innlend félög og sjóðir, óskráð	19.900.768	737	11	19.901.516	21.454.270
Erlendir framtakssjóðir, skráðir	1.729.426	0	0	1.729.426	1.997.608
Erlendir skammtímasjóðir, skráðir	6.082.502	0	0	6.082.502	12.638.562
Erlendir vogunarsjóðir, óskráðir	6.489	0	0	6.489	13.406
Erlendir skuldabréfasjóðir, óskráðir	5.030.946	0	0	5.030.946	4.772.899
Erlendir fasteignasjóðir, óskráðir	1.480.412	0	0	1.480.412	1.491.171
Erlendir skuldabréfasjóðir, skráðir	20.890.888	224.593	3.009	21.118.489	0
Erlendir framtakssjóðir, óskráðir	22.345.014	0	0	22.345.014	17.324.447
Erlendir hlutabréfasjóðir, skráðir	105.274.275	609.766	7.216	105.891.258	102.394.800
Erlend sérgreind hlutabréf, skráð	8.390.240	0	0	8.390.240	8.775.812
	272.415.637	1.295.569	15.854	273.727.060	247.949.189

Innlend hlutafélög, skráð	Hlutdeild	31.12.2018		Hlutdeild	31.12.2017	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Marel hf.	6,8%	17.176.433	5.351.407	6,4%	15.265.882	5.268.642
Össur hf.	5,7%	13.598.984	2.822.794	5,9%	11.470.417	2.894.774
Reitir fasteignafélag hf.	14,8%	7.683.278	5.747.538	14,5%	9.002.205	5.748.137
Hagar hf	12,6%	7.131.003	3.056.024	13,1%	5.470.673	3.056.024
Eimskipafélag Íslands hf	12,5%	5.321.872	5.579.388	9,5%	4.764.896	4.599.693
HB Grandi hf	8,5%	5.227.488	4.521.580	9,1%	5.797.439	4.828.915
Icelandair Group hf	7,9%	3.803.714	5.487.488	7,4%	5.477.800	5.373.783
Arion banki hf.	1,8%	2.564.084	3.901.862	-	0	0
Arion banki hf. (SDR)	0,7%	875.614	1.072.430	-	0	0
Festi hf	8,9%	3.392.337	756.855	9,3%	2.652.038	1.369.718
Síminn hf	9,4%	3.238.424	1.366.895	9,0%	3.571.792	441.705
Reginn hf	7,9%	3.042.470	1.735.564	7,4%	2.945.793	1.160.831
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	9,7%	1.907.693	1.564.452	9,9%	2.430.316	1.677.704
Sýn hf.	13,7%	1.702.619	1.410.885	12,1%	2.439.479	1.204.469
Tryggingamiðstöðin hf	9,2%	1.625.280	1.762.003	9,2%	2.065.135	1.762.003
Skeljungur hf	9,4%	1.457.917	1.316.426	9,2%	1.299.776	1.278.145
Eik fasteignafélag hf	4,9%	1.398.550	1.163.411	4,9%	1.718.700	1.163.411
Vátryggingafélag Íslands hf	2,8%	549.535	460.832	2,8%	713.871	519.833
Kvika banki hf.	0,3%	53.472	50.032	-	0	0
		81.750.768	49.127.867		77.086.214	42.347.787

Innlend félög og sjóðir, óskráð	Hlutdeild	31.12.2018		Hlutdeild	31.12.2017	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Jarðvarmi slhf. (HS Orka)	19,9%	4.288.467	2.579.040	19,9%	3.343.247	2.579.040
Horn II slhf	18,2%	1.894.843	637.994	18,2%	1.848.709	627.650
HSV eignarhaldsfélag slhf. (HS Veitur)	19,0%	1.563.265	386.937	19,0%	718.850	444.008
Horn III slhf	15,0%	1.099.131	1.422.000	15,0%	1.007.172	1.212.000
S38 slhf. (Íslandshótel)	17,4%	1.014.198	506.889	17,4%	913.117	514.387
MF1 slhf	20,0%	865.427	736.600	20,0%	441.382	395.000
Akur fjárfestingar slhf	17,1%	863.924	1.201.229	17,1%	918.475	1.181.088
Framtakssjóður Íslands slhf. (FSÍ)	16,5%	830.166	1.061.408	16,5%	2.697.813	1.061.408
SÍA III slhf.	14,0%	802.777	388.280	14,0%	265.082	346.034
Frumtak 2 slhf	19,9%	767.133	740.074	19,9%	554.006	601.382
SF VI slhf. (Verne Global)	15,9%	700.972	994.726	15,9%	705.857	994.726
FAST-1 slhf.	20,0%	657.323	798	20,0%	1.764.380	1.332.814
SÍA II slhf.	15,9%	656.421	799.510	15,9%	1.193.311	420.508
FÍ Fasteignafélag slhf.	15,9%	608.273	261.676	15,9%	607.692	261.676
Edda slhf	17,0%	529.484	332.467	17,0%	630.006	410.242
Bakkastakur slhf. (PCC BakkiSilicon)	19,4%	497.533	538.626	19,4%	487.061	519.198
Landsbréf Icelandic Tourism Fund I slhf	9,7%	358.242	278.187	9,7%	339.315	317.476
Brunnur vaxtarsjóður slhf	19,9%	349.479	314.818	19,9%	196.161	265.068
Alda Credit fund slhf	17,4%	312.444	263.230	17,4%	300.109	263.230
Alda Credit fund II slhf	19,8%	300.440	290.000	19,8%	290.000	290.000
SF III slhf. (Jarðboranir)	14,6%	243.333	411.356	14,6%	142.987	411.356
Frumtak slhf	8,6%	150.187	189.511	8,6%	156.047	187.782
Crowberry Capital slhf	19,5%	95.316	120.547	19,5%	23.400	31.750
Kjölfesta slhf.	4,4%	93.880	96.317	4,4%	91.667	94.114
SF V slhf. (Festi)	5,5%	87.386	26.292	5,5%	1.290.292	500.000
Reiknistofa lífeyrissjóða hf.	30,3%	61.709	45.564	29,4%	43.204	35.260
Innviðir fjárfestingar slhf	20,0%	56.632	68.554	20,0%	67.162	68.554
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða hf.	21,6%	12.172	1.620	21,6%	11.744	1.620
Verðbréfamíðstöð Íslands hf.	10,0%	11.513	62.804	10,0%	21.429	42.857
Freyja slhf.	20,0%	10.900	10.900	-	0	0
Greiðslustofa lífeyrissjóða hf.	36,9%	5.319	271	36,9%	8.101	271
Önnur óskráð bréf	-	113.226	52.183	-	253.652	280.433
		19.901.516	14.820.408		21.454.270	16.764.549

Sjóðurinn á hlut í þremur félögum sem sinna eingöngu þjónustuverkefnum fyrir lífeyrissjóði. Það eru 30,3% eignarhlutur í Reiknistofu lífeyrissjóða hf., 36,9% hlutur í Greiðslustofu lífeyrissjóða og 21,6% hlutur í Eignarhaldsfélagi lífeyrissjóða hf. Gildi á ekki eignarhlut í félögum þar sem ótakmörkuð ábyrgð eigenda er fyrir hendi.

Erlendir framtakssjóðir, skráðir	Hlutdeild	31.12.2018		Hlutdeild	31.12.2017	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Schroders PE FoF IV	2,7%	1.038.773	414.381	2,7%	1.026.044	414.381
SVG DIAMOND PE III	3,6%	447.550	479.694	3,6%	670.183	479.694
Schroder PE FoF II	4,0%	243.103	64.906	4,0%	301.380	64.906
		1.729.426	958.981		1.997.608	958.981

Erlendir skuldabréfasjóðir, skráðir	Hlutdeild	31.12.2018		Hlutdeild	31.12.2017	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
BlackRock FIGO Fund	1,0%	11.403.964	11.205.314	-	0	0
PIMCO Global Income Fund	0,1%	9.714.526	10.019.967	-	0	0
		21.118.489	21.225.281		0	0

Fjárhæðir í þúsundum króna.

Erlendir skuldabréfasjóðir, óskráðir	Hlutdeild	31.12.2018		Hlutdeild	31.12.2017	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Oberon Credit Investment 3	7,3%	3.280.759	3.087.000	7,3%	3.110.710	3.087.000
Oberon Credit Investment 2	4,3%	1.747.833	2.000.946	4,3%	1.658.627	2.000.946
Landsbanki Mezzanine Fund	6,7%	2.353	14.444	6,7%	3.562	14.444
		5.030.946	5.102.390		4.772.899	5.102.390

Erlendir fasteignasjóðir, óskráðir	Hlutdeild	31.12.2018		Hlutdeild	31.12.2017	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Standard Life Real Estate	4,8%	1.051.974	1.229.744	4,8%	946.717	1.229.744
Metropolitan Real Estate	6,1%	131.379	221.878	6,1%	267.450	221.878
Metropolitan Real Estate Secondary II	1,8%	164.791	174.021	-	0	0
Alþjóða fasteignasjóðurinn	15,0%	62.179	308.274	15,0%	169.027	308.274
Templeton European Real Estate	1,3%	70.090	917.699	1,3%	107.976	917.699
		1.480.412	2.851.616		1.491.171	2.677.595

Erlendir framtakssjóðir, óskráðir	Hlutdeild	31.12.2018		Hlutdeild	31.12.2017	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
BlackRock POF III	8,5%	5.198.638	3.825.949	8,5%	3.547.254	3.529.793
BlackRock Div PEP V	8,0%	2.714.465	2.206.439	8,0%	2.206.523	2.288.993
MS AIP PMF VI	4,6%	2.370.080	1.956.089	4,6%	1.823.159	1.606.167
MS AIP EMPF	5,2%	1.241.080	282.107	5,2%	1.406.132	942.135
Aldwych Capital Partners	6,7%	1.203.482	846.400	6,7%	819.543	680.020
Blackrock ségreint safn	-	1.185.295	1.185.295	-	369.435	364.465
KKR Americas Fund XII	2,4%	1.053.065	948.340	2,4%	41.510	42.366
MS AIP PMF IV	1,7%	966.780	190.154	1,7%	1.228.066	324.925
MS AIP PMF III	3,6%	776.221	460.722	3,6%	1.089.399	877.132
Blackstone CP VII	0,1%	761.462	677.300	0,1%	250.611	290.865
MS GSOF II	1,4%	699.337	481.498	1,4%	632.344	602.008
SVG Asia FoF	4,8%	696.851	434.485	4,8%	759.511	519.023
MS PECO	3,5%	570.646	522.963	3,5%	125.705	129.901
NB Crossroads XVI	4,9%	538.223	199.396	4,9%	626.825	634.089
AlpInvest Co-investment	2,3%	389.714	364.784	2,3%	111.817	111.838
MS AIP PMF VII	7,7%	296.009	310.493	7,7%	0	0
Paul Capital Partners 9	0,6%	252.740	89.749	0,6%	288.495	143.883
LPE II	8,5%	239.812	148.716	8,5%	313.068	43.855
KKR Global Infrastructure	4,1%	190.043	215.071	4,1%	0	0
DLJ Merchant banking	1,1%	189.607	632.184	1,1%	363.605	794.644
Partners Group Secondary	0,3%	147.706	46.468	0,3%	159.144	75.032
Standard Life ESP2004	1,3%	135.577	27.264	1,3%	162.307	57.419
BlackRock POF II	3,9%	108.274	53.251	3,9%	163.273	150.720
BlackRock POF I	5,2%	95.363	23.541	5,2%	147.977	65.475
MS AIP PMF II	6,0%	86.276	144.369	6,0%	349.331	208.997
Paul Capital Partners VIII	5,2%	85.682	27.700	5,2%	96.989	96.989
Carlyle US Buyout V	0,1%	80.306	85.399	-	0	0
International Private Equity Fund	8,0%	61.788	26.307	8,0%	61.462	25.050
Crown Global Secondaries	5,9%	10.492	5.125	5,9%	123.518	123.518
NB Crossroads Large Capital	-	0	0	4,9%	20.982	71.242
NB Crossroads Mid Capital	-	0	0	4,8%	30.825	68.030
NB Crossroads Venture Capital	-	0	0	-	5.636	9.698
		22.345.014	16.417.557		17.324.447	14.878.271

Erlendir hlutabréfasjóðir, skráðir	Hlutdeild	31.12.2018		Hlutdeild	31.12.2017	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Vanguard Global Stock Index Fund	2,1%	24.376.510	10.317.452	2,1%	23.982.382	10.317.452
BlackRock World Index Fund	19,4%	21.747.149	13.687.914	14,9%	21.542.505	13.687.914
Templeton Global Value Fund	7,4%	8.126.221	4.301.530	6,5%	8.491.175	4.301.530
MFS Global Concentrated Fund	6,0%	7.138.766	4.738.229	5,7%	7.111.903	4.738.229
T Rowe Price Global Fund	4,9%	6.518.614	3.422.355	1,5%	6.167.875	3.422.355
Wellington Global Value Fund	11,4%	4.682.105	4.939.537	-	0	0
SSgA World Index Fund	1,0%	4.401.558	4.381.377	1,0%	4.345.898	4.381.377
Stryx World Growth Fund	4,9%	4.556.564	3.079.652	8,5%	4.025.672	3.079.652
Aberdeen GEM Fund	1,2%	4.086.539	3.912.856	0,8%	4.315.212	3.912.856
Fisher Investment EM Fund	1,8%	3.990.558	3.497.500	1,6%	4.417.741	3.497.500
Vanguard Global Enhanced Fund	13,3%	3.942.349	3.088.990	16,2%	4.040.404	3.088.990
Montanaro European Smaller Companies Fund	6,4%	3.719.234	3.640.950	4,9%	3.836.036	3.640.950
JP Morgan Global Dynamic Fund	8,8%	3.586.493	1.240.898	8,4%	3.653.204	1.240.898
MFS Low Volatility Fund	15,4%	2.779.140	2.535.505	-	0	0
Acadian Global Equity Fund	6,4%	2.239.458	985.833	5,9%	2.219.220	985.833
Skagen Global II	-	0	0	4,4%	4.245.574	3.582.288
		105.891.258	67.770.577		102.394.800	63.877.823

Kostnaðarverð í töflu hér að framan er skilgreint sem vegið meðalkaupverð í viðkomandi félagi, framtakssjóði eða verðbréfasjóði. Ekki tekið tillit til arðgreiðslna eða annarrar ráðstöfunar verðmæta til hluthafa við útreikning á meðalkaupverði.

11. Skuldabréf

	Samtryggingardeild		Séreignardeild	Tilgr. séreignard.	31.12.2018
	Kaupkrafta	Markaðskrafta	Markaðskrafta	Markaðskrafta	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	98.453.058	38.782.786	1.563.833	20.675	138.820.352
Skuldabréf fjármálastofnana	0	34.608.907	414.823	5.481	35.029.211
Skuldabréf sveitarfélaga	0	12.002.504	170.807	2.281	12.175.592
Skuldabréf fyrirtækja	0	36.590.050	414.869	5.609	37.010.528
Veðlán sjóðfélaga	44.670.394	0	0	0	44.670.394
Önnur veðlán	4.840.190	0	0	0	4.840.190
Niðurfærslur veðlana	(496.231)	0	0	0	(496.231)
	147.467.411	121.984.247	2.564.332	34.046	272.050.037

	Samtryggingardeild		Séreignardeild	Tilgr. séreignard.	31.12.2017
	Kaupkrafta	Markaðskrafta	Markaðskrafta	Markaðskrafta	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	100.667.465	38.978.702	1.592.404	4.686	141.243.257
Skuldabréf fjármálastofnana	0	30.393.813	409.767	1.206	30.804.785
Skuldabréf sveitarfélaga	0	14.434.009	171.599	505	14.606.114
Skuldabréf fyrirtækja	0	30.315.938	309.042	909	30.625.890
Veðlán sjóðfélaga	27.958.003	0	0	0	27.958.003
Önnur veðlán	2.738.299	0	0	0	2.738.299
Niðurfærslur veðlana	(368.365)	0	0	0	(368.365)
	130.995.403	114.122.463	2.482.812	7.307	247.607.984

2018	Samtryggingardeild		2017	Samtryggingardeild	
	Kaupkrafta	Markaðskrafta		Kaupkrafta	Markaðskrafta
Skuldabréf með ríkisábyrgð	98.453.058	125.125.940	Skuldabréf með ríkisábyrgð	100.667.465	125.336.492

Eins og sjá má í töflunni hér fyrir ofan gerir sjóðurinn hluta af skuldabréfum með ríkisábyrgð upp á kaupkröfu. Virði þeirra tekur því ekki mið af markaðsverði skuldabréfa, heldur bera þau vexti og verðbætur út líftíma sinn í samræmi við ávöxtunarkröfu þeirra við kaup. Ef þessar eignir væru færðar á markaðsverði hefði hrein raunávöxtun samtryggingardeildar á árinu 2018 verið 2,5% í stað 2,4% (hefði verið 6,8% í stað 5,8% á árinu 2017).

Fjárhæðir í þúsundum króna.

12. Niðurfærslur veðlána

	31.12.2018	31.12.2017
Niðurfærsla í ársbyrjun	(368.365)	(265.369)
Afskrifað tapað á árinu	8.797	(600)
Breyting niðurfærsla á árinu	(136.663)	(102.395)
	(496.231)	(368.365)

Veðskuldabréferu færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast í framtíðinni.

13. Aðrar fjárfestingar

	31.12.2018	31.12.2017
Fullnustueignir	48.662	81.094
	48.662	81.094

Í árslok á sjóðurinn eina fasteign sem tekin hefur verið til fullnustu en í árslok 2017 voru eignirnar tvær. Fasteignamat fullnustueigna í árslok 2018 nam kr. 47.750.000 og váttryggingaverðmæti kr. 59.350.000. Til samanburðar nam fasteignamat fullnustueigna í árslok 2017 kr. 75.400.000 og váttryggingaverðmæti kr. 74.290.000.

14. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

	31.12.2018		31.12.2017	
	Í erlendum gjaldmiðli	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðli	Í íslenskum krónum
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	186.549.374	87.177.686	160.879.121	87.038.203
Skuldabréf	2.476.769	269.573.268	2.159.301	245.480.831
Bundnar bankainnstæður	0	813.830	0	701.350
Aðrar fjárfestingar	0	48.662	0	81.094
	189.026.143	357.613.445	163.038.422	333.301.478
Hlutfallsleg skipting	34,6%	65,4%	32,8%	67,2%

	31.12.2018	31.12.2017
Í USD	144.083.020	127.952.071
Í EUR	25.909.608	19.589.701
Í GBP	4.558.917	4.026.233
Í DKK	13.598.984	11.470.417
Í SEK	875.614	0
	189.026.143	163.038.422

15. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir og lóðir	Rekstrarfjármunir	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða í ársbyrjun	391.849	90.048	481.896
Eignfært á árinu	39.661	27.021	66.682
Staða í árslok	431.510	117.069	548.579
Afskriftir			
Staða í ársbyrjun	89.944	37.193	127.137
Afskrift ársins	7.597	14.724	22.321
Staða í árslok	97.541	51.917	149.458
Bókfært verð			
Bókfært verð í ársbyrjun	301.905	52.855	354.760
Bókfært verð í árslok	333.969	65.152	399.121
Afskriftahlutföll	1–6%	10–35%	

Fasteignamat og vátryggingamat eigna sjóðsins í árslok	Fasteignamat	Vátryggingamat
Fasteignir og lóðir til eigin nota	497.650	654.900
Rekstrarfjármunir		52.392

16. Lífeyrisskuldbindingar

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2018 eru heildarlífeyrisskuldbindingar samtryggingardeildar sjóðsins 15,1 mö.kr. eða 1,5% umfram hreina eign, þ.e. reiknað miðað við 3,5% ávöxtunarkröfu. Sjá nánar yfirlit um tryggingafræðilega stöðu. Tryggingafræðileg staða samtryggingardeildar sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr.129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Útreikningurinn er gerður af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins. Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða með síðari breytingum. Við mat á dánar- og lífslíkum skal nota nýjustu dánar- og eftirlífendatöflur, sem útgefnar eru af ráðherra að fengnum tillögum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga. Í reglugerðinni kemur

einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysluverðs. Útreikningur tryggingafræðilegrar stöðu í lok árs 2018 miðast við sértækar lífs- og örorkulíkur fyrir sjóðinn en útreikningur í lok árs 2016 og árin þar á undan miðast við staðlaðar forsendur að teknu tilliti til afsláttar vegna örorkulíkna sjóðsins. Tryggingastærðfræðingur sjóðsins hefur unnið sértækar lífs- og örorkulíkur fyrir sjóðinn og telur hann að þær forsendur gefi réttari mynd af stöðu sjóðsins, sbr. 22. gr. framangreindrar reglugerðar nr. 391/1998, í stað þess að nota staðlaðar forsendur um lífs- og örorkulíkur sem reglugerðin vísar til.

	2018	2017
Eignir		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	999.179.342	868.924.167
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	868.924.167	779.579.051
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu	130.255.175	89.345.116
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok	1.014.221.793	882.563.866
Skuldbindingar í ársbyrjun	882.563.866	800.895.159
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu	131.657.927	81.668.707
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	(1.402.751)	7.676.409

Yfirlit yfir breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar	2018	2017
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	504.962.820	469.916.278
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	35.497.627	25.524.379
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	27.721.803	22.821.010
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(16.365.167)	(15.089.333)
Hækkun vegna breyttra tyggingafræðilegra forsendna	0	780.701
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga	2.874.249	1.009.784
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	554.691.332	504.962.820

17. Áfallinn kostnaður og fyrirfram innheimtar tekjur

	31.12.2018	31.12.2017
Ógreidd gjöld vegna innheimtu fyrir stéttarfélög og VIRK	296.980	270.467
Aðrar skuldir	69.805	93.226
Tilgreind séreign	28.801	6.716
	395.585	370.408

18. Aðrar skuldir

	31.12.2018	31.12.2017
Ógreiddur kostnaður	38.624	13.763
	38.624	13.763

19. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahags

Lífeyrissjóðurinn er skuldbundinn til að fjárfesta í framtaks-, nýsköpunar- og fasteignasjóðum á næstu árum.

	31.12.2018	31.12.2017
Innlendar skuldbindingar	8.896.875	9.841.536
Erlendar skuldbindingar	34.079.891	18.802.330
	42.976.767	28.643.866

20. Þrepaskipting gangvirðis

Sjóðurinn notast við ákveðna þrepaskiptingu þegar eignir eru verðmetnar til gangvirðis.

Stig 1

Gangvirðismat byggir á skráðu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir.

Stig 2

Gangvirðismat byggir á verðlagningu á markaði fyrir samskonar eða sambærilegar eignir, beint eða óbeint. Nýlegt viðskiptaverð eða nýlegt kaup- eða sölutilboð er notað til ákvörðunar gangvirðis hlutabréfa. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sömu

tímalengd, sem virk viðskipti eru með, er notuð sem viðmið við gangvirðismat á skuldabréfum.

Stig 3

Gangvirðismat byggir á öðrum upplýsingum en markaðsupplýsingum, þ.e. almennt viðurkenndum matsaðferðum fyrir virði óskráðra eigna. Meðal verðmatsaðferða eru reiknað innra virði, verðmat byggt á kennitölusamanburði, núvirðis- og sjóðstreymislíkön og önnur virðislíkön. Fjárfestingar í óskráðum innlendum og erlendum framtakssjóðum færast undir þennan lið.

Eignir færðar á gangvirði 2018	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	230.053.064	0	43.673.996	273.727.060
Skuldabréf	90.136.351	34.446.275	0	124.582.625
Samtals fært á gangvirði	320.189.414	34.446.275	43.673.996	398.309.686
Eignir færðar á kaupkröfu				147.467.411
Samtals eignir				545.777.097

Tekjur eigna færðra á gangvirði 2018	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	3.792.014	0	6.511.915	10.303.929
Skuldabréf	5.448.744	2.290.571	0	7.739.315
Samtals	9.240.758	2.290.571	6.511.915	18.043.244

Eignir færðar á gangvirði 2017	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	202.892.997	24.592	45.031.600	247.949.189
Skuldabréf	80.603.574	36.009.008	0	116.612.582
Samtals fært á gangvirði	283.496.571	36.033.600	45.031.600	364.561.770
Eignir færðar á kaupkröfu				130.995.403
Samtals eignir				495.557.173

Tekjur eigna færðra á gangvirði 2017	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	16.135.479	3.503	3.364.473	19.503.456
Skuldabréf	6.419.405	2.982.721	0	9.402.126
Samtals	22.554.884	2.986.225	3.364.473	28.905.582

Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

21. Markmið áhættustýringar

Áhættustefna Gildis tekur bæði til fjárhagslegrar áhættu og rekstraráhættu í starfsemi sjóðsins. Helstu áhættur sem sjóðurinn stendur frammi fyrir í daglegri starfsemi eru: Markaðsáhætta, vaxtaáhætta, gjaldmiðlaáhætta, verðbólguáhætta, mótaðilaáhætta, skuldbindingaáhætta, lausafjáráhætta og rekstraráhætta.

Í mars 2018 var samþykkt ný áhættustefna og í maí 2018 í fyrsta sinn áhættustýringarstefna

fyrir sjóðinn. Stefnurnar byggja á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisséttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerð nr. 590/2017 um eflirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða og leiðbeiningum Fjármálaeftilitsins vegna eigin áhættumats lífeyrissjóða gefnum út í janúar 2018. Stefnurnar tvær voru uppfærðar í nóvember 2018 samhliða fjárfestingarstefnu.

21.1 Fjárhagsleg áhætta

22.1.1 Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna eða skuldbindinga, þ.m.t. vegna breytinga á gengi gjaldmiðla, vöxtum, verðbólgu, verði hluta- og skuldabréfa og

hlutdeildarskírteina í sjóðum. Meginmarkmið með greiningu á markaðsáhættu er að halda henni innan marka fjárfestingarstefnu og meta áhrif einstakra fjárfestinga á heildaráhættu.

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta felst í áhrifum breytinga á markaðsvöxtum á verðmyndun skuldabréfa. Í tryggingafræðilegri úttekt er gert ráð fyrir að skuldbindingar lífeyrissjóðsins hækki um sem nemur 3,5% að raunvirði á ári. Vaxtaáhætta felst m.a. í því að vextir á markaði lækki það mikið að sjóðurinn geti ekki keypt skuldabréf sem beri ásættanlega ávöxtun. Í því felst jafnframt

endurfjármögnunaráhætta. Ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri ávöxtunarkröfu. Þessari áhættu er hægt að stýra með hlutfalli fastra vaxta og breytilegra, hlutfalli uppgreiðanlegra skuldabréfa og óuppgreiðanlegra, líftíma skuldabréfa og hlutfalli skuldabréfa í eignasafninu.

Ósamræmisáhætta

Ósamræmisáhætta vísar til ósamræmis í breytingum á gangvirði eigna annars vegar og skuldbindinga hins vegar. Dæmi um slíkan áhættuþátt er verðtrygging. Lífeyrisréttindi eru verðtryggðar skuldbindingar en eignir samtryggingardeildar eru hins vegar ekki

verðtryggðar að fullu. Ýmsar eignir hafa þó eiginleika óbeinnar verðtryggingar. Álagsprófum og næmnigreiningum er beitt á eignir og skuldbindingar til þess að meta næmni þeirra fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir eignum og skuldbindingum.

	31.12.2018	31.12.2017
Verðtryggingarhlutfall	41,4%	40,0%

Verðbólguáhætta

Skuldbindingar samtryggingardeildar sjóðsins eru verðtryggðar þar sem lífeyrisgreiðslur eru verðtryggðar. Eignahlið samtryggingardeildar er aftur á móti ekki að fullu verðtryggð. Með því að reikna út misvægi á verðtryggðum skuldbindingum

og eignum fæst út verðbólguáhætta. Með því að auka/minnka verðtryggðar eignir sem og að meta fylgni annarra eigna (líkt og gjalddeyris) við verðbólgu er hægt að stýra verðbólguáhættu.

Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta sjóðsins felst í hættu á að sveiflur á gengi krónunnar annars vegar og erlendra myntkrossa hins vegar geti haft neikvæð áhrif á eignastöðu sjóðsins. Samkvæmt lögum um lífeyrissjóði mega gengistryggðar eignir samtryggingardeildar sjóðsins að hámarki nema 50% af hreinni eign til greiðslu lífeyris. Það er stefna sjóðsins og hluti af áhættustýringu hans að eiga vel dreift eignasafn sem ekki byggir eingöngu á íslenska hagkerfinu.

Í árslok 2018 er meirihluti heildareigna sjóðsins í íslenskum krónum. Um 34,1% þeirra eru í erlendum fjárfestingum og handbæru fé, eða sem svarar til 190 ma.kr. Sjá einnig skýringu nr. 14 um hlutfall fjárfestinga sjóðsins í erlendra mynt. Upplýsingar um gengi og útreikningur á flókti taka tillit til kaupgengis Seðlabanka Íslands.

Markaðsáhætta (sveiflur í ávöxtun)

Markaðsáhætta (sveiflur í ávöxtun) er sú hætta að verðbreytingar hlutabréfa, hlutdeildarskírteina og annarra verðbréfa með breytilegar tekjur hafi óhagstæð áhrif á eignastöðu sjóðsins.

Stór hluti eigna sjóðsins er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum.

Markaðsverðbréf mynda stærstan hluta þeirra eigna sem ætlað er að standa á móti lífeyrisskuldbindingu sjóðsins. Fjárfestingar sjóðsins í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum en þó er hluti fjárfestinganna í óskráðum eignum.

Uppgreiðsluáhætta

Uppgreiðsluáhætta felst í áhættunni á að uppgreiðslur vaxi eftir því sem munur á vöxtum skuldabréfa og markaðsvöxtum er meiri, þ.e. í þeim tilfellum sem uppgreiðsluheimild er

til staðar. Áhætta sjóðsins felst þá t.a.m. í möguleikanum á að þurfa að endurfjárfesta á lægri vöxtum í kjölfar uppgreiðslu. Að því leyti hefur uppgreiðsluáhætta skyldleika við vaxtaáhættu.

	31.12.2018	31.12.2017
Uppgreiðanleg skuldabréf sjóðsins	73.043.331	56.569.954
þar af á föstum vöxtum uppgreiðanleg m. skilyrðum	28.017.857	21.656.785
þar af á föstum vöxtum uppgreiðanleg án skilyrða	23.221.084	17.370.019
þar af á breytilegum vöxtum uppgreiðanleg án skilyrða	21.804.389	10.999.123

Áhætta vegna eigna og skuldbindinga utan efnahags

Hætta á breytingum á undirliggjandi eignum eða skuldbindingum utan efnahags. Skuldbindandi samningar um greiðslur í framtakssjóði eru dæmi um eignir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings. Í árslok 2018 eru skuldbindingar utan efnahags 43 milljarðar

króna sem skiptast í 8,9 milljarða innlendar skuldbindingar og 34,1 milljarða erlendar. Í árslok 2017 voru innlendar skuldbindingar 9,8 milljarðar króna og erlendar skuldbindingar 18,8 milljarðar króna.

21.2 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sjóðsins ef mótaðili eða viðskiptamaður í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Helsta mótaðilaáhætta sjóðsins verður til við kaup á verðbréfum og með veitingu veðlána. Mótaðilaáhætta er flokkuð í útlánaáhættu, samþjöppunaráhættu, landsáhættu, uppgjörshættu og vörsluáhættu.

Stjórn sjóðsins samþykkir fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn árlega. Í henni eru m.a. sett viðmiðunarmörk um fjárfestingar í eignaflokkum

og einstökum fjárfestingum. Þá hefur sjóðurinn einnig mótað sér stefnu um áhættuflokkun mótaðila ef fjárfesting eða eign sjóðsins í skuldabréfum útgefnum af þeim er umfram skilgreind viðmið.

Einn liður í að meta mótaðilaáhættu er að fylgjast með vanskilum útgefenda skuldabréfa í eigu sjóðsins og vanskilum innan sjóðfélagalánasafns. Vanskil ársins eru notuð við mat á niðurfærsluþörf sem færast á niðurfærslureikning sjóðsins.

	31.12.2018	31.12.2017
Eftirstöðvar sjóðfélagalána í meira en 90 daga vanskilum	214.418	230.764

21.3 Skuldbindingaáhætta

Skuldbindingaáhætta (lífeyristryggingaráhætta) er sú áhætta að skerða þurfi réttindi sjóðfélaga vegna breytinga á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins. Skuldbindingaáhætta má skipta m.a. í breytingar á iðgjöldum og lífslíkum sjóðfélaga, umhverfisáhættu, breytingu á örorkulíkum og réttindaflutningsáhættu. Til að meta skuldbindingaáhættu er m.a. horft á hlutfall lífeyris á móti iðgjöldum, aldursamsetningu sjóðfélaga, hlutfall öryrkja og fleira.

Með því að gera sviðsmyndagreiningar og svokallaðar tölfræðilegar hermanir (e. simulation) á eignum og skuldbindingum sjóðsins, miðað við mismunandi forsendur, er hægt að meta líkur á að sjóðurinn þurfi að breyta réttindum samanber nánari ákvæði laga og samþykktu sjóðsins.

Álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013

Sjóðurinn framkvæmir reglulega álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013. Markmið álagsprófsins er að meta hvort tryggingafræðileg staða sjóðsins verði undir -10% miðað við mismunandi álagsþætti. Í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef tryggingafræðileg heildarstaða lífeyrissjóða án ábyrgðar leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga er skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Með sama hætti þarf að gera breytingar á samþykktum ef munurinn hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin 5 ár. Einn þáttur í álagsprófinu setur tryggingafræðilega stöðu sjóðsins niður fyrir -10% viðmiðið.

	Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris	Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	Tryggingafræðileg staða
Tryggingafræðileg staða 31.12.2018	-	-	-1,5%
Núvirðisvextir lækkaðir um 0,5%	(49.728,661)	-8,9%	-10,4%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	(29.578,852)	-5,3%	-6,8%
Örorkulíkur aukast um 10%	(8.438,575)	-1,5%	-3,0%
VNV hækkun ársins aukin um 0,5% stig	(650,053)	-0,1%	-1,6%
GVT lækkar um 10%	(10.107,545)	-1,8%	-3,3%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	(2.875,345)	-0,5%	-2,0%
Innlend/erlend markaðaskuldabréf lækka um 10%	(7.882,252)	-1,4%	-2,9%
Erlend óskráð hlutabréf/hlutdeildarskírteini lækka um 10%	(1.206,376)	-0,2%	-1,7%
Innlend óskráð hlutabréf/hlutdeildarskírteini lækka um 10%	(1.206,376)	-0,2%	-1,7%
Erlend skráð hlutabréf lækka um 10%	(6.213,283)	-1,1%	-2,6%
Innlend skráð hlutabréf lækka um 10%	(3.987,991)	-0,7%	-2,2%

21.4 Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hætta á að sjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Lausafjánhætta skiptist í tvennt, seljanleikaáhætta og sjóðstreymisáhætta. Meginmarkmiðið er að á hverjum tíma hafi sjóðurinn nægt laust fé til að standa við nauðsynlegar greiðslur og skuldbindingar. Lausafjánhætta er almennt ekki talin stór áhættuþáttur í starfsemi sjóðsins sökum þess að hreint innstreymi (afborganir+iðgjöld-lífeyrir) í sjóðinn verður mikið næstu árin.

Seljanleikaáhætta lýtur að því að ekki sé unnt að selja tiltekna fjármálagerninga innan tiltekins tíma. Stærsti hluti eigna sjóðsins eru skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem almennt teljast til seljanlegra eigna.

Sjóðstreymisáhætta vísar til hættunnar á því að ekki sé unnt að standa við greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eða uppgjörs samninga sem sjóðurinn hefur undirgengist, t.d. vegna verðbréfavíðskipta.

Ein leið til að meta sjóðstreymisáhættu er að fylgjast með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% eru greidd meiri iðgjöld til sjóðsins en greitt er út í lífeyri. Sjóðstreymisáhætta sjóðsins er takmörkuð þar sem lífeyrisbyrði hans er 54,8% í árslok 2018.

	31.12.2018	31.12.2017
Lífeyrisbyrði samtryggingardeildar %	54,8%	62,7%

21.5 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hætta á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi eða gallaðra innri verkferla, starfsmanna, sviksemi, ófullnægjandi upplýsingakerfa eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi lífeyrissjóða. Skipta má rekstraráhættu í starfsmannaáhættu, áhættu vegna svika, áhættu vegna upplýsingatækni, orðsporsáhættu, pólitíska áhættu (lög og reglur), lagalega áhættu, áhættu vegna útvistunar, áhættu vegna aðstöðu, ófullnægjandi öryggisráðstafana og upplýsingaáhættu.

Meginmarkmið er að allir starfsmenn sjóðsins hafi góða yfirsýn yfir helstu rekstraráhættuþætti í starfsemi sjóðsins, þekki helstu ógnir við starfsemi hans og áhrif þeirra og geti framkvæmt viðeigandi ráðstafanir ef nauðsynlegt er. Þegar mat á rekstraráhættu liggur fyrir er leitast við að beita áhættumildandi aðgerðum til að minnka áhrif og/eða tíðni áhættuþátta, ef það er talið hagkvæmt og/eða mögulegt.

Skýringar

Séreignar

22. Heildarfjárhæð lífeyris

2018	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Ellilífeyrir	36.826	50.410	31.082	118.317
Örorkulífeyrir	27	871	431	1.328
Makalífeyrir	0	69	93	163
Barnalífeyrir	377	35	0	412
	37.230	51.385	31.606	120.220

2017	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Ellilífeyrir	34.565	30.677	25.267	90.509
Örorkulífeyrir	295	2.008	0	2.303
Makalífeyrir	5.584	1.682	126	7.392
Barnalífeyrir	0	46	0	46
	40.445	34.412	25.393	100.249

23. Hreinar fjárfestingartekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

2018	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Arðgreiðslur	5.197	3.630	0	8.828
Gangvirðisbreytingar v. innlendra eigna	(7.864)	(4.025)	0	(11.889)
Gangvirðisbreytingar v. erlendra eigna	(40.433)	(23.735)	0	(64.168)
Gjaldmiðlabreytingar	45.787	28.744	0	74.531
	2.688	4.614	0	7.301

2017	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Arðgreiðslur	2.908	2.306	0	5.214
Gangvirðisbreytingar v. innlendra eigna	(4.708)	(4.667)	0	(9.375)
Gangvirðisbreytingar v. erlendra eigna	83.615	64.104	0	147.718
Gjaldmiðlabreytingar	(26.798)	(24.926)	0	(51.723)
	55.017	36.817	0	91.834

24. Hreinar tekjur af skuldabréfum

2018	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Gengismunur innlendra skuldabréfa	77.315	96.850	0	174.165
	77.315	96.850	0	174.165

2017	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Gengismunur innlendra skuldabréfa	86.309	95.396	0	181.704
	86.309	95.396	0	181.704

25. Fjárfestingargjöld

2018	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals
Umsýsluþóknunir					
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	819.848	0,4%	0	3.383	3.383
Samtals umsýsluþóknunir	819.848	0,4%	0	3.383	3.383
Kaup- og sölubóknunir vegna verðbréfavíðskipta					
			0	367	367
Vörsluþóknun					
			45	0	45
Önnur fjárfestingargjöld					
			0	449	449
Samtals fjárfestingargjöld			45	4.199	4.244

2018	Áætluð umsýsluþóknun	Samtals
Séreignarleið 1	2.046	2.046
Séreignarleið 2	1.337	1.337
Samtals umsýsluþóknun	3.383	3.383

2017	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals
Umsýsluþóknunir					
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	652.756	0,4%	0	2.620	2.620
Samtals umsýsluþóknunir	652.756	0,4%	0	2.620	2.620
Kaup- og sölubóknunir vegna verðbréfavíðskipta					
			45	0	45
Önnur fjárfestingargjöld					
			0	383	383
Samtals fjárfestingargjöld			45	3.004	3.049

2017	Áætluð umsýsluþóknun	Samtals
Séreignarleið 1	1.342	1.342
Séreignarleið 2	1.278	1.278
Samtals umsýsluþóknun	2.620	2.620

26. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Eignarhlutir í innlendum hlutafélögum og sjóðum	272.586	188.625	0	461.211
Eignarhlutir í erlendum skuldabréfasjóðum	100.761	123.832	0	224.593
Hlutdeildarskríteini í erlendum verðbréfasjóðum	387.224	222.542	0	609.766
	760.571	534.998	0	1.295.569

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Eignarhlutir í innl. hlutafélögum og sjóðum	278.754	190.784	0	469.537
Hlutdeildarskríteini í erl. verðbréfasjóðum	379.834	256.313	0	636.147
	658.587	447.096	0	1.105.684

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Hagar hf	34.677	25.675	0	60.352
Festi hf.	34.956	24.114	0	59.070
Eimskipafélag Íslands hf	30.248	20.527	0	50.774
Sýn hf.	27.851	19.098	0	46.949
Marel hf.	27.669	19.089	0	46.757
Skeljungur hf.	22.426	15.472	0	37.897
Reitir fasteignafélag hf.	20.866	13.324	0	34.190
Icelandair Group hf	18.446	12.656	0	31.102
Síminn hf	14.761	9.894	0	24.655
Reginn hf	8.459	5.406	0	13.865
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	7.147	5.278	0	12.424
Tryggingamiðstöðin hf	6.912	5.178	0	12.090
Arion banki hf.	11.931	8.197	0	20.128
Arion banki hf.(SDR)	6.067	4.153	0	10.220
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum	172	564	0	737
	272.586	188.625	0	461.211

Skráðir erlendir hlutabréfasjóðir	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Vanguard Global Stock Index Fund	190.171	105.995	0	296.166
MFS Global Concentrated Fund	64.977	38.521	0	103.498
Wellington Global Value Fund	65.100	39.731	0	104.831
JP Morgan Global Dynamic Fund	66.976	38.294	0	105.271
	387.224	222.542	0	609.766

Skráðir erlendir skuldabréfasjóðir	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
BlackRock FIGO Fund	56.711	71.137	0	127.849
Pimco Global Income Fund	44.049	52.694	0	96.744
	100.761	123.832	0	224.593

Skráð innlend félög	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Marel hf.	51.222	35.086	0	86.308
Össur hf.	26.193	17.946	0	44.139
Reitir fasteignafélag hf.	24.615	15.821	0	40.436
Icelandair Group hf	27.861	17.985	0	45.846
Hagar hf	26.785	19.961	0	46.746
Eimskipafélag Íslands hf	26.114	17.709	0	43.823
HB Grandi hf	10.875	7.374	0	18.249
Reginn hf	10.353	6.660	0	17.013
Síminn hf	16.392	11.059	0	27.451
Festi hf	13.205	9.837	0	23.042
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	8.547	6.352	0	14.899
Sýn hf	27.521	17.575	0	45.095
Tryggingamiðstöðin hf	8.843	6.668	0	15.510
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum	229	750	0	979
	278.754	190.784	0	469.537

Skráðir erlendir hlutabréfasjóðir	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Vanguard Global Stock Index Fund	188.408	105.700	0	294.108
MFS Global Concentrated Fund	75.903	49.680	0	125.583
Skagen Global II	34.533	58.875	0	93.408
JP Morgan Global Dynamic Fund	80.990	42.058	0	123.048
	379.834	256.313	0	636.147

27. Skuldabréf

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Skuldabréf með ríkisábyrgð	734.582	829.251	0	1.563.833
Skuldabréf fjármálastofnana	195.279	219.544	0	414.823
Skuldabréf sveitarfélaga	77.479	93.328	0	170.807
Skuldabréf fyrirtækja	180.033	234.836	0	414.869
	1.187.373	1.376.959	0	2.564.332

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð	755.548	837.000	0	1.592.548
Skuldabréf fjármálastofnana	192.667	217.134	0	409.801
Skuldabréf sveitarfélaga	79.016	92.594	0	171.611
Skuldabréf fyrirtækja	137.360	171.694	0	309.054
	1.164.590	1.318.423	0	2.483.014

28. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Innlendar fjárfestingar	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	266.519	184.472	0	450.991
Skuldabréf	1.187.373	1.376.959	0	2.564.332
Bundnar bankainnstæður	0	0	749.441	749.441
	1.453.892	1.561.431	749.441	3.764.764

Erlendar fjárfestingar	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	494.052	350.526	0	844.578
	494.052	350.526	0	844.578

Innlendar fjárfestingar	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	252.561	172.838	0	425.398
Skuldabréf	1.164.590	1.318.423	0	2.483.014
Bundnar bankainnstæður	0	0	687.531	687.531
	1.417.151	1.491.261	687.531	3.595.943

Erlendar fjárfestingar	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	406.027	274.259	0	680.285
	406.027	274.259	0	680.285

Fjárfestingar í erlendum gjaldmiðlum	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018	2017
Í USD	443.935	293.679	0	737.615	636.147
Í EUR	44.050	52.694	0	96.745	0
Í SEK	6.067	4.153	0	10.219	0
Í DKK	0	0	0	0	44.139
	494.053	350.526	0	844.579	680.285

Skýringar

Tilgreind séreign

29. Heildarfjárhæð lífeyris

2018	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Ellilífeyrir	80	91	963	1.134
	80	91	963	1.134

2017	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Ellilífeyrir	0	0	0	0
	0	0	0	0

30. Hreinar fjárfestingartekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

2018	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Arðgreiðslur	37	46	0	83
Gangvirðisbreytingar vegna innlendra eigna	(57)	(51)	0	(108)
Gangvirðisbreytingar vegna erlendra eigna	(292)	(301)	0	(592)
Gjaldmiðlabreytingar	330	364	0	694
	19	58	0	78

2017	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Arðgreiðslur	1	2	0	4
Gangvirðisbreytingar vegna innlendra eigna	(2)	(5)	0	(7)
Gangvirðisbreytingar vegna erlendra eigna	36	66	0	102
Gjaldmiðlabreytingar	(12)	(26)	0	(37)
	24	38	0	62

31. Hreinar tekjur af skuldabréfum

2018	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Gengismunur innlendra skuldabréfa	558	1.227	0	1.785
	558	1.227	0	1.785

2017	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Gengismunur innlendra skuldabréfa	37	98	0	136
	37	98	0	136

32. Fjárfestingargjöld

2018	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðar- hlutfall af meðaltalseign	Bein fjár- festingargjöld	Áætluð fjár- festingargjöld	Samtals
Umsýsluþóknarir					
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	9.906	0,3%	0	32	32
Samtals umsýsluþóknarir	9.906	0,3%	0	32	32
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfaviðskipta			6	0	6
Vörsluþóknun			0	0	0
Önnur fjárfestingargjöld			0	4	4
Samtals fjárfestingargjöld			6	36	42

2018	Umsýsluþóknun	Áætluð umsýsluþóknun	Samtals
Séreignarleið 1	0	15	15
Séreignarleið 2	0	17	17
Samtals umsýsluþóknun	0	32	32

2017	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðar- hlutfall af meðaltalseign	Bein fjár- festingargjöld	Áætluð fjár- festingargjöld	Samtals
Umsýsluþóknarir					
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	2.400	0,1%	0	4	4
Samtals umsýsluþóknarir	2.400	0,1%	0	4	4
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfaviðskipta			0	0	0
Önnur fjárfestingargjöld			0	0	0
Samtals fjárfestingargjöld			0	4	4

2017	Umsýsluþóknun	Áætluð umsýsluþóknun	Samtals
Séreignarleið 1	0	1	1
Séreignarleið 2	0	3	3
Samtals umsýsluþóknun	0	4	4

33. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Eignarhlutir í innlendum hlutafélögum og sjóðum	2.392	3.237	0	5.628
Eignarhlutir í erlendum hlutafélögum og sjóðum	884	2.125	0	3.009
Hlutdeildarskírteini í erlendum verðbréfasjóðum	3.398	3.819	0	7.216
	6.673	9.180	0	15.854

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Eignarhlutir í innlendum hlutafélögum og sjóðum	536	704	0	1.240
Hlutdeildarskírteini í erlendum verðbréfasjóðum	731	946	0	1.676
	1.267	1.650	0	2.917

33. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Skráð innlend félög	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Hagar hf	304	441	0	745
Festi hf.	307	414	0	720
Eimskipafélag Íslands hf	265	352	0	618
Sýn hf.	244	328	0	572
Marel hf.	243	328	0	570
Skeljungur hf.	197	265	0	462
Reitir fasteignafélag hf.	183	229	0	412
Icelandair Group hf	162	217	0	379
Síminn hf	130	170	0	299
Reginn hf	74	93	0	167
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	63	91	0	153
Tryggingamiðstöðin hf	61	89	0	149
Arion banki hf.	105	141	0	245
Arion banki hf. (SDR)	53	71	0	124
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum	2	10	0	11
	2.392	3.237	0	5.628

Skráðir erlendir hlutabréfasjóðir	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Vanguard Global Stock Index Fund	1.669	1.819	0	3.487
MFS Global Concentrated Fund	570	661	0	1.231
Wellington Global Value Fund	571	682	0	1.253
JP Morgan Global Dynamic Fund	588	657	0	1.245
	3.398	3.819	0	7.216

Skráðir erlendir skuldabréfaasjóðir	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
BlackRock FIGO Fund	498	1.221	0	1.718
Pimco Global Income Fund	387	904	0	1.291
	884	2.125	0	3.009

Skráð innlend félög	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Marel hf.	99	129	0	228
Össur hf.	50	66	0	117
Reitir fasteignafélag hf.	47	58	0	106
Icelandair Group hf	54	66	0	120
Hagar hf	52	74	0	125
Eimskipafélag Íslands hf	50	65	0	116
HB Grandi hf	21	27	0	48
Reginn hf	20	25	0	44
Síminn hf	32	41	0	72
Festi hf	25	36	0	62
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	16	23	0	40
Sýn hf	53	65	0	118
Tryggingamiðstöðin hf	17	25	0	42
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum	0	3	0	3
	536	704	0	1.240

Skráðir erlendis hlutabréfasjóðir	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Vanguard Global Stock Index	362	390	0	752
MFS Global Concentrated	146	183	0	329
Skagen Global II	66	217	0	284
JP Morgan Global Dynamic	156	155	0	311
	731	946	0	1.676

34. Skuldabréf

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Skuldabréf með ríkisábyrgð	6.445	14.229	0	20.675
Skuldabréf fjármálastofnana	1.713	3.767	0	5.481
Skuldabréf sveitarfélaga	680	1.601	0	2.281
Skuldabréf fyrirtækja	1.580	4.030	0	5.609
	10.418	23.628	0	34.046

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð	1.454	3.088	0	4.542
Skuldabréf fjármálastofnana	371	801	0	1.172
Skuldabréf sveitarfélaga	152	342	0	494
Skuldabréf fyrirtækja	264	634	0	898
	2.240	4.865	0	7.105

35. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Innlendar fjárfestingar	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	2.339	3.165	0	5.504
Skuldabréf	10.418	23.628	0	34.046
Bundnar bankainnstæður	0	0	7.079	7.079
	12.757	26.793	7.079	46.628

Erlendar fjárfestingar	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2018
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	4.335	6.015	0	10.350
	4.335	6.015	0	10.350

Innlendar fjárfestingar	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	486	638	0	1.124
Skuldabréf	2.240	4.865	0	7.105
Bundnar bankainnstæður	0	0	2.579	2.579
	2.726	5.503	2.579	10.808

Erlendar fjárfestingar	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2017
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	781	1.012	0	1.793
	781	1.012	0	1.793

Fjárfestingar í erlendum gjaldmiðlum	Leið 1	Leið 2	Leið 3	31.12.2018	31.12.2017
Í USD	3.895	75.039	0	8.935	1.676
Í EUR	387	904	0	1.291	0
Í SEK	53	71	0	124	0
Í DKK	0	0	0	0	117
	4.335	6.015	0	10.350	1.793

Fjárhæðir í þúsundum króna.

Kennitölur

Samtryggingardeild	2018	2017	2016	2015	2014
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-1,5%	-1,5%	-2,7%	1,4%	-0,9%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-1,3%	-0,2%	-1,0%	4,7%	1,7%
Hrein nafnávöxtun	5,8%	7,7%	1,2%	10,6%	9,9%
Hrein raunávöxtun	2,4%	5,8%	-0,9%	8,4%	8,8%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	4,8%	5,4%	5,7%	6,5%	5,0%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár	3,9%	0,5%	0,1%	1,1%	2,0%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 15 ár	3,3%	4,1%	3,7%	3,6%	3,0%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 20 ár	3,7%	3,9%	4,0%	4,4%	4,4%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Skráðir eignarhlutir í félögum					
og sjóðum	41,3%	38,0%	38,9%	38,5%	32,6%
Skráð skuldabréf	40,1%	44,6%	45,5%	45,7%	47,9%
Óskráðir eignarhlutir í félögum					
og sjóðum	9,0%	8,6%	8,9%	11,0%	12,7%
Óskráð skuldabréf	0,6%	2,6%	2,0%	1,0%	2,4%
Veðlán	9,0%	6,2%	4,7%	3,8%	4,3%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum	65,4%	67,2%	72,9%	72,7%	71,1%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	34,6%	32,8%	27,1%	27,8%	28,9%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	34.216	32.966	30.761	30.846	28.073
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	234.968	226.014	216.896	209.249	204.072
Fjöldi lífeyrisþega	23.397	22.255	20.331	19.365	18.189

Hlutfallsleg skipting lífeyris

Ellilífeyrir	62,1%	61,4%	60,4%	60,1%	60,3%
Örorkulífeyrir	30,9%	31,4%	32,1%	32,4%	32,0%
Makalífeyrir	6,0%	6,2%	6,4%	6,4%	6,6%
Barnalífeyrir	1,0%	1,0%	1,1%	1,1%	1,0%

Stöðugildi	35,3	33,4	32,0	30,6	25,0
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	29.865.003	25.140.178	21.533.380	19.921.395	16.458.084
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	16.364.894	15.265.157	14.901.146	14.207.903	12.219.492
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	30.815.545	36.993.427	6.062.664	47.435.427	36.751.874
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	855.815	789.899	761.462	693.263	705.350
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	43.459.839	45.286.948	12.214.102	52.003.253	40.344.719
Lífeyrisbyrði	54,8%	62,7%	69,2%	71,3%	74,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður % af iðgjöldum	2,9%	3,2%	3,5%	3,5%	4,3%
Hreinar fjárfestingartekjur % af meðalstöðu eigna	6,0%	7,8%	1,3%	10,3%	9,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður % af meðalstöðu eigna	0,16%	0,16%	0,16%	0,15%	0,18%

Séreignardeild	2018	2017	2016	2015	2014
Framtíðarsýn 1					
Hrein nafnávöxtun	4,0%	7,7%	2,3%	9,3%	7,4%
Hrein raunávöxtun	0,7%	5,9%	0,2%	7,2%	6,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	4,0%	4,9%	5,4%	4,9%	4,6%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 10 ár	4,4%	4,3%	3,5%	4,2%	4,5%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	263	249	223	195	206
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	6.437	6.413	6.463	4.036	4.049
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	33,9%	36,1%	36,1%	40,5%	43,8%
Skráð skuldabréf	63,9%	61,5%	63,9%	55,8%	50,7%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,1%	1,5%	2,9%
Óskráð skuldabréf	2,2%	2,4%	0,4%	2,1%	2,6%
Eignir í íslenskum krónum	74,6%	77,7%	83,1%	70,6%	63,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	25,4%	22,3%	16,9%	29,4%	37,0%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	98,9%	85,5%	82,7%	64,4%	22,4%
Örorkulífeyrir	0,1%	0,7%	2,8%	0,6%	0,1%
Makalífeyrir	0,0%	13,8%	8,4%	3,9%	0,6%
Barnalífeyrir	1,0%	0,0%	1,4%	3,3%	2,2%
Tímabundin útgreiðsla séreignarsparnaðar	-	-	-	22,1%	70,6%
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	66.814	64.001	698.306	118.413	64.234
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	37.230	41.760	42.373	36.217	51.609
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	83.910	147.706	9.769	103.543	76.434
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	7.478	7.309	6.617	4.501	4.503
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	106.016	162.638	659.085	181.581	84.648
Lífeyrisbyrði	55,7%	65,2%	6,1%	30,6%	80,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	11,2%	11,4%	0,9%	3,8%	7,0%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	4,3%	7,8%	0,6%	9,2%	7,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,38%	0,39%	0,44%	0,40%	0,45%

Séreignardeild	2018	2017	2016	2015	2014
Framtíðarsýn 2					
Hrein nafnávöxtun	5,5%	7,5%	3,5%	10,6%	6,5%
Hrein raunávöxtun	2,2%	5,7%	1,3%	8,4%	5,5%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	4,6%	4,7%	4,9%	4,5%	4,2%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 10 ár	3,9%	2,4%	1,8%	2,2%	1,9%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	330	271	250	255	261
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	29.211	29.302	29.385	29.533	29.635
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	21,5%	25,3%	26,1%	26,6%	28,3%
Skráð skuldabréf	76,1%	72,0%	73,3%	69,4%	66,4%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,1%	3,4%	2,6%
Óskráð skuldabréf	2,4%	2,7%	0,5%	0,7%	2,7%
Eignir í íslenskum krónum	81,7%	84,5%	83,9%	82,0%	76,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	18,3%	15,5%	16,1%	18,0%	23,1%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	98,1%	89,1%	92,2%	88,4%	60,2%
Örorkulífeyrir	1,7%	5,8%	2,1%	2,9%	0,0%
Makalífeyrir	0,1%	4,9%	5,1%	5,5%	1,5%
Barnalífeyrir	0,1%	0,1%	0,6%	0,2%	0,1%
Tímabundin útgreiðsla séreignarsparnaðar	-	-	-	3,0%	38,1%
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	80.564	63.671	56.417	55.705	51.773
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	37.230	35.531	53.367	58.588	73.885
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	110.972	139.727	66.658	174.936	107.210
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	7.073	6.952	6.971	6.687	7.171
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	133.079	160.915	62.738	165.504	78.622
Lífeyrisbyrði	46,2%	55,8%	94,6%	105,2%	142,7%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	8,8%	-10,9%	-12,4%	12,0%	13,9%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	5,8%	7,6%	3,8%	10,4%	6,7%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,37%	0,38%	0,40%	0,40%	0,45%

Séreignardeild	2018	2017	2016	2015	2014
Framtíðarsýn 3					
Hrein nafnávöxtun	5,2%	3,6%	3,9%	3,8%	2,5%
Hrein raunávöxtun	1,9%	1,9%	1,8%	1,8%	1,5%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	1,8%	1,7%	1,6%	1,8%	2,2%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 10 ár	2,4%	2,6%	2,9%	3,1%	3,8%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	238	174	173	142	128
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	503	353	329	294	287
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Bundnar bankainnstæður	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	98,3%	99,5%	100,0%	87,5%	53,7%
Örorkulífeyrir	1,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir	0,3%	0,5%	0,0%	0,0%	2,4%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tímabundin útgreiðsla séreignarsparnaðar	-	-	-	12,5%	43,9%
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	64.203	46.641	82.436	(43.269)	16.037
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	31.606	26.219	26.488	33.692	54.389
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	39.616	27.189	26.819	26.024	20.095
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	2.474	2.374	2.213	2.223	3.089
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	69.739	45.237	80.554	(53.108)	(21.222)
Lífeyrisbyrði	49,2%	56,2%	32,1%	-77,9%	339,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	3,9%	5,1%	2,7%	-5,1%	19,3%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	5,4%	3,9%	4,2%	4,0%	2,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,34%	0,34%	0,34%	0,35%	0,45%

Tilgreind séreignardeild	2018	2017
Tilgreind Framtíðarsýn 1		
Hrein nafnávöxtun	5,3%	3,2%
Hrein raunávöxtun	2,0%	2,5%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	66	53
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	87	58
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga		
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	33,9%	36,1%
Skráð skuldabréf	63,9%	61,5%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	2,2%	2,4%
Eignir í íslenskum krónum	74,6%	77,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	25,4%	22,3%
Hlutfallsleg skipting lífeyris		
Ellilífeyrir	100,0%	0,0%
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	13.567	3.740
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	80	0
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	605	64
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	54	3
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	14.038	3.801
Lífeyrisbyrði	0,6%	0,0%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	0,4%	0,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	5,7%	3,5%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,50%	0,04%
Tilgreind Framtíðarsýn 2		
Hrein nafnávöxtun	6,6%	3,3%
Hrein raunávöxtun	3,3%	2,6%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	143	120
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	177	135
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga		
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	21,5%	25,3%
Skráð skuldabréf	76,1%	72,0%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	2,4%	2,7%
Eignir í íslenskum krónum	81,7%	84,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	18,3%	15,5%
Hlutfallsleg skipting lífeyris		
Ellilífeyrir	100,0%	0,0%
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	26.099	6.965
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	91	0
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	1.406	144
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	90	26
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	27.324	7.083
Lífeyrisbyrði	0,3%	0,0%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	0,3%	0,4%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	6,9%	4,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,52%	0,72%

Tilgreind séreignardeild	2018	2017
Tilgreind Framtíðarsýn 3		
Hrein nafnávöxtun	5,2%	2,6%
Hrein raunávöxtun	1,9%	1,9%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	246	230
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	307	254
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga		
Bundnar bankainnstæður	100,0%	100,0%
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting lífeyris		
Ellilífeyrir	100,0%	0,0%
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	50.390	14.537
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	963	0
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	2.180	239
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	2.180	49
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	51.473	14.728
Lífeyrisbyrði	1,9%	0,0%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	4,3%	0,3%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	6,6%	3,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,34%	0,66%

Gildi Pension Fund

Selected Financial Information 2018

Report of the Board of Directors and Managing Directors

Assets, returns and operating expenses

The Fund operates in three divisions: a mutual pension division, a private pension division and a specified private pension division. The net assets of the mutual pension division amounted to ISK 556,323m at year-end 2018, increasing by approximately ISK 43,460m during the year, while the net assets of the private pension division amounted to ISK 4,777m at year-end 2018. The specified private pension division was established on 1 July 2017, and its net assets amounted to a total of ISK 118m at the close of the year. The specified private pension division consists of three investment methods, which are the same as those in the private pension division.

Net nominal and real rate return

	Nominal rate of return	Real rate of return
Mutual pension division	5.8%	2.4%
Framtíðarsýn 1	4.0%	0.7%
Framtíðarsýn 2	5.5%	2.2%
Framtíðarsýn 3	5.2%	1.9%

Operating expenses for the Fund during the year amounted to a total of ISK 873m, while they were ISK 806m in 2017. Total salary amounted to ISK 535m, whereof the salary of the Board, Audit Committee and Managing Director amounted to ISK 58m. The number of staff at year-end 2018 was 38, as compared to 33 at the end of 2017. Full-time positions were 35.3 in 2018, increasing by 1.9 between years.

Premiums, number of fund members and employers

In 2018, 6,090 employers paid premiums to the Fund, amounting to a total of ISK 28,335m for 56,147 Fund members. Fund members in the mutual pension division with pension rights at year-end numbered 234,968, and rights holders in the private pension division numbered 36,722. Of these, 571 members had entitlements in the specified private pension division.

Pension payments and number of pension recipients

Pensions paid by the Fund during the year amounted to a total of ISK 16,293m, as opposed to ISK 15,190m in 2018. Old-age pension payments amounted to ISK 10,324m, disability pension payments to ISK 4,893m, spouse's pension payments to ISK 923m and children's allowance to ISK 153m. In the mutual pension division, old-age pension recipients numbered 14,459 in 2017, disability pensioners 5,851, spouse's pension recipients 2,021 and children's allowance recipients 1,066. The total number of pension recipients was 23,397.

Disability pension

Disability pension payments continue to be a very high proportion of the Fund's pension payments and among the highest when compared to other Icelandic pension funds. In order to adjust pension funds' different positions with respect to disability pension obligations, pension funds have received a grant which is a portion of the social security tax. Gildi has used the grant to increase pensioners' rights as well as the rights of its paying Fund members. This amounted to more than ISK 1,800m during 2018, and entitlements increased by 4% as a result. The Fund's Board is of the opinion that the contribution is insufficient and the division not sufficiently well arranged to even out the position of pension funds with high and low disability burdens.

Actuarial assessment

An actuarial assessment was performed on the Fund's mutual pension division as of 31 December 2018. According to the assessment, the Fund's assets were ISK 7,434m less than the accrued rights of Fund members. Taking estimated future pension premiums into account, the Fund's assets at year-end are ISK 15,042m less than total commitments.

The overall status of the Fund, therefore, is negative by 1,5% at year-end 2018, which is the same status as at the end of 2017. These calculations are based on life expectancy in Iceland from the years 2010 to 2014. It is clear that in the future, it will become necessary to make preparations for new life expectancy tables and that these will forecast a decrease in mortality rates in coming years. This change in criteria will considerably increase the Fund's obligations. No decisions have yet been made as to how to address these increased obligations. However, it is expected to be by means of raising the pensionable age of Fund members over a long period of time.

Loans to members of the Fund

Loans granted to the Fund's members have increased substantially in recent years and continued to do so in 2018. The Fund granted 1,359 new loans in 2018, an increase of approximately 55% between years. New loans amounted to a total of ISK 22,012m, increasing by almost ISK 9,200m from the preceding year. At the end of the year the maximum mortgage ratio was lowered to 70% after having been 75% for several years.

Foreign investments

It is the Fund's policy and a part of its risk management to maintain a well-diversified asset portfolio that is not based only on the Icelandic economy. On 14 March 2017, the Central Bank of Iceland removed capital controls from the investments of pension funds outside Iceland, and the Fund has taken advantage of this to slowly further increase foreign investments in its portfolio during the year. The Fund's investments in international securities amounted to ISK 17,090m in excess of what the Fund sold during the course of 2018.

The Fund's assets in foreign currency amounted to ISK 189,026m at the end of the year. During the year, the proportion of the Fund's assets in foreign currency rose from 32.8% at the beginning of the year to 34.6% at year-end 2018. In its investment policy, the Fund has established goals for the proportion of foreign currency assets. The Fund has set itself the goal of entering into further international investments, focusing on increasing the diversity of its portfolio within international asset categories.

Shareholder's policy

Gildi's Board of Directors has continued the implementation of its shareholder's policy that was approved at the beginning of 2015 and updated in 2018. The shareholder's policy heralds the policy and corporate governance of Gildi Pension Fund as a shareholder in the companies in which it invests. The Fund's Board of Directors endeavours to ensure transparency and responsibility as a shareholder and investor in the financial market. The objective is to exert its influence as a shareholder in companies in which the Fund is a shareholder for the purpose of guarding long-term interests as well as sustainability and responsible corporate governance.

The Fund has spent considerable efforts to introduce its points of focus to the companies that fall under the Fund's shareholder's policy. In addition, Gildi advertises on its website a summary of the manner in which it casts its votes in the annual general meetings of companies where it has a shareholding. This has been the case since 2016.

Responsible investment policies

Gildi established policies for responsible investing in 2017. Responsible investing means that account is taken of environmental issues, social issues and corporate governance in investing. Gildi pays particular attention to corporate governance and the Fund's shareholder's policy addresses the manner in which the Fund acts as owner in this respect. More detailed information on the policies of the Fund as regards responsible investing may be found in the annex to the report. Gildi, moreover, was one of the founders of IcelandSif in 2017, an association for responsible and sustainable investments in Iceland, established by a broad range of Icelandic investors. The association is intended to function as an independent forum for discussion and education about responsible and sustainable investments.

Governance

In accordance with Article 51 of the rules on the annual financial statements of pension funds No. 335/2015, the Fund publishes a statement on its corporate governance policies. The information is provided in the annex to the Board's report and is considered an integral part of the report.

Non-financial information

The Fund publishes non-financial information in accordance with the Act on Financial Statements. The information is provided in the annex to the Board's report and is considered an integral part of the report. The Board of Directors and the Managing Director of Gildi hereby confirm the Fund's 2018 financial statements with their signatures.

Reykjavík, 13 March 2019

Members of the Board of Directors

Kolbeinn Gunnarsson
Gylfi Gíslason
Áslaug Hulda Jónsdóttir
Freyja Önundardóttir
Guðmundur Ragnarsson
Ingibjörg Ólafsdóttir
Margrét Birkisdóttir
Sverrir Sverrisson

Chief Executive Officer

Árni Guðmundsson

Independent Auditor's Report

To the Board of Directors and Members of Gildi-Pension Fund

Opinion

We have audited the financial statements of Gildi-Pension Fund for the year ended 31 December 2018 which comprise the Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments, Balance Sheet as at 31 December 2018, and Statements and Cash Flows for the year then ended, and notes, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of Gildi-Pension Fund as at 31 December 2018, and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the Icelandic Financial Statement Act and the Regulation on the Annual Financial Statements of Pension Funds.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of Gildi-Pension Fund in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code), and Icelandic Institute of State Authorized Public Accountants, Code of Ethics (FLE Code) and we have fulfilled our ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Information

The Board of Directors and the Managing Director are responsible for the other information. The other information comprises Endorsement by the Board of Directors and the Managing Director and Corporate governance statement.

Our opinion on the Financial Statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon, other than the confirmation on the Endorsement by the Board of Directors below.

In connection with our audit of the Financial Statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether

the other information is materially inconsistent with the Financial Statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

In accordance with Paragraph 2, article 104 of the Icelandic Financial Statements Act no. 3/2006, we confirm to the best of our knowledge that the accompanying Endorsement by the Board of Directors and the Managing Director includes all information required by the Icelandic Financial Statements Act no. 3/2006 that is not disclosed elsewhere in the Financial Statements.

Responsibilities of the Board of Directors and the Managing Director for the Financial Statements

The Board of Directors and the Managing Director are responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the Icelandic Financial Statement Act, and for such internal control as the Board of Directors and the Managing Director determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the Financial Statements, the Board of Directors and the Managing Director are responsible for assessing Gildi-Pension Fund's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the Board of Directors and the Managing Director either intend to liquidate the fund or to cease operations, or have no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the Financial Statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion.

Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered

material if, individually or in the aggregate, could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these Financial Statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgement and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the Financial Statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of Gildi-Pension Fund's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the Financial Statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the Financial Statements, including the disclosures, and whether the Financial Statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with the Board of Directors and the Audit Committee regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide the Board of Directors and the Audit Committee with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Kópavogur, 13 March 2019

Deloitte ehf.

Halldór Arason
State Authorized Public Accountant

Árni Þór Vilhelmsson
State Authorized Public Accountant

Statement of Changes in Net Assets For Pension Payments 2018

	2018	2017
Premiums		
Members	7,758,600	7,008,160
Employers	20,674,022	16,089,483
Transfer of rights and repayments	(97,915)	(83,362)
	28,334,707	23,014,281
Special supplementary contributions	1,831,933	1,527,567
	30,166,640	24,541,848
Pensions		
Total amount of pensions	(16,292,966)	(15,189,582)
Contribution to Rehabilitation Fund	(178,927)	(160,182)
Direct expenses due to disability pensions	(14,356)	(15,642)
	(16,486,248)	(15,365,406)
Net investment income		
Net income from shares in companies and funds	10,303,929	19,503,456
Net income from bonds	18,069,480	17,268,547
Interest income from time deposits	41,691	26,473
Interest income from cash and cash equivalents	2,489,668	395,832
Interest income on premiums and other claims	197,924	150,680
Investment expenses	(48,458)	(46,413)
	31,054,234	37,298,574
Operating expenses		
General and administrative expenses	(873,118)	(806,084)
	(873,118)	(806,084)
Increase in net assets	43,861,508	45,668,932
Net assets from previous year	517,355,962	471,687,030
Net assets for pension payments at year-end	561,217,470	517,355,962

Balance Sheet

31 December 2018

	2018	2017
Investments		
Shares in companies and funds	273,727,060	247,949,189
Bonds	272,050,037	247,607,984
Time deposits	813,830	701,633
Other investments	48,662	81,094
	546,639,588	496,339,900
Receivables		
Premiums receivable	4,609,830	3,533,307
Deferred expense and accrued income	198,702	166,873
	4,808,532	3,700,179
Other assets		
Property and equipment	399,121	354,760
	399,121	354,760
Cash and cash equivalents	9,804,437	17,345,294
Total assets	561,651,679	517,740,134
Current liabilities		
Accrued expenses and deferred income	395,585	370,408
Other liabilities	38,624	13,763
Total liabilities	434,209	384,171
Net assets for pension payments	561,217,470	517,355,962

Statement of Cash Flows

2018

	2018	2017
Cash Inflow		
Premiums	29,090,358	23,612,405
Interest income on cash and cash equivalents and claims	2,309,071	395,832
Other inflow	5,907	7,754
	31,405,336	24,015,991
Cash Outflow		
Pensions	(16,484,060)	(15,365,406)
Operating expenses	(898,124)	(760,373)
Investment in assets	(66,682)	(30,243)
Other outflow	(7,059)	(13,937)
	(17,457,060)	(16,169,959)
New disposable resources for investments	13,948,276	7,846,032
Investing activities		
Received income from shares in companies and funds	15,616,622	17,396,591
Investments in shares in companies and funds	(54,999,203)	(40,128,489)
Sold shares in companies and funds	35,366,991	30,516,618
Installments on bond principals and interest paid	16,783,743	14,521,032
Purchased bonds	(40,858,801)	(19,534,885)
Sold bonds	6,692,951	1,384,593
New time deposits	(71,496)	(29,238)
Purchased other investments	(19,940)	(21,452)
	(21,489,133)	4,104,771
(Decrease) increase in cash equivalents	(7,540,857)	11,950,803
Cash and cash equivalents at beginning of year	17,345,294	5,394,491
Cash and cash equivalents at year-end	9,804,437	17,345,294

Statement of Actuarial Position

31.12.2018	Accrued liabilities	Future liabilities	Total liabilities
Assets			
Net assets for pension payments	556,323,068	0	556,323,068
Revaluation of bonds at 3,5% real interest rate	(685,973)	0	(685,973)
Net present value of future investment expenses	(1,144,004)	0	(1,144,004)
Net present value of future premiums	0	463,969,094	463,969,094
Net present value of future operating expenses	(7,235,889)	(12,046,953)	(19,282,842)
Total assets	547,257,202	451,922,141	999,179,342
Liabilities			
Old age pension	436,435,958	345,137,025	781,572,983
Disability pension	87,953,696	90,024,511	177,978,208
Spouse's pension	29,636,290	18,730,068	48,366,359
Children's allowance	665,387	5,638,857	6,304,244
Total liabilities	554,691,332	459,530,461	1,014,221,793
Net assets in excess of liabilities	(7,434,130)	(7,608,320)	(15,042,451)
As percentage of liabilities at year-end	-1,3%	-1,7%	-1,5%
As percentage of liabilities at the beginning of year	-0,2%	-3,4%	-1,5%
31.12.2017			
	Accrued liabilities	Future liabilities	Total liabilities
Assets			
Net assets for pension payments	512,863,229	0	512,863,229
Revaluation of bonds at 3,5% real interest rate	(519,584)	0	(519,584)
Net present value of future investment expenses	(1,210,542)	0	(1,210,542)
Net present value of future premiums	0	375,175,835	375,175,835
Net present value of future operating expenses	(6,979,713)	(10,405,057)	(17,384,770)
Total assets	504,153,390	364,770,778	868,924,168
Liabilities			
Old age pension	394,900,088	281,005,821	675,905,909
Disability pension	81,639,873	75,875,615	157,515,489
Spouse's pension	27,760,479	15,518,361	43,278,840
Children's allowance	662,379	5,201,249	5,863,628
Total liabilities	504,962,820	377,601,046	882,563,866
Net assets in excess of liabilities	(809,430)	(12,830,268)	(13,639,698)
As percentage of liabilities at year-end	-0,2%	-3,4%	-1,5%
As percentage of liabilities at the beginning of year	-1,0%	-5,0%	-2,7%

All amounts in thousands of Icelandic krona.

Financial Ratios

	2018	2017	2016	2015	2014
Mutual Pension Division					
Net assets in excess of total obligations	-1,5%	-1,5%	-2,7%	1,4%	-0,9%
Net assets in excess of accrued obligations	-1,3%	-0,2%	-1,0%	4,7%	1,7%
Net nominal rate of return	5,8%	7,7%	1,2%	10,6%	9,9%
Real rate of return	2,4%	5,8%	-0,9%	8,4%	8,8%
Net real rate of return (five-year average)	4,8%	5,4%	5,7%	6,5%	5,0%
Net real rate of return (ten-year average)	3,9%	0,5%	0,1%	1,1%	2,0%
Net real rate of return (fifteen-year average)	3,3%	4,1%	3,7%	3,6%	3,0%
Net real rate of return (twenty-year average)	3,7%	3,9%	4,0%	4,4%	4,4%
Investment securities					
Listed shares in companies and funds	41,3%	38,0%	38,9%	38,5%	32,6%
Listed bonds	40,1%	44,6%	45,5%	45,7%	47,9%
Unlisted shares in companies and funds	9,0%	8,6%	8,9%	11,0%	12,7%
Unlisted bonds	0,6%	2,6%	2,0%	1,0%	2,4%
Secured loans	9,0%	6,2%	4,7%	3,8%	4,3%
Time deposits	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Investment securities by currencies					
Securities in Icelandic króna	65,4%	67,2%	72,9%	72,7%	71,1%
Securities in other currencies	34,6%	32,8%	27,1%	27,8%	28,9%
Specification of paid pensions					
Old age pension	62,1%	61,4%	60,4%	60,1%	60,3%
Disability pension	30,9%	31,4%	32,1%	32,4%	32,0%
Spouse's pension	6,0%	6,2%	6,4%	6,4%	6,6%
Children's allowance	1,0%	1,0%	1,1%	1,1%	1,0%
Number of active fund members					
Number of active fund members	34,216	32,966	30,761	30,846	28,073
Number of fund members at year-end	234,968	226,014	216,896	209,249	204,072
Number of pensioners	23,397	22,255	20,331	19,365	18,189
Staff (full-time equivalent position)	35	33	32	31	25
Total premiums (at 2018 price level)	29,865,003	25,140,178	21,533,380	19,921,395	16,458,084
Pensions (at 2018 price level)	16,364,894	15,265,157	14,901,146	14,207,903	12,219,492
Net investment income (at 2018 price level)	30,815,545	36,993,427	6,062,664	47,435,427	36,751,874
Operating expenses (at 2018 price level)	855,815	789,899	761,462	693,263	705,350
Increase in net assets for pension payments (at 2018 price level)	43,459,839	45,286,948	12,214,102	52,003,253	40,344,719
Pensions as percentage of premiums	54,8%	62,7%	69,2%	71,3%	74,2%
Operating expenses as percentage of premiums	2,9%	3,2%	3,5%	3,5%	4,3%
Net investment income as % of average asset position	6,0%	7,8%	1,3%	10,3%	9,6%
Operating expenses as % of average asset position	0,16%	0,16%	0,16%	0,15%	0,18%

All amounts in thousands of Icelandic krona.

